

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Utvecklingsprogram vänder trenden på ortopedin

4 På ortopedin vid Skånes universitetssjukhus i Malmö och Lund erbjuds samtliga sjuksköterskor att delta i utvecklingsprogrammet Core curriculum, som består av fem konkreta karriärutvecklingssteg från nyutexaminerad till expertsjuksköterska.

Kraftfulla åtgärder krävs för bättre arbetsmiljö

8 Sjuksköterskors arbetsmiljö har försämrats avsevärt det senaste året. En arbetsmiljö utan att riskera sin egen hälsa, möjligheter till återhämtning och en rimlig arbetsbelastning är några av de viktigaste kraven enligt Vårdförbundets Sineva Ribeiro.

Viktigaste frågorna för sjukvården inför valet

10 Enligt Svensk Sjuksköterskeförenings Oili Dahl räcker det inte med extra pengar och löften om fler sjuksköterskor. – Vi måste få till bättre stöd för att sjuksköterskor ska kunna arbeta med hela sin kompetens och finnas i beslutsrummen.

Vi ska bota och lindra imorgon det ingen kan bota och lindra idag

VÄLKOMMEN SOM SJUKSKÖTERSKA TILL TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN, HUDDINGE & SOLNA

Vi vårdar patienter med akuta tillstånd från alla olika specialiteter, elektiv ortopedi och mottagningsvård. Vi har en unik möjlighet att vara del av hela vårdkedjan.

För att kunna ge våra patienter en vård med hög kvalitet så behöver du som sjuksköterska ha rätt förutsättningar. Därför erbjuder vi:

- Tydliga karriärvägar med tre spår: akademi, klinik och ledarskap.
- Möjlighet till specialistutbildning inom bland annat akutsjukvård.
- Kompetensbaserad rotation för personlig utveckling och ökad kunskap och förståelse kring patientens behov.

Vi söker dig med ett genuint intresse av vård med hög kvalitet som vill vara med och utveckla vården tillsammans med oss.

Inom vårt tema finns det många möjligheter.
Kontakta gärna våra omvårdnadschefer för mer information:

Huddinge

Akutmottagningen: Johan Brisevall,
08-585 804 07, johan.brisevall@regionstockholm.se

AVA: Ellinor Jonsson, 08-585 811 69,
ellinor.jonsson@regionstockholm.se

KAVA: Emilia Klitz, 08-585 814 87,
emilia.klitz@regionstockholm.se

MAVA/MIMA: Christa Olovsson,
08-585 831 23, christa.olvsson@regionstockholm.se

Vårdavdelning Akut kirurgi:
Christine Sjögren, 070-167 11 14,
christine.sjogren@regionstockholm.se

Vårdavdelning Ortopedi: Marie Valtersson,
08-585 864 43, britt-marie.valtersson@regionstockholm.se

Vårdavdelning Infektion 2, 3 & 4: Narges Friberg,
072-598 14 92, narges.friberg@regionstockholm.se

Solna

AVA & Infektion: Sara Schou, 0724-66 21 97,
sara.schou@regionstockholm.se

IMA: Ingrid Dunder, 0724-68 22 31,
ingrid.dunder@regionstockholm.se

Intensivakuten: Lena Ekström, 0724-64 04 11,
lena.ekstrom@regionstockholm.se

Traumaenheten: Annelie Bohman, 0700-89 15 35,
annelie.bohman@regionstockholm.se

Rekonstruktiv Ortopedi: Simone Rabel Wall,
0724-68 22 92, simone.rabel-wall@regionstockholm.se

Ortoped, kirurgi och traumamottagningen:
Christina Möllegård, 08-517 730 21,
christina.mollegard@regionstockholm.se

Infektionsmottagningen: Lotta Borglin, 0724-68 22 74, lotta.borglin@regionstockholm.se

Referensnummer:
2022/2343 Huddinge, 2022/2348 Solna

Läs mer och ansök på www.karolinska.se/jobb

Svensk sjukvård behöver omvårdnad, och vi behöver dig!

Sjuksköterskans kompetens är oersättlig, och det är vi sjuksköterskor som kan och ska leda omvårdnaden för att säkerställa en god och säker vård.

Det här är avgörande frågor för svensk hälso- och sjukvårds framtid, och det är bara Svensk sjuksköterskeförening som driver dem.

Tack vare våra drygt 50 000 medlemmar har vi mandat att förklara för världens beslutsfattare hur omvårdnaden behöver utvecklas och hälso- och sjukvården ska organiseras. Ju fler vi är, desto större inflytande får vi.

För bara 36 kr i månaden (432 kr om året) är du med och påverkar din egen och vår professions framtid. Tillsammans har vi kraft att förändra!

Bli medlem idag på svenurse.se

svenurse.se

För professionens och patientens bästa

Förbättra arbetsmiljön och öka bemanningen

Situationen inom sjukvården är allvarlig. Endast 23 procent av sjuksköterskorna inom slutenvården har tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemanning på sin arbetsplats just nu. Motsvarande siffra för öppenvården är 44 %.

Det leder till en för hög arbetsbelastning och en tuff arbetsmiljö. Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro kräver en arbetsmiljö där man inte riskerar sin egen hälsa, rimliga möjligheter till återhämtning och en arbetsbelastning som gör att fler orkar jobba heltid. Sjuksköterskorna står bakom kravet på en kriskommission för arbetsmiljön inom hälso- och sjukvården.

I september 2022 är det val och vi frågade sjuksköterskorna vilka de viktigaste hälso- och sjukvårdsfrågorna är inför valet 2022. Resultatet blev tydligt: 1 Förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren. 2 Bemanningen. 3 Mer resurser till hälso- och sjukvården. 4 Vårdplatsbristen.

Ett enormt lidande drabbar det ukrainska folket efter Rysslands fruktansvärda attack mot landet. Vi har intervjuat specialistsjuksköterskan Johanna Lönn på Internationella Röda Korset om vad som krävs för att arbeta i en krigszon.

Läs även om flera positiva exempel på utveckling inom hälso- och sjukvården, till exempel hur ett utvecklingsprogram vände trenden på ortopedien, hur årets ledare i omvårdnad vände utvecklingen på smärtmottagningen samt hur AI-hjälpmiddel kan spara mycket tid vid journalföring, för att nämna några.

Hör gärna av er till oss med förslag på artiklar och intressanta sjuksköterskor att intervjua inför kommande utgåvor av Framtidens Karriär – Sjuksköterska.

Trevlig läsning!

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 Utvecklingsprogram vände trenden på ortopedien
- 6-7 Årets ledare. Komplex akutsjukvård och infektionssjukvård
- 8 Kraftfulla åtgärder krävs för bättre arbetsmiljö
- 9 Taligenkänning minskar tiden för dokumentation drastiskt
- 10 Viktigaste sjukvårdsfrågorna inför valet
- 12 Ökad grundbemanning och individuell arbetstid
- 14 AI kan ge stöd i omvårdnadsarbetet
- 15 Prioriteringssystem vid telefonrådgivning
- 16 Erfarenhet och trygghet krävs i krigszoner
- 17 Många karriärvägar inom hjärtsjukvården
- 18-19 Thorax och kardiologi samverkar. Ortopedisk omvårdnad
- 20 De mest akuta frågorna inom sjukvården
- 20 VFU-brist allvarligt problem
- 22 Podd från en heldygnsavdelning
- 23 Nära vård kräver resursförflyttning
- 24 Hematologi: Medicinsk bredd med komplex omvårdnad
- 24 Psykiatri: Dynamiskt fält där sjuksköterskor är viktiga
- 26 Diskussion om dödshjälp
- 26 Ny AI-app ska främja psykisk hälsa
- 27 Årets diabetesjuksköterska

Presenterade företag och organisationer

28 Infektionskliniken SUS	43 Thoraxkliniken, Karolinska
29 NU-sjukvården	43 VO Vård, Södertälje sjukhus
29 Anestesi, Capio S:t Göran	44 Kirurgkliniken i Västerås
30 Region Sörmland	45 Akutkliniken Växjö
31 Ortopedi, Helsingborg och Ängelholm	46 Operationscentrum i Sundsvall
32 Hjärtkliniken, Akademiska	47 Psykiatri Norrköping
33 Medicin, Kungälv sjukhus	48 Ortopeden, Östersund
33 Dedicare	48 Kirurgen, Blekingesjukhuset
34 Tema Akut och Reparativ Medicin, Karolinska	49 Psykiatri, Västernorrland
35 Medicin, Region Örebro län	50 Skånes sjukhus nordväst
35 Vård och omsorg, Uppsala	51 Infektion, Akademiska
36 Akutkliniken i Örebro	52 Hematologi-Onkologi, SUS
37 Operation, Danderyds sjukhus	53 MAVA/MIMA i Linköping
37 Operationskonsulterna	54 Kirurgen, Region Västernorrland
38 Funktion PMI, Karolinska Huddinge	54 Handengeriatiken
39 Anestesikliniken i Växjö	55 Ambulansen, Region Skåne
40 Kirurgi, Jämtland Härjedalen	
41 Kardiologi i Linköping	
42 Närsjukvården Södra Lappland	

Framtidens Karriär nr 4
april 2022

Produceras av NextMedia

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot sjuksköterskor, läkare, psykologer, socionomer.

SKRIBENTER Jeanette Bergenstam, Anette Bodinger Larsson, Anna Hultberg, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Jenny Ryltenius, Ylva Sjönell, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Magnus Andersson, Marcus Bäckström, Johan Bävman, Mikael Carlsson, Göran Ekeberg, Elite Studio, Anna-Clara Eriksson, Anders Forngren, Hanna Franzén, Mikael Frisk, Lasse Hejdenberg, Jens C Hilner, Peter Holgersson, Gonzalo Irigoyen, Lars Jansson, Marianne Lindgren, Lisa Jabar, Johan Marklund, Kicki Nilsson, Jan Nordén, Mette Ottosson, Pierre Pocs, Martin Roth, Richard Ström, Martina Wärenfeldt

OMSLAGSFOTO Hanna Franzén **GRAFISK FORM** Stellan Stål

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia, tel: 08-661 07 90, e-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, e-post: niklas.engman@nextmedia.se, tel: 08-661 07 90, mob: 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

Vad gör du i sommar? 🍦

Vi har flexibla och välbetalda sommaruppdrag - i hela Sverige

Magnifiq.

www.magnifiq.nu | info@magnifiq.nu

Utvecklingsprogram vände trenden på ortopediden

På ortopediden vid Skånes universitetssjukhus i Malmö och Lund erbjuds samtliga sjuksköterskor att delta i utvecklingsprogrammet Core curriculum, som består av fem konkreta karriärutvecklingssteg från nyutexaminerad till expertsjuksköterska.

CORE CURRICULUM

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Satsningen har utvecklats till en framgångssaga som resulterat i ett ökat söktryck och att fler erfarna sjuksköterskor stannar kvar.

Syftet med utvecklingsprogrammet Core curriculum är att, genom att erbjuda tydliga utvecklingsvägar, öka sjuksköterskors möjlighet att göra karriär och utvecklas i yrket. Satsningen startades som ett utvecklingsprojekt på ortopediden 2018 och implementeras nu successivt i fler av regionens verksamheter. Core curriculum beskriver en möjlig utveckling från nyutexaminerad till expert. Det är indelat i fem faser där varje fas innebär fördjupade kunskaper och förmågor. I de senare faserna av utvecklingsprogrammet blir sjuksköterskan behörig att söka tjänster som innebär karriärmöjligheter och ett utökat ansvar.

Kompetensutveckling

– Vårt initiala syfte 2018 var att höja ortopedisjuksköterskornas generella

Åsa Loodin, expertsjuksköterska och klinisk lärare inom verksamhetsområde ortopedi på Skånes universitetssjukhus.

kompetens. Vi startade först ett utbildningsprogram för nyanställda sjuksköterskor, men när även mer erfarna sjuksköterskor efterfrågade kompetensutveckling tog vi också med dem i satsningen. Det resulterade i en web-baserad ortopediutbildning som nu används nationellt. Successivt utvecklades satsningen till Core curriculum, säger Åsa Loodin, expertsjuksköterska och klinisk lärare inom verksamhetsområde ortopedi på Skånes universitetssjukhus.

Minskad personalomsättning

Core curriculum har hämtat inspiration från magnetmodellen, och Åsa Loodin har fått många samtal från vårdgivare som är nyfikna på utvecklingsprogrammet.

– Vi erbjuder särskilt yrkeserfarna sjuksköterskor som befinner sig i de se-

nare faserna av programmet ett ansvar, ett uppdrag och en lön som motsvarar deras kompetens. Det har bidragit till en minskad personalomsättning. Antalet sjuksköterskor som söker sig till oss har också ökat, där många anger Core curriculum som en viktig faktor. Många av våra sjuksköterskor uppskattar att det finns en strukturerad karriärutvecklingsmodell som ger utrymme för professionell utveckling under hela karriären, säger hon.

Behåll kontinuiteten

Hennes råd till andra verksamheter som vill implementera Core curriculum eller andra modeller för kompetensutveckling är att förankra införandet uppifrån och ner.

– Det är oerhört viktigt att ha ledningens stöd vid den här typen av

MAGNETMODELLEN

Magnetmodellen är en organisationsmodell för hälso- och sjukvården som innebär att sjuksköterskors ledarskap och kompetens tas tillvara och ges mandat på alla nivåer inom verksamheten. Modellen består av fem områden:

- Utvecklande ledarskap för sjuksköterskor
- Strukturer för personlig utveckling och auktoritet för sjuksköterskor
- Excellent utförd omvårdnadsarbete
- Nya kunskaper/ innovation och förbättringar
- Mätbara resultat för vårdkvalitet.

Det finns upprepade och tydliga vetenskapliga evidenser för ett samband mellan modellen och bland annat goda vårdresultat för patienterna, kvarstående och arbetstillfredsställelse bland sjuksköterskor.

långsiktiga satsningar. Ha tålamod och räkna med att det tar tid att implementera en sådan här modell. Ytterligare ett råd är att komma i gång i liten skala även om alla detaljer inte är klara. Vi inledde tidigt med utbildningsprogram som blev mycket uppskattade. Det är

MÅNGA AV VÅRA sjuksköterskor uppskattar att det finns en strukturerad karriärutvecklingsmodell

också viktigt att behålla ett långsiktigt perspektiv på kompetensutveckling, även när den dagliga verksamheten är tuff och krävande. Vi har varit noga med att kontinuerligt hålla i gång satsningen, även under perioder med hög belastning, säger Åsa Loodin.

Kom och
jobba hos oss

Vi söker dig som är sjuksköterska, specialistsjuksköterska eller barnmorska till våra sjukhus och vårdcentraler.

Catrin Dagander – rekryteringsspecialist, HR-staben
072-143 14 12. catrin.dagander@regionsormland.se

Sofia Andersson – HR-chef, Karsudden sjukhus i Katrineholm,
0150-560 40, Sofia.a.andersson@regionsormland.se

Välkommen att utveckla och utvecklas hos en av Sörmlands största arbetsgivare. Tillsammans skapar vi Sveriges friskaste län.

regionsormland.se/ledigajobb
facebook.com/regionsormlandjobbahososs

REGION
SÖRMLAND

FALCK

Med verklig påverkan på livet...

karriar.falcksverige.se

Årets ledare i omvårdnad vände utvecklingen

När Carina Carlsson, enhetschef på smärtemottagningen vid Södertälje sjukhus och specialistsjuksköterska i onkologi, fick sitt chefsuppdrag 2012 ställdes hon inför en tuff uppgift: att vända en nedläggningshotad verksamhet. Med en stark målbild och tvärprofessionella team med tydliga roller lyckades hon vända utvecklingen.

LEDARSKAP

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Carina Carlsson hade aldrig haft någon tanke på att bli chef när hon 2012 erbjöds rollen som enhetschef på smärtemottagningen på Södertälje sjukhus. Den första perioden på sitt nya uppdrag ägnade Carina Carlsson mycket tid åt att kartlägga förutsättningarna och analysera situationen. Därefter formulerade hon en tydlig målbild för smärtemottagningen och tydliggjorde bland annat rollerna i de tvärprofessionella team som vårdar patienterna.

– Som chef är det viktigt att kunna ha både ett långsiktigt och ett kort-siktigt perspektiv. Även när man har fullt upp med det dagliga gäller det att kunna se möjligheterna och visualisera hur verksamheten ska se ut om exempelvis fem år, säger Carina Carlsson,

som av Svensk Sjuksköterskeförening utsågs till årets ledare i omvårdnad 2021.

Tydligt formulerat uppdrag

Hennes råd till andra sjuksköterskor som är eller vill bli ledare är att våga anta utmaningen och att analysera hur chefer i andra verksamheter hanterat olika situationer.

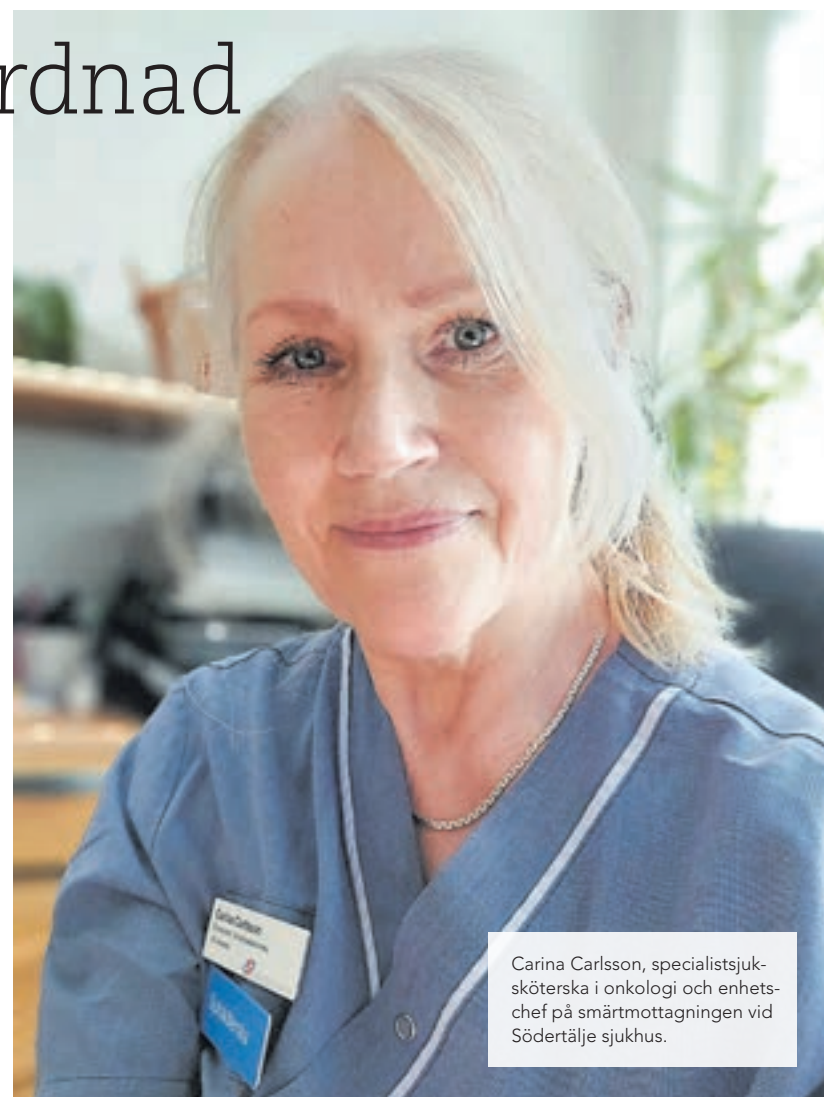
– Se till att få ett tydligt formulerat chefsuppdrag, konkreta verksamhetsmål och ett tydligt mandat, annars bör du själv vara med och formulera det. För de sjuksköterskor som har möjlighet tror jag också det är bra att

SE TILL ATT få ett tydligt formulerat chefsuppdrag, konkreta verksamhetsmål och ett tydligt mandat

fortsätta arbeta kliniskt. Själv har jag alltid kombinerat mitt chefsuppdrag med klinisk tjänstgöring, vilket varit viktigt för min egen utveckling. Jag vill också rekommendera sjuksköterskor som är eller överväger att bli chefer att bygga ett nätverk bestående av andra chefer i olika verksamheter, säger Carina Carlsson.

Kommunicera målbilden

Viktiga komponenter i ett framgångsrikt ledarskap är, enligt Carina Carlsson, att tydligt kommunicera en målbild för medarbetarna så samtliga medarbetare känner delaktighet och har en gemensam agenda. Uttalade rol-

Carina Carlsson, specialistsjuksköterska i onkologi och enhetschef på smärtemottagningen vid Södertälje sjukhus.

ler i teamet och extern handledning för personalgruppen beskriver hon som andra nyckelkomponenter i ett långsiktigt framgångsrikt ledarskap.

Väl rustade för chefsuppdrag

Hon anser att sjuksköterskors omvårdnadskompetens och helhetssyn på människan gör dem väl rustade för chefsuppdrag. Att anta en ledande roll faller sig därför naturligt för många sjuksköterskor.

– Sjuksköterskor har ett helikopterperspektiv på såväl patient som medarbetare och verksamhet, vilket man har stor nytta av som chef. På senare år har allt fler sjuksköterskor blivit verksamhetschefer, en roll som läkare traditionellt sett haft. Det känns verkligen positivt. Omvårdnadsperspektivet behöver verkligen vara representerat på ledningsnivå i sjukvården och nu upplever jag att utvecklingen går åt rätt håll, avslutar Carina Carlsson.

Komplex, spännande och i behov av

Akutsjukvårdens största utmaning just nu är crowding – ett för högt vårdtryck i förhållande till antalet medarbetare. Ytterligare en utmaning är att många sjuksköterskor lämnar den akuta vården. Samtidigt är det av största vikt att katalysera de många goda exempel som finns i akutsjukvården, ett spännande och komplext medicinskt fält som går mot en alltmer individbaserad vård.

AKUTSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Flera studier visar på ett direkt samband mellan antalet sjuksköterskor och akutsjukvårdens möjlighet att leverera en god och individanpassad vård av högsta kvalitet. Den viktigaste åtgärden för att förbättra situationen är därför att matcha vårdbehovet med antalet sjukskötersketimmar. Det ger rätt förutsättningar för att kunna erbjuda

en säkrare och mer individanpassad akutsjukvård. Akutsjukvården behöver

DEN VIKTIGASTE ÅTGÄR-

DEN för att förbättra situationen i akutsjukvården är att matcha vårdbehovet med antalet sjukskötersketimmar

också satsa mer på kompetensutveckling och självklart även förbättrade arbetsvillkor. Det kan motivera fler

sjuksköterskor att stanna i akutverksamheter, säger Anders Widmark, specialistsjuksköterska i intensivvård, akutsjukvård och anestesi, och ordförande i SENA, Riksföreningen för akutsjuksköterskor.

Han betonar vikten av att ta hänsyn till akutsjukvårdens komplexitet när dess enheter bemannas. Det är en verksamhet där patienter vårdas av många olika anledningar, ofta med ett extremt högt vårdbehov. En bemanning och en kompetensnivå som anpassats utifrån akutsjukvårdens

Anders Widmark, specialistsjuksköterska i intensivvård, akutsjukvård och anestesi, och ordförande i SENA.

Infektionssjukvården kombinerar bredd och djup

Att arbeta som sjuksköterska inom infektionssjukvården innebär att vara verksam i ett omfattande medicinskt fält som ger en bred klinisk erfarenhetsbas där hela människan är i fokus. Infektionssjukvården erbjuder såväl självständigt mottagningsarbete som ett teambaserat arbetssätt på vårdavdelning.

INFEKTIONSSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Infektionssjukvården är ett fält som kombinerar bredd och möjlighet till djup på ett unikt sätt. Som sjuksköterska i infektionssjukvården möter man patienter i alla åldrar, från alla organspecialiteter och med ett sjukdomspanorama från enklare åkommor till avancerad sjukvård upp till lättare intensivvårdsnivå.

Eftersom infektion berör många andra specialiteter är vårt samarbete med olika kliniker både viktigt och stimulerande, säger Chatarina Björdal, tillförordnad områdeschef VO infektionssjukdomar på Skånes universitetssjukhus. Hon är specialistsjuksköterska i intensivvård och anestesi och har tidigare arbetat kliniskt i många år.

– Sjuksköterskor kan arbeta dels på vårdavdelningar, dels på mottagning. Medan arbetet på vårdavdelningar karakteriseras av professionsöverskridan-

de lagarbete är arbetet på mottagning mer självständigt. Där gör sjuksköterskor bedömning av patienten, ger egenvårdsråd, går igenom remisser och följer självständigt upp patienten. De kan även ägna sig åt smittspårning och andra smittförebyggande åtgärder, säger Chatarina Björdal.

Generalister och specialister

– Infektionssjukvård är spännande, utmanande och roligt eftersom det är ett fält med utrymme för både generalister och specialister. Här kan sjuksköterskor både nyttja sina baskunskaper och göra karriär på djupet. Utöver specialistutbildningen inom infektionssjukvård erbjuder många sjukhus även

högskolepoängsgrundande uppdragsutbildningar med fokus på exempelvis omvårdnad inom infektionssjukvård och intermediärvård, och funktionsutbildningar inriktade mot specifika infektioner och arbetet som sjuksköterska på en infektionsmottagning, säger Chatarina Björdal.

Mottagningarna är ofta specialiserade på olika diagnoser. Där ser man till hela människan och arbetar både självständigt och nära andra professioner.

Smittspårning och diagnostik

Utöver specialistsjuksköterskor i infektionssjukvård specialisering i intensivvård och akutsjukvård attraktivt inom

infektionssjukvården. Behovet av allmänsjuksköterskor är också stort och har man erfarenhet från självständigt

HÄR KAN SJUKSKÖTERSKOR både nyttja sina baskunskaper och göra karriär på djupet

arbete eller akutvårdsverksamhet är det en fördel.

– Det är också en fördel om man är nyfiken och gillar att ägna sig åt detektivarbete som i att spåra smittor eller diagnostisera en infektionspatient med ospecifika symtom, säger Chatarina Björdal.

förändring

uppdrag och komplexitet är därför nödvändig.

Förebygg överbeläggning

Han anser att akutsjukvården och beslutsfattare behöver diskutera hur man kan förebygga underbemanning och överbeläggning, vilket eskalerar patientsäkerhetsriskerna. Man behöver diskutera hur crowding kan förebyggas. Då kan vi förbättra kvaliteten i akutsjukvården, minska risken för vårdskador och samtidigt få fler medarbetare att vilja stanna i akutsjukvårdsverksamheten.

– Vi behöver gemensamt öka politikernas och andra beslutsfattares förståelse för vikten av att avsätta medel för kompetensutveckling och förbättrade arbetsvillkor i akutsjukvården. Beslutsfattare behöver också ta höjd för att

många som söker sig till akutsjukvården tillhör gruppen multisjuka äldre, vilket ställer nya och högre krav på sjukvårdspersonalens kompetens kring åldrandets sjukdomar. Akutsjukvården behöver dessutom i ökad utsträckning organiseras i tvärprofessionella team där man tar hänsyn till varandras kompetensområden, säger Anders Widmark.

Workshop om dödligt våld

I maj 2022 arrangerar Riksföreningen för akutsjuksköterskor en workshop på temat pågående dödligt våld på akutmottagningar. Syftet är att skapa en samsyn för hur akutsjukvården ska hantera dessa frågor på ett professionellt och patientsäkert sätt.

– Än så länge har det inte ägt rum någon incident med pågående dödligt

våld gentemot personal eller patienter på svenska akutmottagningar, men MSB har konstaterat att det föreligger en medelhög risk för att den här typen av incidenter ska inträffa i publik

VI BEHÖVER GEMENSAMT öka politikernas och andra beslutsfattares förståelse för vikten av att avsätta medel för kompetensutveckling

miljö. Vi kommer att följa upp med en konferens på samma tema i höst. Ambitionen är att lyfta frågan och att på sikt få till nationella riktlinjer för hur den här typen av situationer bör hanteras på akutmottagningar, säger Anders Widmark.

Kraftfulla åtgärder krävs för bättre arbetsmiljö

Flera undersökningar bekräftar att sjuksköterskors arbetsmiljö har försämrats avsevärt det senaste året. En hållbar arbetsmiljö utan att riskera sin egen hälsa när man vårdar andra, rimliga möjligheter till återhämtning och en arbetsbelastning som gör att fler orkar jobba heltid är några av de viktigaste kraven som Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro lyfter fram.

SJUKVÅRDENS ARBETSMILJÖ

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Enligt Vårdförbundets arbetsmiljörapport från februari 2022 anser 6 av 10 sjuksköterskor att stressen påverkar hela deras liv. 60 procent av landets barnmorskor och 32 procent av sjuksköterskorna arbetar "frivillig" deltid, det vill säga att de valt att gå ner i arbetstid för att orka med vardagen. Av rapporten framgår även att åtta av tio

ATT ARBETSMILJÖN HAR försämrats det senaste året överensstämmer med de signaler vi får från våra medlemmar

inte får den återhämtning de behöver mellan arbetspassen.

– För att orka med den tuffa arbetsmiljön och den tunga arbetsbelastningen väljer många sjuksköterskor och barnmorskor att gå ner i tid. Det här är ett nytt och alarmerande fenomen som resulterar i lägre lön och lägre pension.

Tidigare gick många ner i tid under småbarnsåren, men nu ser vi att även väldigt unga och äldre kollegor inte anser sig klara av att jobba heltid under de rådande förutsättningarna, säger Sineva Ribeiro.

Högt pris för dålig arbetsmiljö

85 procent av sjuksköterskorna i Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning anser att det behövs en kriskommission för arbetsmiljön i hälso- och sjukvården. 62 procent anser att arbetsmiljön är ganska dålig eller dålig.

– Sjuksköterskor betalar ett högt pris för sjukvårdens dåliga arbetsmiljö. Att arbetsmiljön har försämrats det senaste året överensstämmer med de signaler vi får från våra medlemmar. När många tvingas byta jobb för att själv kunna påverka sina arbetstider eller tvingas gå ner i deltid får de sjuksköterskor som är kvar på arbetsplatsen arbeta ännu hårdare, säger Sineva Ribeiro.

Den problematik som kan associeras till dålig arbetsmiljö förekommer bland sjuksköterskor i hela Sverige och inom samtliga verksamhetsområden. Behovet av vila och återhämtning är enormt, men många ges inte möjlighet till den återhämtning de behöver.

Orkar inte med socialt liv

– Det är oroväckande att stressen påverkar hela livssituationen för många sjuksköterskor. Många upplever att de inte orkar med något socialt liv eller att ta hand om sig själva och sin egen hälsa, vilket inte är hållbart i längden. Många sjuksköterskor uppger exem-

pelvis att de har sömnproblem och behöver ta sömntabletter för att sova till följd av den stress de upplever, säger Sineva Ribeiro.

Kräver kriskommission

Tillsammans med Läkarförbundet har Vårdförbundet även formulerat ett krav på att man bör inrätta en kriskommission för sjukvårdens arbetsmiljö. Situationen är akut.

– Att vårdpersonal ständigt ställs inför omöjliga krav utan tillräckliga personella resurser med rätt kompetens skapar etisk stress och ohälsa. Med kravet på en kriskommission vill vi få regeringen att placera arbetsmiljöfrågan i vården högre upp på agendan. Kraftfulla åtgärder krävs för att bryta den onda cirkel som gör att sjuksköterskor blir sjuka av att jobba, säger Sineva Ribeiro.

SINEVA RIBEIROS KRAV

Sineva Ribeiros krav för en bättre arbetsmiljö:

- Arbetsgivarna måste göra stora förbättringar i sjukvårdens dåliga arbetsmiljö.
- Fler vårdplatser, och rätt kompetens på rätt plats.
- En nationell kriskommission för vårdens arbetsmiljö.
- Ge samtliga sjuksköterskor rätt förutsättningar för att kunna arbeta heltid med bibehållen långsiktig hälsa.
- Staten måste ta ansvaret för att kompetensförsörjningen till vården ska fungera bättre genom att styra mer genom sina myndigheter än via intresseorganisationen SKR.

BEHÖVS DET EN KRISKOMMISSION FÖR ARBETSMILJÖN?

Behövs det en kriskommission för arbetsmiljön inom hälso- och sjukvården?

Ja **85%**

Nej **15%**

Inom slutenvården svarar 89% ja.

UPPLEVER DU SYMTOM PÅ LÅNGSIKTIG STRESS?

Upplever du symptom på långsiktig stress på grund av ditt arbete?

Ja **53%**

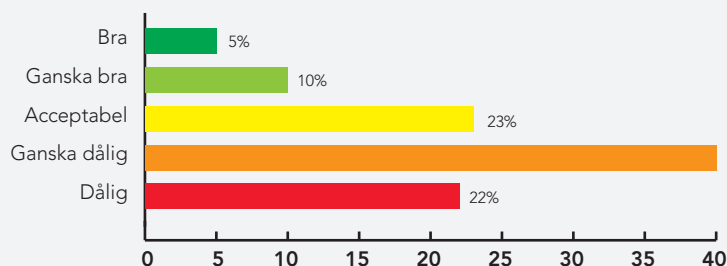
Nej **47%**

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts av Framtidens Karriär – Sjuksköterska mot ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor i Sverige 18 – 22 mars 2022. Statistisk felmarginal 1,9–3,2 procentenheter.

VAD ANSER DU OM ARBETSMILJÖN INOM SJUKVÅRDEN JUST NU?

Vad anser du om arbetsmiljön inom sjukvården just nu? Den är...

Taligenkänning minskar tiden för dokumentation drastiskt

För sjuksköterskor som dokumenterar mycket i sitt arbete kan en AI-baserad taligenkänningstjänst som översätter tal till text innebära en betydande tidsbesparing. För Ulla Harju, sjuksköterska på neurologen på Akademiska sjukhuset i Uppsala, har administrationstiden för journalföring minskat med 75 procent.

DIGITALT HJÄLPMEDEL

TEXT ANNIKA WIHLBORG

En taligenkänningstjänst översätter tal till text, vilket innebär att journalanteckningar som tidigare skrevs in via tangentbordet i stället kan dikteras. Ulla Harju ingår i ett pilotprojekt där ett antal läkare och sjuksköterskor på Akademiska sjukhuset får testa den AI-baserade taligenkänningstjänsten

Dragon Medical. Att tala går tre till fyra gånger snabbare än att skriva och Ulla Harju kan numera göra klart sitt journalarbete direkt efter patientmötet. Med hjälp av röstkommandon kan hon även utföra repetitiva arbetsmoment i journalsystemet.

– Jag arbetar självständigt med patienter med rörelsesjukdomar som behandlas med DBS, Deep Brain Stimulation. Jag programmerar varje patients individuella implantat och varje patientbesök tar uppemot tre timmar. Behandlingen kräver omfattande och noggrann journalföring; tidigare följdes varje patientbesök av drygt tre timmars dokumentation, säger Ulla Harju, som arbetat på neurologen sedan 1988.

Frigör tid till patienter

– Sedan jag började använda taligenkänningstjänsten för drygt ett år sedan arbetar jag mindre övertid. Jag har inte längre någon dokumentationsskuld med odokumenterade patientbesök som jag inte hunnit med. Jag har också mindre ont i nacken och upplever dessutom att jag har mer energi. Det här

Ulla Harju, sjuksköterska på neurologen på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

område är det viktigt att hon kontinuerligt hinner hålla sig uppdaterad med de senaste forskningsrönen inom sitt fält.

Minskar tid för dokumentation

– Tidigare bestod nästan 50 procent av min arbetstid av dokumentation. Med taligenkänningstjänsten har jag lyckats minska den andelen till en fjärdedel. Det som tidigare tog tre timmar gör jag nu på 45 minuter. Skillnaden

DET SOM TIDIGARE tog tre timmar gör jag nu på 45 minuter. Skillnaden är verkligen enorm

har verkligen gjort så stor skillnad för mig i min vardag, säger Ulla Harju.

Den tid taligenkänningstjänsten frigör gör att hon kan ta emot fler patienter och ägna sig mer åt verksamhetsutveckling och kompetensutveckling. Eftersom Ulla Harju är verksam inom ett nischat medicinskt

är verkligen enorm. Jag hoppas att fler sjuksköterskor med ett självständigt mottagningsarbete som inkluderar mycket dokumentation får tillgång till taligenkänningstjänster framöver. Det kan göra stor nytta och frigöra tid till omvårdnadsarbete, vilket definitivt kommer patienterna till gagn, säger Ulla Harju.

Hemsjukvården

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Göteborgs
Stad

Vill du arbeta med framtidens sjukvård?

Fler patienter har behov av sjukvård i hemmet och nu behöver vi dig och din kunskap! Arbetet som sjuksköterska inom hemsjukvården i Göteborgs Stad är fritt och utvecklande. Med stora möjligheter att vara med och forma framtidens nära vård. Vi arbetar för att ge alla våra patienter ett hälsosamt och självständigt liv, inflytande över vardagen samt en trygg och hållbar sjukvård. Vi arbetar i nära team, där vi bryr oss om varandra och har fokus på hög vårdkvalitet och patientsäkerhet.

Bredd och spets

Hos oss kan du slippa långa resvägar då vi har arbetstillfällen över hela Göteborg. Du kan arbeta inom en bredd av insatser, så som hemsjukvård i ordinärt boende, vård- och omsorgsboende, korttidsboende, funktionsstödsteam, kompetensteam palliativ vård och nattorganisation.

Våra sjuksköterskor har en nyckelroll i framtidens nära vård och vi erbjuder möjligheten att studera vissa specialistutbildningar på arbetstid

för att kunna arbeta med den kompetensförsörjning som behövs i organisationen. Du kan erbjudas både fördjupnings- och expertuppdrag utifrån din kompetens.

Du är Göteborg.

Hitta alla våra lediga tjänster goteborg.se/ledigajobb

Kontakta Rekryteringsenheten om du är intresserad av att veta mer om arbetsmöjligheter i Göteborgs Stad. Vi har arbetstillfällen över hela Göteborg och inom olika verksamheter. Vi kan hjälpa dig att hitta rätt!

rekrytering.sjukskoterskor@aldrevardomsorg.goteborg.se

Lönetillägg sommaren 2022

Vårt erbjudande till dig som är legitimerad sjuksköterska är:

- Individuell grundlön samt lönetillägg på 12 000 kr per månad. Gäller för dig som arbetar heltid och under veckorna 26–33. Tillägget i sin helhet utbetalas vid tjänst-

göring på heltid. Vid tjänstgöring mindre än heltid så utbetalas tillägget i proportion till sysselsättningsgraden.

- Timavlönade vikarier får en höjning av den individuellt satta timlönen med ytterligare 72,72 kr/tim.

Viktigaste sjukvårdsfrågorna inför valet

I höst är det val och sjukvården kommer att vara på agendan. Men enligt Oili Dahl, ordförande för Svensk Sjuksköterskeförening, räcker det inte med extra pengar och löften om fler sjuksköterskor. – Vi måste få till bättre stöd för att sjuksköterskor kan arbeta med hela sin kompetens och finnas i beslutsrummen.

VIKTIGASTE FRÅGORNA

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Regeringen vill satsa ökade resurser på fler sjuksköterskor, verksamhetsförlagd utbildning och ökad specialisering för sjuksköterskor, vilket enligt Oili Dahl naturligtvis är välkommet. Men löftena räcker inte, menar hon.

– Jag uppfattar att vården har en annan problematik än ekonomi just nu.

Vi har större utmaningar än jag har sett att politiker har tagit upp. Jag förväntar mig att arbetet med att få till en jämlik vård samt kompetensförsörjning för sjuksköterskor ska bli stora frågor i valet, säger Oili Dahl.

Coronakommissionens rapport som släpptes nyligen har enligt henne hamnat i skymundan.

– Den bekräftar att vården är ojämlig i Sverige, och att de stora skillnader som finns märkts tydligt i pandemin. När det är kris drabbas alla hårt, men de som hade det svårt redan innan drabbas hårdast. Det var ojämnt innan pandemin och det är det fortfarande. I ett så utvecklat land som Sverige är det omotiverat.

I alla ledningsnivåer

Utöver fokus på vården krävs ett bra ledarskap för omvårdnad för att vården ska kunna stärkas.

– Det saknas en nationell ledarskapsutveckling i omvårdnad. Också sjuksköterskor ska vara med och ta beslut på befolkningsnivå. Vi behöver en CNO, Chief Nursing Officer, hos socialdepartementet. Det behöver också anläggas en ledningsstruktur så att sjuksköterskor med omvårdnads-kunskaper är med i varje ledningsnivå,

Oili Dahl, ordförande för Svensk Sjuksköterskeförening.
Foto: Fredrik Hjerling

och det gäller både sjukhus, primärvård och de högsta ledningarna, säger Oili Dahl.

Enligt en del rapporter från till exempel WHO och politiker, behövs fler sjuksköterskor. Men enligt Oili Dahl är det minst lika viktigt att utveckla och behålla de sjuksköterskor som redan finns.

– Vi behöver fler möjligheter till fortbildning. Många sjuksköterskor gör ett väldigt bra arbete och gör skillnad, det är därför vi valt det här arbetet. Men många är trötta efter pandemin och det är viktigt att komma i gång med kompetensutveckling. Det är för patienternas bästa, men det ger också stor tillfredsställelse för oss sjuksköterskor när vi ser att vi kan utveckla omvårdnaden, säger hon.

Satsa på omvårdnadsforskning
Sjukvården behöver utvecklas från flera olika håll.

– Det handlar om att se till att det finns en hållbar professionell utveckling och att det finns ett ledarskap som

återväxt för lärare på högskolor och universitet, och det innebär att vi har svårt att upprätthålla den goda kvaliteten i utbildningen samt implementera den bästa kunskapen och utveckla omvårdnadsåtgärder. Ett område som behöver beforskas är till exempel den nära vården, säger Oili Dahl.

Inrätta ett nytt yrke

Ett led i att förbättra omvårdnads-kompetensen vore att inrätta ett nytt yrke i Sverige, en så kallad avancerad specialistsjuksköterska. Svensk Sjuksköterskeförening driver den frågan tillsammans med Vårdförbundet.

– Yrket finns i många länder och har fördjupad kunskap i omvårdnad och medicin samt tydligt mandat. Den avancerade specialistsjuksköterskan kan hantera alla i teamet, göra mer avancerade undersökningar och behandlingar och hindra onödiga inläggningar på sjukhus. Det nationella Vårdkompetensrådet ska stödja implementeringen av den nya rollen i svensk sjukvård, säger Oili Dahl.

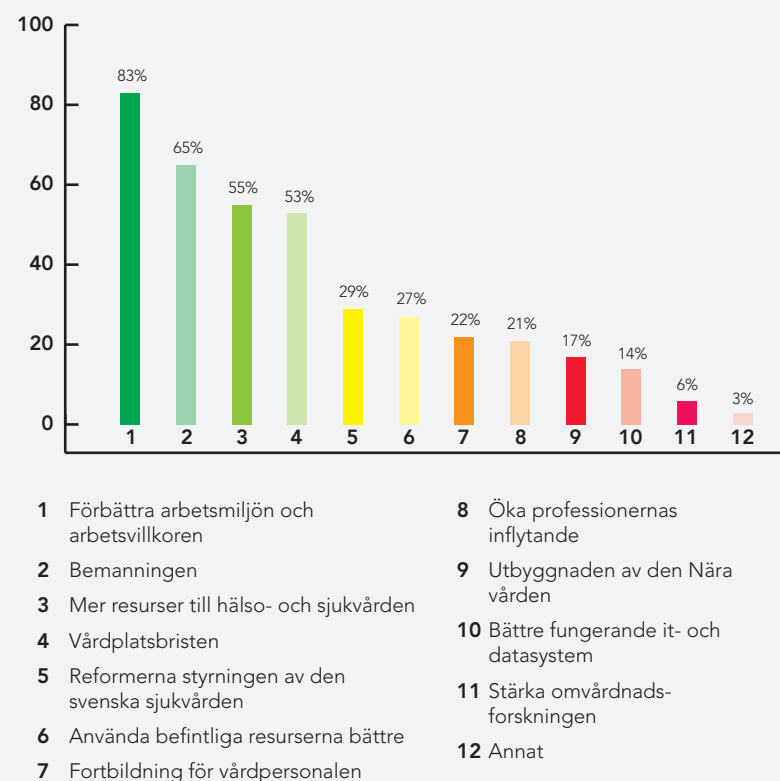
Digitalisering och e-hälsa

Ett område som hon också ser är viktigt i nuläget är digitalisering och e-hälsa.

– Det är verkligen på frammarsch och vi har provat på det mycket under pandemin, med digitala vårdmöten till exempel. Men vi vill gärna ha med sjuksköterskor som sakkunniga i införande och utvärdering av olika digitala sätt att möta patienter. Sjuksköterskor måste finnas i både beslut och ledning. Det är en stor och viktig utveckling där vi behöver vara med, avslutar Oili Dahl.

VIKTIGASTE HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSFRÅGORNA INFÖR VALET?

Vilka anser du är de viktigaste hälso- och sjukvårdsfrågorna inför valet 2022?
Ange gärna flera.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts av Framtidens Karriär – Sjuksköterska mot ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor i Sverige 18 – 22 mars 2022. Statistisk felmarginal 1,9–3,2 procentenheter.

MÅNGA ÄR TRÖTTA efter pandemin och det är viktigt att komma i gång med kompetensutveckling

fokuserar på patienten och har etiken som förebild. Och att det finns kunskap om omvårdnad, säger hon.

Och just forskning är en viktig fråga för Svensk Sjuksköterskeförening. Det saknas nämligen många forskarutbildade sjuksköterskor i Sverige.

– Vi vill att man inrättar förenade anställningar, där sjuksköterskor kan både arbeta kliniskt och forska. Vi har inte

Det här är viktigt, på riktigt

Nu söker vi sjuksköterskor.
Läs mer på **capiio.se/jobb**

Capio

Ökad grundbemannning och individuell arbetstid

Enligt Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning endast har 23 procent av sjuksköterskorna inom slutenvården tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemannning på sin arbetsplats just nu. Arbetsmiljön på många håll i slutenvården är krävande och grundbemanningen bristfällig. Ökad grundbemannning och en mer flexibel syn på arbetstider kan förbättra situationen.

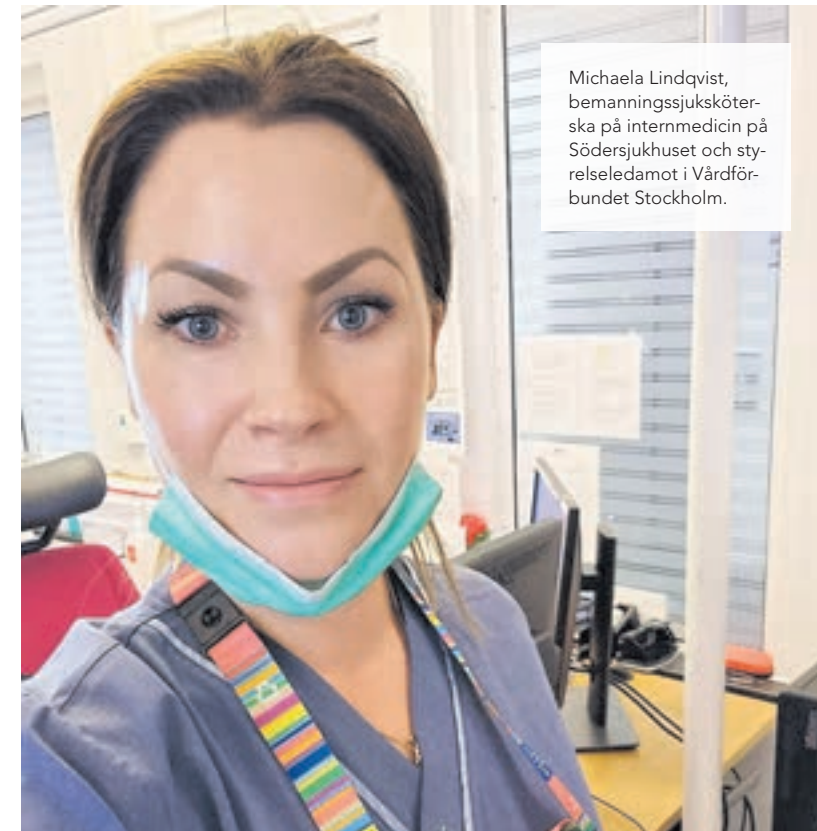
STANNA HOS SIN ARBETSGIVARE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Mitt intryck är att merparten av slutenvården i Stockholms län är beroende av bemanningssjuksköterskor för att hålla verksamheten i gång. Underbemanningen är utbredd och bemanningssituationen i slutenvården är på många håll katastrofal. Många sjuksköterskor känner sig mer eller mindre tvingade att arbeta övertidspass och dubbelpass. Lojaliteten gentemot kollegorna gör att många ställer upp mer än de egentligen orkar, på bekostnad av återhämtning och privatliv, säger Michaela Lindqvist, bemanningssjuksköterska på internmedicin på Södersjukhuset och styrelseledamot i Vårdförbundet Stockholm.

Uppsägningar ett problem

Hon anser att problematiken bottnar i en bristande grundbemannning, vilket gör hela kompetensförsörjningen bräcklig. En direkt konsekvens av underbemanningen är att de medarbetare som är kvar behöver arbeta mer övertid, särskilt de med nyckelfunktioner eller spetskompetens. De får således inte den återhämtning de behöver, vilket i sin tur påverkar patientsäkerhet och kvalitet, hälsa och privatliv.

Michaela Lindqvist, bemanningssjuksköterska på internmedicin på Södersjukhuset och styrelseledamot i Vårdförbundet Stockholm.

Majoriteten av slutenvårdsenheter i Region Stockholm har problem

MÅNGA SJUKSKÖTERSKOR KÄNNER sig mer eller mindre tvingade att arbeta övertidspass och dubbelpass

med att sjuksköterskor säger upp sig. Problematiken är utbredd, där somliga lämnar yrket helt och andra väljer exempelvis att gå en specialistutbildning för att få lite resit från de tuffa arbetsförhållandena. Många som jobbat med oförutsägbara scheman och hög flexibilitet med övertid under hela pandemin säger upp sig för att få den återhämtning de behöver, säger Michaela Lindqvist.

Löneutveckling för erfarna

I Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning listas löneutveckling,

arbetsbelastning/bemannning och arbetsmiljön som de tre viktigaste faktorerna för att sjuksköterskor ska stanna hos sin arbetsgivare i sjukvården. De viktigaste åtgärderna för att sjuksköterskor ska stanna långsiktigt är, enligt Michaela Lindqvist, att arbetsmiljön

förbättras, i många avseenden. En del är att ge sjuksköterskor möjlighet att påverka sin arbetstid mer och därmed kunna matcha arbetsliv och rådande livssituation.

– Löneutvecklingen behöver definitivt ses över. I dagsläget befinner sig många yrkeserfarna sjuksköterskor på samma lönenivå som nyutexaminerade, vilket inte är hållbart eller ett bra sätt att få erfarna medarbetare att stanna kvar, säger hon.

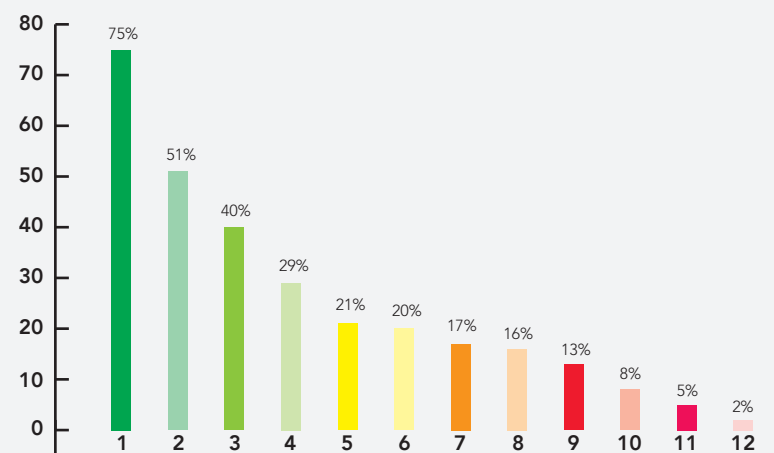
Individuella arbetstider

Hon efterlyser en långsiktig strategisk kompetensförsörjningsplan, som saknas på många arbetsplatser. Cheferna tvingas i stället ägna sig åt att kortsiktigt släcka bränder genom att försöka fylla luckor i schemalaggen.

– Många arbetsgivare verkar tro att alla sjuksköterskor är stöpta i samma form, så att de alla kan arbeta inom i princip samtliga omvårdnadsområden, och att treskift är en arbetstidsmodell som fungerar för alla, oavsett livssituation. Det speglar en föråldrad syn på professionen. Jag önskar att arbetsgivare i stället ska öppna för en dialog med varje enskild sjuksköterska angående arbetstider. Om sjuksköterska ska vara ett långsiktigt hållbart yrkesval måste arbetsgivare börja se individen bakom professionen, säger Michaela Lindqvist.

VIKTIGASTE FAKTORERNA FÖR ATT SJUKSKÖTERSKOR SKA STANNA?

Vilka är de viktigaste faktorerna för att sjuksköterskor ska stanna hos sin arbetsgivare inom hälso- och sjukvården? Ange max 3 alternativ.

- Lön/löneutveckling
- Arbetsbelastning/bemannning
- Arbetsmiljön
- Schemalaggnings/arbetstider
- Team/kollegor
- Ledarskapet
- Kompetensutveckling/vidareutbildning
- Tid till reflektion/återhämtning
- Kunna påverka sin arbetssituation
- Utvecklingsmöjligheter
- Inte behöva arbeta övertid
- Annat

HAR NI TILLRÄCKLIG ORDINARIE BEMANNING PÅ DIN ARBETSPLATS?

Har ni tillräcklig ordinarie sjuksköterskebemannning på din arbetsplats just nu?

Inom slutenvården svarar 23% ja och inom öppenvården svarar 44% ja.

*Vi är
vården*

Stort tack!

Det är fortsatt en otroligt ansträngd arbetssituation för våra yrkesgrupper i hälso- och sjukvården, inom alla verksamheter – både för de som arbetar med covid-vården och alla som tillsammans arbetar med att beta av "vårdskulden" i den ordinarie vården.

Vården tar inte ledigt och våra medlemmar jobbar på som vanligt för att vårda och rädda liv. Vårdförbundet ger dig som är medlem personlig rådgivning i frågor som rör ditt arbete, yrke och ditt medlemskap. Ring oss på Vårdförbundet Direkt 0771-420 420 så hjälper vi dig.

Är du inte medlem?

Gå med redan idag så blir dina 3 första månader kostnadsfria.

Läs gärna mer på **vardforbundet.se**

*Dina 3 första
månader är
kostnadsfria**

*Gäller nya yrkesverksamma medlemmar, vid ett tillfälle.

AI kan ge stöd i omvårdnadsarbetet

AI, artificiell intelligens, kan bland annat fungera som beslutsstöd i hela omvårdnadsprocessen, vid bedömning, diagnostisering, planering, genomförande och utvärdering av omvårdnaden. Teknologin kan också användas för att förutsäga hälso- och sjukdomsförlopp för det hälsofrämjande arbetet.

Petra Svedberg,
professor i omvårdnad vid Högskolan i Halmstad.
Foto: Magnus Karlsson

optimera vårdprocesser och tillhandahålla högkvalitativ vård för specifika patientgrupper. I dagsläget finns dock inte tillräckligt med kunskap om hur AI-teknologi kommer att påverka sjuksköterskans roller, ansvar och arbets sätt, säger Petra Svedberg, professor i omvårdnad vid Högskolan i Halmstad. Hon leder en forskargrupp vid Högskolan i Halmstad som forskar om etik, patientsäkerhet, implementeringsutmaningar och förändrade roller när ny teknologi ska användas i vården.

AI INOM SJUKVÅRDEN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

AI kommer att kunna användas på många håll inom vården, även om det ännu inte är en del av så många sjuksköterskors vardag. Just nu pågår mycket forskning och initiativ i vården för att öka kunskapen om hur AI-teknologi kan användas för att stödja professionernas arbete med en personcentrerad god och nära vård för alla patienter. I detta arbete har sjuksköterskor en viktig roll för att AI ska tillämpas där det finns störst behov samt att tekniken är

anpassad, har hög relevans och är av värde utifrån ett professionsperspektiv.

Flera tillämpningsområden

AI har många tillämpningsområden, allt från bildanalys till att processa stora mängder information om specifika

AI BÖR BETRAKTAS som ett stöd för sjuksköterskor att bedriva en personcentrerad god och nära vård

patienter. Med stöd av AI-teknologi kan vården analysera stora mängder data och ta hänsyn till ett stort antal

parametrar som berör patientens hälso- och sjukdomssituation. Dessa stora datamängder är svåra att analysera manuellt av en människa. AI-baserade analyser kan användas till att förutsäga hur patientens hälso- och sjukdomstillstånd kommer att utvecklas över tid. Det kan underlätta för personalen att ge förebyggande åtgärder, hälsofrämjande insatser och behandling i rätt tid och till rätt patient.

Omvandla vårddata

– AI-baserad teknologi har potential att omvandla vårddata till meningsfulla och användbara insikter och verktyg som kan stödja beslutsfattande,

Underlätta omvårdnadsarbetet

– Det är osannolikt att AI-teknologin i framtiden kommer att ta över sjuksköterskors arbetsuppgifter eller ersätta sjuksköterskor. AI-teknologin är tänkt att utgöra ett komplement till sjuksköterskors erfarenhet och gedigna omvårdnadskompetens. AI bör betraktas som ett stöd för sjuksköterskor att bedriva en personcentrerad god och nära vård. Intentionen är att sjuksköterskors omvårdnadsarbete ska underlättas av AI och digitala beslutstöd genom hela omvårdnadsprocessen. Det kan bidra till att sjuksköterskor i stället får mer tid att lägga på omvårdnaden och mötet med patienten, säger Petra Svedberg.

Till dig som är sjuksköterska eller specialistsjuksköterska
Vi har uppdragen som passar dig!

- ✓ **Konkurrenskraftig lön**
- ✓ **Trygghet i form av kollektivavtal och tjänstepension**
- ✓ **Variation och frihet i din arbetsvardag**
- ✓ **Arbete utifrån dina önskemål och behov**
- ✓ **Att du känner dig sedd och uppskattad**

Ansök idag!

Är dessa punkter viktiga för dig?

Då är Sens Care ditt självklara val. Vi har uppdragen och vi bemannar för att det ska passa dig!

Vi står för engagemang, omtanke, professionalism och värnar om dig som sjuksköterska. Vi har ramavtal med flertalet regioner och ett 100-talet kommuner. Vi har 100-tals uppdrag varje vecka att välja på i hela landet.

Vi står för resa och boende och självklart har vi kollektivavtal, tjänstepension och försäkringar!

Kontakta oss redan i dag!

SENSCARE
BEMANNING MED OMTANKE

08-741 13 90 | bemanning@senscare.se | www.senscare.se

Prioriteringssystem vid telefonrådgivning

Sjuksköterskan Mattias Karlsson på onkologiska kliniken i Kalmar ska införa ett prioriteringssystem som ska underlätta för sjuksköterskor vid telefonrådgivning av patienter, och öka patientsäkerheten.

ÖKA PATIENTSÄKERHETEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Projektet, som fått stipendiepengar från Eber och Ingrid Kinnemos stiftelse, fick sin början när sjuksköterskan Mattias Karlsson varit sjukskriven och fick arbeta hemifrån med telefonrådgivning för patienter på onkologiska kliniken i Kalmar.

DET HJÄLPER BÅDE patienter och sjuksköterskor och förbättrar vården

– Jag upptäckte ganska snabbt att det hade underlättat om det funnits ett system för hur snabbt patienten behöver komma in för bedömning, och hur man ska prioritera patienter. Då bygg-

Mattias Karlsson är tacksam för stipendiepengarna samt ledningens och kollegornas stöd i arbetet med att ta fram ett system för svenska förhållanden.

de mycket på de egna erfarenheterna, men om det ska vara patientsäkert så ska ju alla sjuksköterskor oavsett bakgrund komma fram till samma bedömning, säger han.

Tre olika färger

Mattias Karlsson började titta på vad som kunde göras, och hittade ett

triageringssystem som togs fram av UKONS, Oncology Nursing Society i Storbritannien 2010, reviderad 2016.

– Det går ut på att man frågar patienten vilket som är det största problemet av till exempel illamående och smärtor, sedan ställer man fler frågor om det och gör en gradering efter färg. Om det är grönt kan de vara kvar i

bostaden och få egenvård, vid orange behöver de kollas inom 24 timmar och vid rött behöver de komma in till sjukhuset och träffa en läkare så fort som möjligt.

Rätt hjälp

Liknande triageringssystem används på akuten och inom ambulansen runtom i landet.

– Sådant finns ju för att man inte ska missa något allvarligt och att patienten ska få rätt hjälp vid rätt instans. Dessutom gör det, som i vårt fall, att sjuksköterskor kan känna sig tryggare i sin bedömning och arbetssituation när de har ett anpassat system att luta sig mot, säger Mattias Karlsson.

Förbättrar vården

Bedömningsinstrumentet från UKONS används såvitt han vet inte på något annat håll i Sverige.

– Jag hoppas att det kan få spridning, för det hjälper både patienter och sjuksköterskor och förbättrar vården.

Systemet har översatts till svenska för stipendiepengarna, och Mattias Karlsson har tillsammans med en projektgrupp också varit med och anpassat det till svenska förhållanden.

Effektiv och nära vård

Var med på en spännande resa!

Vi är 1 650 medarbetare inom Nära vård och hälsa. Vi är en förvaltning med många möjligheter till omväxlande arbete inom både öppen- och slutenvård.

Till våra vårdcentraler, äldreomsorgsenheter, närvårdsavdelningar och till 1177 söker vi nu:

■ Sjuksköterskor ■ Distriktssköterskor ■ Barnmorskor

Du hittar våra lediga tjänster på www.regionuppsala.se/Jobba-hos-oss/Lediga-tjanster/

Välkommen med din ansökan!

Region Uppsala

Nära vård och hälsa

Foto: Magnus Laupa

Ett bostadshus i Ukrainas huvudstad Kyiv som skadats av beskjutning.
Foto: Drop of Light/Shutterstock

Erfarenhet och trygghet krävs i krigszoner

I Ukraina och andra krigszoner behövs sjuksköterskor med olika erfarenheter och specialiteter. Specialistsjuksköterskor i akutsjukvård, operationssjuksköterskor, anestesijuksköterskor och barnsjuksköterskor är några exempel. Att vara yrkeserfaren och trygg i sin roll i kombination med en bred klinisk erfarenhet är en klar fördel för sjuksköterskor som vill tjänstgöra i krigszoner.

ARBETE I KRIGSZONER

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Vaccinationsgraden är generellt sett låg i Ukraina. Många oroar sig därför för folkhälsomässiga risker och utbrott av infektionssjukdomar som covid-19, kolera och mässling. Behovet av psykosocialt stöd till människor i akut kris är självklart också omfattande, säger

Johanna Lönn, hälsorådgivare för internationella katastrofinsatser på Röda Korset. Hon är specialistsjuksköterska i akutsjukvård och har tidigare arbetat i krigszoner i bland annat Sydsudan, Syrien och Bangladesh.

Kunna improvisera

En av hennes främsta erfarenheter efter att ha arbetat i flera krigszoner är att det finns många sätt att göra saker på och att det arbetssätt man själv skolas in i under sjuksköterskeutbildningen i Sverige inte nödvändigtvis behöver vara det enda rätta. När det blir

ATT ARBETA I fält i en krigszon handlar mycket om att själv kunna prioritera

strömavbrott eller när den medicinska apparaturen slutar fungera till följd av extrem hetta gäller det att snabbt kunna improvisera och tänka om. Man bör vara inställd på att förutsättningarna och vårdbehoven kan förändras mycket snabbt.

– I krigszoner samarbetar man i multikulturella team, så man lär sig otroligt mycket av varandra och delar med sig av arbetssätt från olika kulturer. Jag har breddat mina kunskaper, till exempel i hur man kan uppskatta hur

en person mår utan att vare sig kunna ta prover eller använda röntgenmaskin. Jag har också lärt mig mycket om mig själv, som hur jag fungerar i stressade situationer, säger Johanna Lönn.

Måste prioritera patienter

Sjuksköterskor är i allmänhet bra på att möta människor som befinner sig i en krissituation, men att möta människor som förlorat familjemedlemmar, sitt hem och allt de äger är en helt annan sak.

– Att arbeta i fält i en krigszon handlar mycket om att själv kunna prioritera och även att lita på koordinatörernas beslut angående vilka patientgrupper som ska prioriteras först. En bred klinisk kompetens är mycket användbar, liksom erfarenheter av att vistas i länder vars infrastruktur och förutsättningar skiljer sig från Sverige, säger Johanna Lönn.

Via etablerade organisationer

Sjuksköterskor som är intresserade av att arbeta i exempelvis Ukraina bör, enligt Johanna Lönn, i första hand höra av sig till etablerade organisationer med gedigen erfarenhet av fältarbete i utsatta områden.

– Undersök vilka kompetenser och erfarenheter som efterfrågas och hur kraven och förutsättningarna ser ut för att få åka utomlands och arbeta.

Det är viktigt att åka till krigszoner via etablerade organisationer, inte minst ur säkerhetssynpunkt. Dessa organisationer sätter alltid sjukvårdspersonalens säkerhet i första rummet, vilket innebär att du kan känna dig trygg, även när du arbetar i en krigszon, avslutar hon.

Johanna Lönn, specialistsjuksköterska i akutsjukvård och hälsorådgivare för internationella katastrofinsatser på Röda Korset.

Många karriärvägar inom hjärtsjukvården

Hjärtat är ett litet organ som samtidigt är helt centralt för människans funktion och livskvalitet. Hjärtsjukvården är bred och omfattar allt från akut omvårdnad, interventioner till specialiserade sjuksköterskemottagningar. Behovet av specialistsjuksköterskor inom hjärtsjukvård ökar i takt med att andelen avancerad hjärtsjukvård blir allt större.

KARDIOLOGI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Kardiologi är ett mångfasetterat medicinskt fält som omfattar allt från akut och intensiv hjärtsjukvård till allmän kardiologisk slutenvård och öppenvårdsmottagningar för patienter med svikt eller arytmier.

– En röd tråd i den kardiologiska omvårdnaden är att det är teamets

gemensamma kunskap och kompetens, tillsammans med patienten och närstående, som är avgörande för hur väl patienten lyckas att återgå till ett aktivt liv med god hälsa och livskvalitet. Specialiseringsmöjligheterna är många och som sjuksköterska inom

INOM KARDIOLOGIN RYMS intensivvård, intervention, sedvanlig slutenvård och mottagning

kardiologi möter man många olika typer av patienter, säger Marie Kennemyr Ekström, vårdenhetschef på HIA, Kardiologiska kliniken på Linköpings universitetssjukhus.

Specialiserade mottagningar

På de stora sjukhusen rymmer den kardiologiska vården många olika typer av verksamhet: intensivvård, interventionsmöjligheter, sedvanlig slutenvård och mottagningsverksamhet. Specialistvårdens mottagningsverksamhet rymmer i sin tur flera olika

delar som mottagningar för patienter med hjärtsvikt, arytmier, ärftliga hjärtsjukdomar, hjärtprevention, rehabilitering och transplantation. På många sjukhus finns även livsstilsrådgivning.

– För sjuksköterskor inom kardiologi finns det många spännande alternativ, exempelvis tjänster som kombinerar vårdavdelning med mottagning eller vårdavdelning och labbverksamhet, säger Marie Kennemyr Ekström.

Specialiserad hjärtsjukvård ökar

Sjuksköterskor som vill fördjupa sig inom området kan gå en specialistutbildning inom just kardiologi. Andelen högspecialiserad hjärtsjukvård ökar vilket även ökar efterfrågan på specialistutbildade sköterskor inom kardiologi. Utbildningen ger sjuksköterskor förmåga att bedöma, analysera, hantera och värdera de komplexa och varierande situationer som kan uppstå inom detta område. Efter slutförd specialistutbildning erbjuds sjuksköterskor

Marie Kennemyr Ekström, vårdenhetschef på HIA, Kardiologiska kliniken på Linköpings universitetssjukhus.

ofta ett utökat ansvar på kliniken inom kvalitetsuppdag, patientsäkerhet och/eller utbildning.

Jag söker **sjuksköterskor** som gillar utveckling och teamwork.

Jeanette Lundmark, västerbottning

På Medicincentrum vid Norrlands universitetssjukhus i Umeå pågår ett spännande utvecklingsarbete för att påverka och utveckla framtidens vård inom det internmedicinska området. På avdelningarna Mava och Speva behövs du som genom kunskap och engagemang vill påverka utvecklingen av vårt Västerbotten.

Du som precis som jag tror på den här regionen, och vet att vi är hållbara ihop.

Sök jobben på
regionvasterbotten.se/sok-jobb

 region
västerbotten

Thoraxkirurgin och kardiologin samverkar

Thoraxkirurgi och kardiologi är två högspecialiserade medicinska områden för sjuksköterskor som trivs i en intensiv miljö med högt ställda krav på avancerad omvårdnad. De båda verksamheterna samverkar ofta för att ge patienter bästa möjliga omvårdnad före, under och efter en operation.

AVANCERAD OMVÅRDNAD

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Thoraxkirurgin och kardiologin samverkar kring thoraxkirurgiska patienter eftersom patienterna ofta vårdas på en hjärtavdelning inför operationen, säger Carolin Nymark, omvårdnadsansvarig på Tema Hjärta, Kärl och Neuro på Karolinska universitetssjukhuset.

Fördjupningsutbildning 7,5 hp

Malin Stenman och Carolin Nymark är båda disputerade sjuksköterskor och har gemensamt tagit initiativ till en fördjupningsutbildning i thoraxkirurgisk vård och omvårdnad. Den omfattar 7,5 högskolepoäng och startar hösten 2022 vid Karolinska Institutet. Utbildningen ger sjuksköterskor fördjupade kunskaper i thoraxkirurgiska patienters vård och omvårdnadsbehov. Den vänder sig till samtliga sjuksköterskor som arbetar med thoraxkirurgiska patienter.

Avancerat omvårdnadsområde

– Det har tidigare funnits kortare kurser i thoraxkirurgisk omvårdnad som varit mycket efterfrågade. Vi identifierade ett gemensamt behov av en högskolepoängsbaserad utbildning som ger en

Malin Stenman, universitetssjuksköterska, FoU-ansvarig samt operationssjuksköterska på sektion Thoraxoperation och Thoraxintensivvård och Carolin Nymark, omvårdnadsansvarig på Tema Hjärta, Kärl och Neuro på Karolinska universitetssjukhuset.

gedigen kunskapsgrund att stå på för sjuksköterskor inom den thoraxkirurgiska specialiteten. Det är ett avancerat omvårdnadsområde som på senare år blivit alltmer komplext med nya kirurgiska

DET ÄR HELT avgörande för patienten att hela vårdkedjan fungerar smidigt

metoder och avancerad medicinteknisk apparatur, exempelvis cirkulationsstöd vid svår hjärtsvikt. Ett syfte med

kursen är att göra sjuksköterskor på thoraxavdelningar tryggare i sitt dagliga arbete, säger Malin Stenman, universitetssjuksköterska, FoU-ansvarig samt operationssjuksköterska på sektion Thoraxoperation och Thoraxintensivvård på Karolinska universitetssjukhuset.

Tvärprofessionella team

I såväl hjärtsjukvården som inom thoraxkirurgin är behovet av sjuksköterskor stort. Efterfrågan är särskilt hög på specialistutbildade hjärtsjuksköterskor, operationssjuksköterskor och intensivvårdssjuksköterskor.

– Den thoraxkirurgiska vården är komplex och högspecialiserad med det tvärprofessionella teamets gemensamma insats i fokus. Det är helt avgörande för patienten att hela vårdkedjan fungerar smidigt, såväl inför som under och efter operation. För att åstadkomma detta krävs sammansvetsade team och en nära samverkan mellan olika professioner. Som sjuksköterska inom thoraxkirurgi och kardiologi gäller det att ständigt vara på tå eftersom oförutsedda komplikationer kan uppstå under hela vårdförloppet, säger Carolin Nymark.

Sjuksköterskedagarna 2022

Årets Sjuksköterskedagar har skjutits fram till **3-4 oktober 2022** och kommer att hållas på Münchenbryggeriet i Stockholm. Temat *Sjuksköterskans kompetens – nyckel till hälsa* är mer angeläget än någonsin så boka din plats redan idag på svenurse.se/konferenser. Sista anmälningdatum är **14 september**.

Varmt välkommen!

2022

Det finns ingen genväg till den bästa omvårdnaden. Du är väl med! svenurse.se

2022

Sjuksköterskedagarna Münchenbryggeriet Stockholm, 3-4 oktober

2022

Sjuksköterskedagarna 2022 Tema: Sjuksköterskans kompetens – nyckel till hälsa

SJUKSKÖTERSKE
DAGARNA

Ortopedisk omvårdnad gör skillnad

Ortopedi är ett växande specialismråde som fokuserar på skador och sjukdomar i rörelseorganen. Det är ett brett och varierat medicinskt fält där man behandlar människor i alla åldrar med allt från enklare skador till mer avancerade trauman.

ORTOPEDI

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Patientunderlaget är ett tvärsnitt av befolkningen, från unga friska personer som råkat ut för en skidolycka till seniorer som lider av artros, och geriatriska patienter som genomgår kirurgi till följd av en höftfraktur, säger Kristian Stjerna, specialistläkare i ortopedi och verksamhetschef för ortopedi i Region Jämtland Härjedalen.

Stärker livskvalitet för patienter

Ortopedi är en specialitet som med fokuserade insatser på relativt kort tid kan göra avsevärd skillnad för patienternas rörelseförmåga. Känslan av att

se en patient som åkt rullstol till avdelningen för att efter sin operation och ett par dagars omvårdnad själv kunna gå när de är redo att skrivas ut upplevs av många som mycket tillfredsställande.

– På de flesta sjukhus finns goda möjligheter för sjuksköterskor att fokusera på en viss typ av ortopedisk omvårdnad då alla bedriver både planerad och akut

EFTERFRÅGAN PÅ SJUKSKÖTERSKOR som vill arbeta med ortopedisk omvårdnad är stor

verksamhet. Utöver postoperativ vård kan de även ägna sig åt självständigt arbete på ortopediska mottagningar, säger Kristian Stjerna.

Kombinera med forskning

Ortopedisk omvårdnad är omväxlande: ena dagen fokuserar man som sjuksköterska på patienter som befinner sig i en postoperativ slutfas, medan man andra dagar möter patienter som väntar på eller precis har genomgått kirurgi och därmed ställer andra krav på omvårdnaden.

– Behovet av omvårdnadsforskning inom ortopedi är stort, så att kombi-

Kristian Stjerna, specialistläkare i ortopedi och verksamhetschef för ortopedi i Region Jämtland Härjedalen.

nera klinisk tjänstgöring med forskning finns det goda möjligheter för på många sjukhus, säger Kristian Stjerna.

Fördjupningsutbildningar

Det saknas en formell specialistutbildning för sjuksköterskor inom ortopedi. Däremot erbjuds distansbaserade kurser på 15 respektive 7,5 hp som ger en fördjupning inom ortopedisk omvårdnad. Dessa högskolekurser är populära och uppskattade eftersom de ger en stadig grund att stå på för sjukskö-

terskor som vill arbeta inom ortopedi. Dessutom erbjuder Svensk Ortopedisk Förening en distanskurs med inriktning mot teoretisk ortopedisk omvårdnad.

– Eftersom andelen äldre ökar är ortopedi ett växande medicinskt fält, och efterfrågan på sjuksköterskor som vill arbeta med ortopedisk omvårdnad är stor. Särskilt efterfrågade är sjuksköterskor med någon form av vidareutbildning inom ortopedisk omvårdnad och geriatrik, avslutar Kristian Stjerna.

Thoraxkirurgisk vård och omvårdnad

Digital kurs på halvfart (7,5 högskolepoäng) med start september 2022

Anmäl dig
senast
15 juni

Fördjupa dina kunskaper inom vård och omvårdnad av patienter som genomgår thoraxkirurgiska ingrepp.

Det här är en distanskurs som är förankrad i forskning och evidens. Den kommer att stärka dig i din sjuksköterskeprofession i vården av den thoraxkirurgiska patienten.

Du kommer lära dig att

- redogöra för de vanligaste sjukdomstillstånden, dess etiologi och patofysiologi
- analysera riskfaktorer, omvårdnadsbehov och omvårdnadsåtgärder
- tillämpa evidensbaserad kunskap från relevant forskning i patientens omvårdnad
- använda vetenskaplig litteratur, styrdokument samt kvalitetsregister i resonemang kring utveckling av omvårdnad i den egna verksamheten

www.ki.se/uppdraagsutbildning

Karolinska
Institutet

De mest akuta frågorna inom sjukvården

När sjuksköterskorna tillfrågas om vad som är mest akut att lösa inom hälso- och sjukvården svarar många att det är arbetsmiljö, löner, och att få personalen att stanna.

AKUTA ÅTGÄRDER

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Fler hundra sjuksköterskor har i vår enkätundersökning svarat på frågan *Vilken är den mest akuta frågan som måste åtgärdas inom hälso- och sjukvården omgående?* Mönstret är tydligt: löner, arbetsmiljö och bemanningsfrågor är de ständigt återkommande svaren.

Många sjuksköterskor nämner en höjd lön som en akut faktor. Det handlar både om höjd grundlön och en bättre löneutveckling. Vissa påtalar också att lönekonkurrens med privata vårdgivare behöver upphöra.

Ska skilja i lön

Och just lönefrågorna, och att lönerna är högre hos bemanningssjuksköterskor, är något som påverkar det som många i enkäten också nämnt: beman-

ningsfrågor. Det handlar dels om att locka ny personal, men framför allt om att få sjuksköterskor att stanna i yrket och på sin arbetsplats, och inte gå vidare till bemannings- och konsultföretag. Vissa ser också att det är problem med att få sjuksköterskor att jobba inom slutenvården eftersom kommunen betalar bättre. Det förekommer också kommentarer om att det måste skilja mer i lön mellan nyfärdiga och mer seniora sjuksköterskor, och att de som stannar kvar länge på en arbetsplats

och är trogna i stället för att hoppa runt för att höja sin lön bör premieras med lönetillskott.

Fel med deltid

Arbetsmiljö är en stor fråga som många nämner, och där det främst handlar om bra schemaläggning så att det går ihop med privatlivet och behovet av återhämtning. Ett antal skriver att det är fel att så många ska behöva gå ner till deltid för att orka. Flera påpekar att det i förlängningen hand-

lar om patientsäkerhet att ha utvilade sjuksköterskor som orkar.

Andra frågor som kommit upp i enkäten är vårdplatsbristen, kompetensutveckling, kontinuitet, ledning och styrning, att rätt personal arbetar med rätt saker, minska administrationsbördan, säkerställd semester, antalet patienter per sjuksköterska, brist på tid för patienterna och att fördela befintliga resurser smartare.

MÅNGA NÄMNER EN höjd lön som en akut faktor. Det handlar både om att ha en höjd grundlön och en bättre löneutveckling

DE MEST AKUTA FRÅGORNA

De mest akuta frågorna som måste åtgärdas:

- Lön
- Arbetsmiljö
- Schemaläggning
- Bemanning
- Vårdplatsbristen

VFU-brist allvarligt problem

Tillgången på VFU-platser för sjuksköterskor är bristfällig på många lärosäten. Många studenter upplever dessutom att kvaliteten på deras VFU är alltför låg. Problematiken med tillgången på VFU-platser har accelererat på senare år. Det kan ge konsekvenser för såväl patientsäkerheten som för blivande sjuksköterskors bild av yrket.

VFU-PLATSER

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Mitt intryck är att kvaliteten på VFU-placeringarna generellt sett har sjunkit på senare år. Flera faktorer bidrar till den nuvarande situationen. Bland annat har många lärosäten ökat antalet utbildningsplatser på sjuksköterskeutbildningen eftersom söktrycket varit rekordstort under pandemin, säger Anja Basic, som studerar femte terminen på sjuksköterskeutbildningen vid Umeå universitet och är ordförande i Vårdförbundet Student.

Brist på erfarna sjuksköterskor

En starkt bidragande orsak till problematiken är att många arbetsgivare har svårt att behålla sina mest yrkeskickliga sjuksköterskor. Det påver-

kar självklart tillgången på erfarna sjuksköterskor som kan handleda sjuksköterskestudenter. För många sjuksköterskestudenter utgör bristen på VFU-platser ett betydande orosmoment. Många är oroliga för att inte kunna ta ut examen eller för att inte ha tillräckligt med praktisk kompetens när de tar examen.

ARBETSGIVARE BÖR UNDERLÄTTA för och premiera de sjuksköterskor som vill satsa långsiktigt på handledaruppdraget

– Jag har också sett exempel på studenter som hoppat av utbildningen efter negativa VFU-upplevelser. Sjuksköterskor som examineras med otillräcklig praktisk kompetens kan även ha negativa effekter på patient-

säkerheten. De kommer dessutom att behöva en längre inskolning när de ger sig ut i arbetslivet, säger Anja Basic.

Övärderlig praktisk kompetens

Hon betraktar den kompetens som sjuksköterskestudenter tillgodogör sig under VFU:n som övärderlig. Själv har Anja Basic valt att jobba extra på en vårdavdelning vid sidan av studierna för att få de praktiska färdigheter som sjuksköterskeyrket kräver.

För att öka antalet VFU-platser krävs att arbetsgivare ger erfarna sjuksköterskor som vill handleda rätt förutsättningar och resurser.

– Jag upplever intresset för att handleda studenter som stort, men många sjuksköterskor har en pressad arbetssituation och har inte tillräckligt med tid avsatt för handledning. Arbetsgivare behöver höja statusen på handledarskapet och göra det praktiskt möjligt att inkludera uppgiften i sin befintliga roll, säger hon.

Premiera handledare

– Vi ser gärna att handledare har gått en handledarutbildning på 7,5 högskolepoäng. Arbetsgivare bör underlätta för och premiera de sjuksköterskor som

Anja Basic, ordförande i Vårdförbundet Student.
Foto: Ulf Huett

vill satsa långsiktigt på handledaruppdraget, till exempel låta dem gå handledarutbildningen på arbetstid eller höja lönen för de som åtar sig handledaruppdrag. Lärosätena i sin tur behöver bredda sitt sökfält när det gäller VFU-platser. De bör innefatta alla delar av sjukvården, även privata aktörer, säger Anja Basic.

Vill du jobba med *framtidens* **HÄLSO- OCH SJUKVÅRD** *i hemmiljö eller på äldreboende?*

Här
berättar våra
sjuksköterskor om
sin yrkesvardag:
**malmo.se/
sjukskoterska**

Vi erbjuder trygga anställningar, ofta med flextid. Individuell introduktion och schemaläggning. Professionsstöd och chans till vidareutbildning med lön. **Välkommen till hälsa, vård och omsorg i Malmö stad!**

Den kommunala sjukvården befinner sig i en spännande fas med nya utmaningar och möjligheter kopplade till behoven hos våra medborgare. Inte minst pågår en stor nationell omställning* där mer av den kvalificerade vården flyttas hem till vårdtagaren.

Vi inom hälsa, vård och omsorg i Malmö stad ansvarar för all hemsjukvård vare sig den sker i någons privata hem eller på ett särskild boende. Och nu håller vi på att beman-
na upp för att möta framtiden.

Vi söker sjuksköterskor till alla våra verksamheter – det vill säga de som jobbar hemma hos äldre och sjuka, de som jobbar på ett äldreboende eller korttidsboende, de som bara jobbar natt och de som jobbar i vårt egen bemanningsteam BUMS.

Vart du än väljer att jobba är vårt mål är att bedriva en så personlig och sömlös sjukvård som möjligt, med hög kvalitet och närvaro. Till ditt stöd har du ett team av specialiserade yrkesprofessioner och flera kvalitetsregister.

På så sätt vill vi skapa god service och trygghet för alla äldre, sjuka och även deras anhöriga. Varje dag, och varje natt, över hela Malmö (därför får du även en hel del vardagsmotion i ditt jobb).

Vill du veta mer om vad våra sjuksköterskor tycker om att jobba hos oss, gå in på **malmo.se/sjukskoterska**

Vet du redan vad du vill – och tror du att du lever upp till våra förväntningar – välkommen att söka våra tjänster direkt!

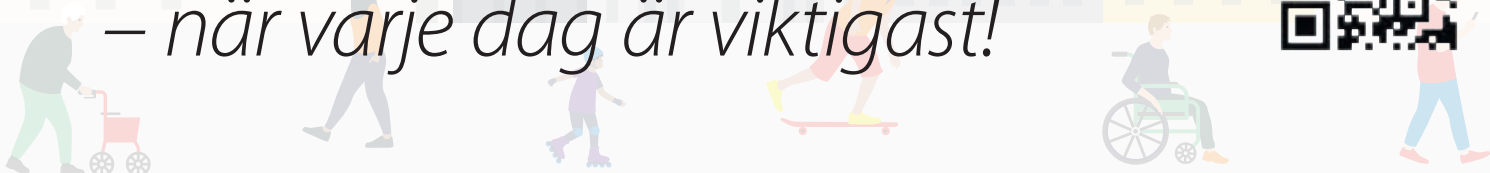
*Nära vård är en statlig reform för ett mer hållbart hälso- och sjukvårdssystem, där mer vård sker närmare patienten och utifrån individuella behov.

Nära vård inom
hälsa, vård & omsorg

malmo.se/sjukskoterska

Hälsa, vård & omsorg

– när varje dag är viktigast!

Podd från en heldygnsavdelning

I podden "Normalt galen" tar de två psykiatri-sjuksköterskorna Emma Hannerstam och Rebecka Somogyi Iresjö upp allt ifrån sin vardag på jobbet till diskussioner om vad "galenskap" är.

PODD OM PSYKIATRIN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Emma Hannerstam är sjuksköterska biträdande enhetschef på en psykiatrisk heldygnsvårdsavdelning i Stockholm. Hon och kollegan och sjuksköterskan Rebecka Somogyi Iresjö har poddat i över ett år.

– Vi vill ge människor en inblick i hur det är att jobba inom psykiatri, och hur det är att vårdas där. Bilden i media är ofta ganska onyanserad och vi har träffat en del patienter som varit rädda för att söka vård men sedan inte fått sina farhågor besannade, säger Rebecka Somogyi Iresjö.

Större öppenhet

När Emma Hannerstam berättar för andra att hon jobbar inom psykiatri är det fortfarande många som gör associationer till filmen "Gökboet".

VI VILL GE människor en inblick i hur det är att jobba inom psykiatri, och hur det är att vårdas där

– Att ha en föreställning om att det är en viss typ av personer som läggs in bidrar till stigmatiseringen. Folk vågar inte berätta för anhöriga och vänner att man vårdats inom psykiatri utan ljuger och säger att man haft hjärtproblem. Vi vill att öppenheten ska bli större, säger hon.

Också bilden som andra sjuksköterskor har är delvis felaktig, upplever Emma Hannerstam.

– Många tror att det är mycket hot och våld, men det är faktiskt sällan. Jag är räddare på tunnelbanan en sen kväll efter jobbet.

Omväxlande jobb

Jobbet på en heldygnsavdelning inom psykiatri tycker Rebecka Somogyi Iresjö är väldigt intressant.

– Det är väldigt omväxlande och man hamnar ständigt i nya situationer. Det finns alltid mer att lära om olika tillstånd, och man blir också väldigt glad av att se en utveckling hos patienterna. Någon kan komma in och vara jättesjuk och knappt kunna äta själv, efter ett par veckor pratar och skrattar personen. Det finns förstås långvariga tillstånd,

Rebecka Somogyi Iresjö och Emma Hannerstam poddar om hur det är att vara sjuksköterska inom psykiatri. De finns på @normaltgalen_podcast på Instagram.

men där får man vara med och hitta vägar till livskvalitet trots de funktionsnedsättningar som sjukdomen innebär. Man blir aldrig fullärd, säger hon.

Emma Hannerstam ser det som givande att man som sjuksköterska får ge mycket av sig själv.

– Det viktigaste på avdelningen är medarbetarna, och man sitter i många tuffa samtal, exempelvis när en patient vill ta livet av sig. Det är det intressanta med jobbet, men också något som blir slitsamt emotionellt och dränerar en på energi.

Våga vara i nuet

Rebecka Somogyi Iresjö håller med.

– Det är en balansgång, att ge av sig själv men inte så att man själv inte orkar. Det kan också vara krävande i kontakt med anhöriga. Vi behöver ta ett helhetsgrepp på patienten i mycket större utsträckning än på en medicinsk avdelning, och måste veta hur det fungerar med jobb, försörjning, barn, familj och så vidare. Då kan anhöriga känna att det är ett stort ingrepp i deras privatliv, och det måste man hantera, säger hon.

Emma Hannerstam tycker att det viktigaste för en sjuksköterska inom psykiatri är att våga vara i nuet med patienten.

– Det övar man oftast inte på så mycket inom somatiken, men här måste man kunna sitta tyst, lyssna och finnas där. Sedan måste man förstå att vissa patienter kommer att söka sig till en och vissa inte. Förutsättningarna ändras hela tiden så man måste vara ganska prestigelös.

Rebecka Somogyi Iresjö tillägger att man inte får se saker som ett misslyckande.

– Man kan ha lagt timmar på en patient en dag men sedan går den ändå och självskadar. Man får inte gräva ner sig

och tycka att man gjort något fel. Det viktigaste är att man är engagerad i patienten, och det brukar lysa igenom.

Stipendium avseende vila och rekreation

Stipendiet kan sökas av i Sverige legitimerade sjuksköterskor som på grund av hälsoskäl är i behov av hälsofrämjande aktiviteter för att bibehålla eller återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Stipendiet är avsett för hälsofrämjande aktiviteter och kan inte utgå till studier, till personliga levnadsomkostnader eller användas till annan person än den sökande. Sjuksköterskor som uppnått pensionsålder (67 år) kan inte erhålla stipendiet. Stipendiet kan enbart erhållas en gång.

Sista ansökningsdagar är årligen 1 maj, 31 oktober och 1 februari.

Ansökan görs digitalt på Röda Korsets hemsida www.redcross.se/Bildt

Där finns även mer information om kriterier för ansökan. För mer information, kontakta stipendieansvarig via växel 08-452 46 00 eller stipendier@redcross.se

Välkommen med din ansökan!

Nära vård kräver resursförflyttning

Omställningen till en god och nära vård där primärvården utgör navet för framtidens hälso- och sjukvård, är betydelsefull och nödvändig. Andelen äldre över 80 år kommer att öka med 50 procent under de kommande åren. En nära vård är en förutsättning för att sjukvården ska kunna ge en trygg vård till denna grupp.

NÄRA VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Hur långt paradigmskiftet som introduktionen av den nära vården innebär har kommit varierar beroende på region, säger Monica Ulfsson Pettersson, chef för verksamhetsområde Tierp och Östhammar, Nära vård och hälsa i Region Uppsala. Hon har tidigare arbetat som sjuksköterska i Tierps kommun och i Region Uppsala, på en geriatrisk avdelning och som verksamhetschef på Tierps vårdcentral och jourmottagning i Region Uppsala.

Omställningen till en nära vård är omfattande och tålamodskrävande. Monica Ulfsson Pettersson anser att den nära vårdens hälsofrämjande uppdrag är viktigt, inte minst för att minska vårdbehovet hos multisjuka. Även samverkan med skola och andra myndigheter kommer att vara en viktig del i omställningen.

Lång- och kortsiktiga effekter

– Det är viktigt att hålla isär begreppen när det gäller god och nära vård. De långsiktiga folkhälsofrämjande in-

NÄRA SAMVERKAN mellan den regionala och kommunala vården är en förutsättning

satserna kan och bör vi inte förvänta oss några effekter av på kort sikt, det är något vi kan se effekten av på lång sikt. Synergieffekterna av en ökad samverkan över vårdgivargränserna bör vi däremot kunna se även på kort sikt, säger hon.

En utmaning är att fullt ut implementera och kommunicera de nya arbetssätten och premisserna som den nära vården kräver hela vägen ut, till

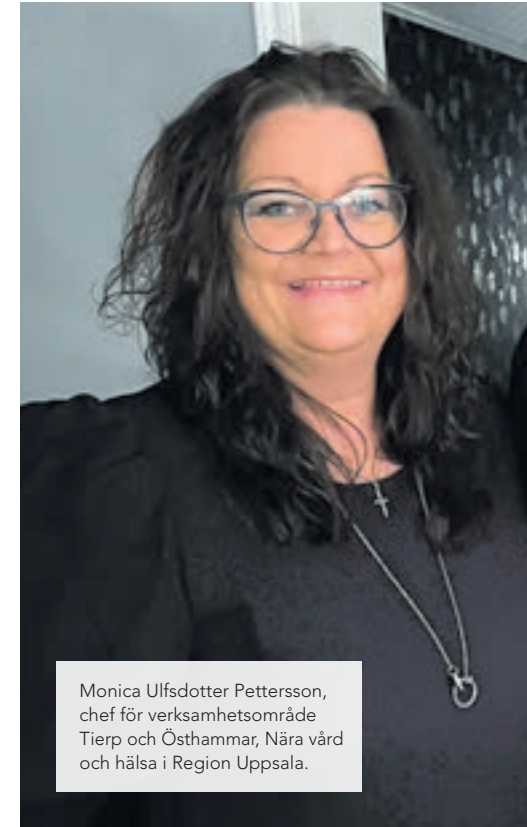
varje enskild medarbetare i alla organisationer. Ytterligare en utmaning är att man i dagsläget oftast har olika journalsystem vilket förstärker försvårat flödet av information och en effektiv samverkan över vårdgivargränserna. Information av vikt kan missas som kan påverka patientsäkerheten och orsaka dubbelarbete.

Specialistvård till primärvård

– För att omställningen till en god och nära vård ska kunna förverkligas, och mer vård i praktiken ska kunna erbjudas nära patienten krävs även en resursmässig förflyttning från specialistvården till primärvården. Det gäller såväl ekonomiska resurser som ökad bemanning, säger Monica Ulfsson Pettersson.

Patienten som medskapande i sin vård utifrån ett personcentrerat förhållningssätt, nya arbetssätt och digitalisering kommer att ha en avgörande roll i omställningen. Samverkan, samskapande av allas gemensamma kompetenser och delaktigheter kommer att behövas i denna stora omställning. Primärvården har en ledande roll i omställningsarbetet.

– Nära samverkan mellan den regionala och kommunala vården är

Monica Ulfsson Pettersson, chef för verksamhetsområde Tierp och Östhammar, Nära vård och hälsa i Region Uppsala.

en förutsättning för en framgångsrik implementering av god och nära vård, säger Monica Ulfsson Pettersson. ■

Sök stöd från Svensk sjuksköterskeförenings hjälpfonder

Svensk sjuksköterskeförenings fonder för ekonomiskt stöd har som ändamål att stödja sjuksköterskor som är i behov av stöd till något som förbättrar livskvaliteten.

Bidraget kan exempelvis användas till tandvård, rehabilitering, rekreation, glasögon eller andra hjälpmedel som inte subventioneras. Bidraget ska endast gå till sökande och det är viktigt att specificera vad det ska användas till.

Bidrag utdelas inte till studier eller avbetalningar av skulder.

Ansök senast den 8 september 2022

För mer information och ansökningsblankett, se vår hemsida:
www.swenurse.se/fonder-och-stipendier

Svensk sjuksköterskeförening är sjuksköterskornas professionsförening – en ideell förening som företräder professionens kunskaps- och vetenskapliga område omvårdnad. Vi tar ansvar för och engagerar oss i omvårdnad – i forskning, etik, utbildning och kvalitet – för professionens och patientens bästa.

Medicinsk bredd med komplex omvårdnad

Hematologi är ett relativt smalt medicinskt fält med fokus på sjukdomstillstånd i kroppens blodbildande system, exempelvis tumörsjukdomar som leukemier, lymfom och myelom. Hematologi är ett dynamiskt och avancerat omvårdnadsområde som ständigt befinner sig i forskningens framkant eftersom nya läkemedel och behandlingsregimer utvecklas kontinuerligt.

Annika Gunnarsson, vårdenhetschef på Hematologiska kliniken på Linköpings universitetssjukhus.

HEMATOLOGI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Som sjuksköterska på hematologen behandlar man bland annat blodcancerpatienter med blodtransfusioner, stamcellsbehandling, cytostatika och antibiotika, säger Annika Gunnarsson, vårdenhetschef på Hematologiska kliniken på Linköpings universitetssjukhus. Hon är specialistsjuksköterska i intensivvård och har i många år arbetat kliniskt på hematologen.

Avancerad omvårdnad

– Hematologen kombinerar avancerad och specifik medicinsk omvårdnad, exempelvis injektioner, infusioner, centrala infarter och specialläkemedel med en omfattande medicinsk bredd. Många patienter råkar ut för medicinska komplikationer av sin behandling, som låga blodvärden eller obalanserade vätskenivåer. Det kräver kontinuerlig övervakning och omvårdnad, säger Annika Gunnarsson.

Det finns i dagsläget ingen specialistutbildning för sjuksköterskor inom hematologi. Däremot erbjuds högskole-

kurser på 7,5 respektive 15 högskolepoäng med fokus på hematologi utifrån ett medicinskt och omvårdnadsperspektiv. Sjuksköterskor med specialistutbildning inom onkologi eller medicinsk vård är eftertraktade inom hematologen, men även grundutbildade sjuksköterskor erbjuds många utvecklingsmöjligheter.

Fördjupad patientkontakt

Många patienter som skrivs in på hematologiska avdelningar för exempelvis stamcellstransplantation är inlagda på sjukhus i drygt en månad. De långa vårdtiderna innebär ofta att

det finns tid till en fördjupad patientkontakt, vilket många sjuksköterskor uppskattar.

– På en hematologisk avdelning arbetar man relativt självständigt som sjuksköterska men har samtidigt en nära kontakt med läkarna. Utöver slutenvår-

ÄVEN OM MÅNGA av våra patienter är svårt sjuka så är de relativt självständiga och ofta mycket motiverade

den kan man arbeta med dagvård på en hematologisk mottagning, säger Annika Gunnarsson.

Möts av tacksamhet

– Även om många av våra patienter är svårt sjuka så är de relativt självständiga och ofta mycket motiverade. Som sjuksköterska på en hematologisk avdelning möts man av mycket tacksamhet, vilket bidrar till en god stämning som ger hopp även när arbetet känns tungt. Hematologi är definitivt ett medicinskt fält som förtjänar att uppmärksammas mer, inte minst utifrån ett omvårdnadsperspektiv, säger Annika Gunnarsson.

Dynamiskt fält där sjuksköterskor är viktiga

Psykiatri är ett föränderligt område med kontinuerliga forskningsrön som uppmuntrar till ett livslångt lärande. Behovet av sjuksköterskekompetens är stort och för sjuksköterskor som väljer att gå en specialistutbildning i psykiatri erbjuds en mängd valmöjligheter, alltid med hela människan i fokus.

PSYKIATRI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Jag kände att psykiatri var rätt verksamhet för mig redan när jag arbetade som skötare på ett kommunalt boende för patienter med psykossjukdomar. Parallellt med sjuksköterskeutbildning-

SOM SJUKSKÖTERSKA I psykiatri möter man många människor med olika sjukdomstillstånd

en arbetade jag extra på en psykiatrisk heldygnsavdelning. Efter examen fortsatte jag inom psykiatri och två år senare specialistutbildade jag mig till

psykiatrisjuksköterska. Jag har arbetat i psykiatri i 21 år och nu är jag verksamhetschef för psykiatriska kliniken i Norrköping, säger Daniel Nahlbom.

Bedömning, råd eller samtal

Verksamheterna och valmöjligheterna är många för sjuksköterskor i psykiatri. Man kan arbeta med omvårdnad eller i en arbetsledande roll på slutna vårdavdelningar eller i öppenvården, i mobila team, med beroendevård eller på en psykiatrisk akutmottagning, för att nämna några exempel. Möjligheterna att ägna sig åt fortbildning och utveckling eller att ta på sig en ledande roll i en verksamhet är också goda.

– I öppenvården arbetar psykiatrisjuksköterskor ofta självständigt med bedömningar, rådgivning eller samtalsbehandling. Man kan vidareutbilda sig

till specialistsjuksköterska, och även inom olika terapier, som KBT. Ytterligare en spännande inriktning är det prehospitala team som ska starta upp och åka ut på larm via SOS alarm, säger Daniel Nahlbom.

Möjlighet att arbeta i team

En faktor som attraherade honom med psykiatri var att arbeta i team där exempelvis sjuksköterskor, läkare, psykologer, kuratorer och fysioterapeuter jobbar prestigelöst med patienten i fokus.

– Det paramedicinska arbetssättet gör att man utvecklats mycket i min medicinska yrkesroll; man lär sig ständigt nya saker. Psykiatri är dessutom ett dynamiskt och forskningsintensivt fält med många nya rön och arbetssätt. Som sjuksköterska i psykiatri möter man många människor med olika sjukdomstillstånd och kan göra konkret skillnad i människors liv, säger han.

Specialistutbildning

Specialistsjuksköterskor inom psykiatri är eftertraktade på arbetsmarknaden

Daniel Nahlbom, verksamhetschef för psykiatriska kliniken i Norrköping.

och har dessutom många karriärvägar att välja mellan.

– För sjuksköterskor som vill arbeta och utvecklas inom psykiatri är specialistutbildningen viktig. Den ger en helt annan bas att stå på, inte minst eftersom andelen psykiatri på grundutbildningen är relativt liten. Behovet av psykiatrisjuksköterskor är stort och utvecklingsmöjligheterna otroligt många, avslutar Daniel Nahlbom.

Sveriges bästa sommarjobb för dig och familjen!

Gällivare och Kiruna sjukhus behöver sjuksköterskor, barnmorskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter och biomedicinska analytiker under juni till augusti 2022. Du kan jobba hela eller delar av perioden.

Vi erbjuder goda anställningsvillkor, fritt boende och resa för dig och din familj. Passa på att uppleva Sveriges högsta och vackraste fjällvärld, som börjar fem minuter från jobbet!

Läs mer och ansök på:
norrboten.se/sommarjobbifjallen

5 minuter från
jobbet till fjället!

Fritt boende och
resa för dig och
din familj!

Diskussion om dödshjälp

Temat dödshjälp har aktualiserats under året och sjuksköterskan Meryem Yebio tycker att man i stället ska satsa på den palliativa vården.

– Vi ska skapa förutsättningar för ett värdigt liv snarare än att ge en så kallad värdig död, för vem avgör vad som är värdigt, säger hon.

PALLIATIV VÅRD

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Meryem Yebio är sjuksköterska i Stockholm och har tidigare arbetat i den palliativa vården. Hon tycker att debatten om dödshjälp är ”skrämmande”.

– Folk tar så lättvindigt på det, och förstår inte alla gråzoner som finns. De flesta som är för dödshjälp har en bild av att vi har en dålig palliativ vård i Sverige och den är något som vi behöver utveckla, snarare än att hjälpa människor att dö i förtid, säger hon.

Mer kunskap behövs

En viktig faktor enligt Meryem Yebio är att patienter i behov av palliativ vård ska befinna sig på en sådan avdelning, inte på ett äldreboende eller sjukhus.

– På vanliga avdelningar har jag sett sjuksköterskor ge för mycket eller för lite av de palliativa läkemedlen, vilket berott på okunskap. Fler behöver komma till den specialiserade palliativa vården, som också behöver mer resurser.

DE FLESTA SOM är för dödshjälp har en bild av att vi har en dålig palliativ vård i Sverige

Spridningen av kunskap bland både professionella och allmänheten är viktig, anser Meryem Yebio.

– Vad är en god palliativ vård? Fler behöver veta mer om det. Vi måste berätta om allt man kan göra, om en patient till exempel inte kan ta sig ut i rullstol kan man rulla ut sängen så att patienten får lite solsken på sig. Det finns fina stunder också. Vi pratar ge-

Sjuksköterskan Meryem Yebio vill att den palliativa vården utvecklas istället för att dödshjälp införs.

nerellt sett för lite om döden och döendet i Sverige, trots att det är en naturlig del av livet och gäller oss alla. Det finns bra och värdiga sätt att dö på och det lyfts alldeles för sällan.

Anpassning sker

Ett av Meryem Yebios främsta argument emot dödshjälp är att det på förhand inte går att avgöra när livet inte längre är värt att leva.

– En del patienter säger att om de hamnar i rullstol så är det inget liv. När de väl gör det så hittar de ändå en mening, men säger att om jag hamnar i sängläge... Sedan ligger de där och vill ändå leva. Man omvärderar hela tiden vad värdighet och livet är. Om man avbryter en människas liv för tidigt får den inte en chans att anpassa sig efter de förändringar som sker under sjukdomens förlopp.

Ny AI-app ska främja psykisk hälsa

Ett forskningsprojekt i Norrbotten har tagit fram en AI-app som ska ge stöd dygnet runt till personer med mild till medelsvår psykisk ohälsa.

– Den ska främja psykiskt välbefinnande, och i förlängningen också avlasta vården, säger ambassadören och sjuksköterskan Nadja Ståhl.

DIGITALT STÖD

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Appen ChatPal beskrivs som en kompis som till exempel tipsar om vad man kan ta för positiva steg till förändring.

– Den bygger på ett dialogträd baserat på positiv psykologi där användaren kan ta del av aktivitetsförslag eller lotsas till en tankedagbok. Det handlar om att främja psykiskt välbefinnande och att ge stöd till de som inte mår så bra, säger Nadja Ståhl.

Hon betonar att appen inte ska ersätta traditionell vård för personer som lider av allvarlig psykisk ohälsa.

Nadja Ståhl är ambassadören för den nya appen ChatPal som ska ge stöd dygnet runt. Foto: Jonas Hansson

– Appen behandlar inte psykisk ohälsa, utan ger användaren information och redskap för att främja sitt psykiskt välbefinnande. Man ska också kunna slussas vidare till att söka vård om man behöver det. Och appen kan vara ett första steg för någon som funderar på att söka vård.

Reagera tidigare

Nadja Ståhl fortsätter:

– Jag tänker att ChatPal kan få människor att reagera tidigare, att om

man känner att man börjar må sämre så går man direkt in på appen och

MAN SKULLE KUNNA göra stora vinster i samhället om man jobbade mer preventivt

kanske inte hamnar i ett allvarligt läge längre fram.

Nadja Ståhl sitter med i forskningsprojektets advisory group och jobbar

som sjuksköterska på en akutmottagning. Hon har tidigare arbetat inom psykiatri.

– Men även i mitt nuvarande jobb träffar jag patienter som skulle kunna bli hjälpta av ChatPal, säger hon.

Stora vinster

Och Nadja Ståhl tror på mer teknik inom sjukvården.

– Många appar från privat sjukvård växer, och det är väldigt enkelt att plocka fram telefonen och skriva till en sjuksköterska. Jag tror att det är dit vi är på väg, men regionerna ligger lite efter i den här utvecklingen.

Preventivt arbete mot psykisk ohälsa tror Nadja Ståhl är en viktig nyckel.

– Man skulle kunna göra stora vinster i samhället om man jobbade mer preventivt, och fånga upp psykisk ohälsa i tid innan personer blir så pass dåliga att de behöver vård. Det här är absolut ett steg åt rätt håll och i förlängningen kan det också avlasta vården.

Appen befinner sig nu i ett teststadium där vuxna i Norrbotten inbjuds att vara med och utvärdera den, men redan till hösten förväntas ChatPal rullas ut till alla i Sverige.

Årets diabetessjuksköterska

Sheyda Sofizadeh har blivit utsedd till Årets diabetes-sjuksköterska 2021. Hon delar med sig av sina bästa råd till andra som jobbar med samma patientgrupp.

– Man måste vara en coach och lotsa patienten genom behandlingslabyrinten ibland, säger hon.

ÅRETS DIABETESSJUKSKÖTERSKA

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Intresset för diabetes föddes när Sheyda Sofizadeh arbetade på njuravdelningen på NÄL. Idag är Sheyda Sofizadeh både distriktssköterska och

DIABETES ÄR EN komplicerad sjukdom, och det är allt fler som drabbas

specialistsjuksköterska men inriktning på diabetesvård.

– Diabetes är en komplicerad sjukdom, och det är allt fler som drabbas.

Sheyda Sofizadeh har blivit utsedd till Årets diabetessjuksköterska 2021.

Det är ett ämne som växer, man hör mer och mer om diabetes så det är väldigt givande att fördjupa sig i det.

Förbättra livet

Diabetesvården är enligt Sheyda Sofizadeh under ständig utveckling.

– Det gäller både omvårdnaden och det rent medicinska, och sättet att se på

patienten. Syftet med diabetesvården är att förbättra livet för drabbade, och att se att patienter får bättre blodsocker gör att man vill fortsätta att gå till jobbet varje dag.

Diabetessjuksköterskan har en viktig roll inom vården.

– Jag måste kartlägga patientens behov och resurser. Tillsammans med pa-

tienten hittar vi grunden till problemet, sedan försöker vi att lösa det tillsammans. Jag coachar dem och hjälper till med livsstilsförändringar och behandling. Det finns intressanta behandlingsmöjligheter och få hinder för att få till en bra insats för patienterna.

Ta små steg

Viktigt för Sheyda Sofizadeh är att ha respekt för och empati med patienten och inte skuldbelägga någon.

– Övervikt är en stor del av problemet för patienterna, så det måste man ta i beaktande när man jobbar med dem. Man kan inte bara ge en medicin till patienten och säga att vi ses om ett år, det räcker inte. Vi som sjuksköterskor måste ha tid till att hjälpa patienterna med frågor kring livsstilsförändring också.

Sheyda Sofizadehs främsta rekommendation till andra diabetessjuksköterskor är att ha tålamod.

– Det handlar om att jobba långsiktigt och ta små steg. Varje liten förändring är positiv i det gemensamma försöket att nå målet.

Sheyda Sofizadeh forskar också, just nu om retinopati, och har bland annat skrivit en artikel om blodsockret hos friska personer.

”Döds morskan” i Schweiz

Sjuksköterskan Anita Lanz har i många år arbetat med döende patienter i Schweiz – och kallar sig själv ”döds morskan”. – Döden är den enda hemlighet som finns kvar på jorden, det enda man inte kan forska fram svaren på, säger hon.

HJÄLP ATT DÖ

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Det var i slutet av 60-talet som sjuksköterskan Anita Lanz flyttade till Schweiz för att arbeta som intensiv-sjuksköterska. Så småningom vidareutbildade hon sig i onkologi och på 90-talet var hon med och byggde upp den palliativa vården.

– Jag ansvarade för ett stort område och hade 24-timmarsjour alla dagar i veckan. Jag for runt på näterna och det var så nytt och spännande att se att jag verkligen kunde hjälpa patienterna i slutskedet och ge dem lite livskvalitet.

”Själens förlossning”

Under åren har Anita Lanz sett hundratals människor dö.

– Döden är själens förlossning. En väldigt fascinerande sak. Vad försiggår inom en människa? Jag har sett och varit med om saker som borde vara omöjliga, och det visar mig att vi är själsliga väsen som lever längre än kroppen, säger hon.

MÄNNISKOR SKA HA sina rättigheter och vi måste lära oss att hjälpa varandra och se till att de svaga har det bra

Anita Lanz är inte rädd för döden.

– Det handlar om en människa, ett helt väsen, en hel biografi. Man förlorar rädslan med tiden när man ser att alla har dött en fridfull död. Jag tror att de flesta i vår kultur dör bra idag.

”Leva ut sin fria vilja”

Då Anita Lanz bor i Schweiz har frågan om dödshjälp engagerat. I landet är det möjligt att dö i förtid med hjälp av en organisation som tar emot svårt sjuka. Anita Lanz var först en stor motståndare, men har ändrat sig efter att ha sett hur det går till.

– Jag har helt vänt. Om människor lider för mycket så kan det vara något

76-åriga Anita Lanz har spenderat en stor del av sitt liv på att hjälpa döende patienter att få ett fint avslut. Hon har bland annat skrivit boken ”Jag vill dö med en ängel vid min sida”.

bra. Vi har inte rätt att bestämma över andra människors liv. Det borde finnas en sådan organisation i varje land så att människor kan leva ut sin fria vilja. Det ska vara kontrollerat och professionellt.

Anita Lanz fortsätter:

– Människor ska ha sina rättigheter och vi måste lära oss att hjälpa varandra och se till att de svaga har det bra.

Och kanske frivilligt sätta sig bredvid en döende människa. Många pensionärer som idag är sysslolösa och frustrerade skulle kunna göra något gott för en annan människa, sitta bredvid deras säng så att de inte måste dö ensamma. Jag gör det nu.

Anita Lanz är idag 76 år gammal men är fortfarande aktiv ideellt.

Många möjligheter på infektion

Arbetet på Infektionskliniken vid Skånes universitetssjukhus innebär många möjliga karriärvägar. Som sjuksköterska kan du arbeta med allt från forskning till akutvård och sprutbyten. Oavsett vilket spår du väljer är arbetet lika omväxlande som spännande.

När de sex infektionssjuksköterskorna vid Skånes universitetssjukhus möts blir det tydligt hur stor bredd och vilka möjligheter som ryms inom enheten. Arbetet innefattar ofta ett visst mått av detektivarbete. Att de dessutom ofta har möjlighet att bota människor är något som sätter guldkant på jobbpassen.

Olika vårdnivåer

Det var just den enorma bredden som lockade Anna-Clara Axelsson, specialistsjuksköterska inom intensivvård, till infektionsavdelning 2 för 25 år sedan.

– Jag har alltid tyckt om att gå till jobbet, säger hon.

På vårdavdelningen, som även är en kombinerad avdelning med intermediärvård, hemrespiratorpatienter och vanliga patienter, behandlas allt från lättare infektioner till akuta tillstånd som svår sepsis. Den stora bredden och framför allt de olika vårdnivåerna lockade Unni Nilsson till avdelningen.

– Jag har siktet inställt på att bli Iva-specialist och det här känns som ett bra steg på vägen, säger hon.

För nya sjuksköterskor som kommer hit finns det gott om internutbildning-

ar. Till hösten startar även IMA-kurser som avdelningen håller i tillsammans med universitetet.

Vård i hemmet

Ulrika Axelsson arbetar på infektionsavdelning 3 i Malmö. Även hon möter många olika typer av patienter. Arbetet på avdelningen innefattar bland annat delar som Piceline och OPAT, som handlar om att antibiotika ges i hemmet.

Ulrikas tjänst är delad och halva tiden arbetar hon i det mobila sjukhusteamet, MST. Patienterna är då inskrivna på sjukhuset men vården ges i hemmet. De patienter hon besöker kan till exempel ha lunginflammation, urinvägsinfektion eller sårinfektion. Även patienter med hjärtsvikt, som är i behov av vätskedrivande behandling, är en återkommande grupp.

– När jag besöker patienterna i deras hem blir kontakten på ett annat sätt. För mig har det här varit både roligt och utvecklande. Jag uppskattar variationen och att jag inte hela tiden är på sjukhuset, säger Ulrika.

Medmänsklighet

Mötet med patienterna är centralt även för Sara Alsterberg som arbetar på sprutbytesmottagningen i Malmö. Hon har tidigare arbetat på beroendecentrum men sökte sig till mottagningen för att få en ännu bredare kompetens. Varje dag kommer det mellan 20 och 50 drogberoende patienter till öppenvårds-mottagningen.

Det dagliga arbetet handlar om allt från att förebygga blodsmitta till vaccinationer, omläggningar och psykosocialt arbete. Ibland är patienterna allvarligt sjuka och behöver snabb vård

Sara Alsterberg, Unni Nilsson, Ulrika Axelsson och Anna-Clara Axelsson trivs på Sus i Malmö. De är överens om att utvecklingsmöjligheterna som finns inom infektionskliniken är stora och spännande.

Foto: Johan Bävman

och ibland är det viktigast att vara medmänniska.

– Mottagningen är enormt dynamisk vilket ställer stora krav på oss som arbetar här. Men jag gillar oförutsägheten. Arbetet känns meningsfullt och vi får väldigt fin feedback från våra patienter. Dessutom är det högt i tak och väldigt trevliga kollegor, säger hon.

Forskning och studier

Maria Alejandra Castilla arbetar 50 procent som forskningssjuksköterska och 50 procent som sjuksköterska på infektionsmottagningen i Lund. Arbetet på mottagningen innefattar akuta och planerade besök, bland annat vaccinationer, sprutbyten, provtagningar och telefonrådgivning. Även de dagar hon arbetar som forskningssjuksköterska bjuder på stor variation.

– Alla dagar ser olika ut. Som forskningssjuksköterska har du en nyckelroll och har kontakt med läkare, läkemedelsbolag och andra aktörer. Vissa dagar träffar jag patienter som är med i eller ska gå med i en studie. Andra dagar förbereder jag material,

planerar eller följer upp olika studier, säger hon.

Nyckeln till att hålla koll på alla uppgifter är att ha bra struktur. Att hon får möjlighet att fördjupa sina kunskaper gör att dagarna både är spännande och intressanta.

Handledning och nationellt arbete

Charlotte Kerrén är specialistsjuksköterska inom infektionssjukdomar och arbetar på infektionsavdelningen 74 i Lund. Även hon har en delad tjänst. Halva tiden arbetar hon kliniskt på avdelningen, övrig tid arbetar hon bland annat med vårdutveckling.

Hon har varit med och startat upp studentenheten där hon idag fungerar som samordnare. Dessutom handleder hon även själv studenter och handledare.

Som specialist har hon fått många roliga uppdrag. Ett exempel på det är det nationella PM som hon arbetar med tillsammans med en kollega. PM:et handlar om omvårdnaden runt patienter med covid-19.

– Vi har besökt infektionsavdelningar över hela landet. Ett arbete som har varit väldigt roligt, säger hon.

Maria Alejandra Castilla och Charlotte Kerrén arbetar på Sus i Lund. "Vi har fantastiska kollegor", säger Charlotte Kerrén.

Foto: Jan Nördén

i

Verksamhetsområde infektionssjukdomar vid Skånes universitetssjukhus, Sus, har verksamhet i både Malmö och Lund. I Malmö disponerar enheten två avdelningar och i Lund en avdelning. I båda städerna finns mottagnings- och sprutbytesverksamhet. Sus är ett kunskapsnav för hälso- och sjukvård i livets alla skeden på regional, nationell och internationell nivå. Medarbetarna är med och driver utvecklingen inom universitetssjukhusets tre uppdragsområden: vård, forskning och utbildning.

Är du intresserad att vet mer och kanske arbeta hos oss är du välkommen att kontakta: Enhetschef Josefin Csaszar, Tel: 040-33 78 93, E-post: Josefin.Csaszar@skane.se skane.se/sus

Skånes universitetssjukhus
En del av Region Skåne

Bred samverkan ger trygghet för både patienter och personal

– Det bästa med jobbet är variationen och teamkänslan. Vi samarbetar över både professions- och organisationsgränser för att ge patienterna en god och trygg vård, säger Maria Klintberg, sjuksköterska som delar sin tid mellan MÅVA och Närsjukvårdsteam Fyrbodal vid Uddevalla sjukhus.

Till MÅVA, medicinsk äldreomsorgsavdelning, kommer patienter som försämrats

i

NU-sjukvården är en del av Västra Götalandsregionen och ett av Sveriges större länssjukhus. Vi finns på NÄL (Norra Älvsborgs länssjukhus) i Trollhättan och Uddevalla sjukhus. Sjukhusets upptagningsområde omfattar 280 000 invånare. Tillsammans är vi cirka 5 500 medarbetare som varje dag arbetar för att ge god och säker specialistsjukvård.

www.nusjukvarden.se

www.vgregion.se

i sin kroniska sjukdom och behöver vårdas på sjukhus.

– Våra patienter kan ha många olika sjukdomar vilket gör att man snabbt lär sig lite om mycket. Med tiden får man en mycket bred kunskapsbas, säger Maria Klintberg, som med några få undantag har arbetat på MÅVA sedan starten 2008.

Sedan fyra år tillbaka har hon en kombinationstjänst.

– Jag jobbar 40 procent på avdelningen och 60 procent i närsjukvårdsteamet. Patientgruppen är densamma, skillnaden är att vi i teamet åker hem till patienterna och fungerar som förlängning av MÅVA och sjukhuset i stort.

Kollegan Maria Zackrisson började arbeta på MÅVA för nio år sedan.

– Jag har gjort några utflykter men alltid sökt mig tillbaka eftersom jag trivs med att arbeta med den äldre ge-

nerationen, man får så mycket tillbaka. Idag har jag en tjänst med inskrivningsfunktion i kombination med nattarbete på avdelningen.

Samverkan

Både Maria Klintberg och Maria Zackrisson lyfter fram samverkan som en stor fördel i jobbet.

– MÅVA är en del av samverkande sjukvård och har mycket externa kontakter, mest med hemsjukvården men även med ambulans och primärvård. De många kontakterna gör att arbetet flyter smidigt, det är lätt att ringa kollegor på andra enheter och be om stöttning när det behövs, säger Maria Zackrisson.

På frågan om de kan rekommendera andra sjuksköterskor att börja på MÅVA blir svaret ett unisont ”självklart!”.

– Absolut, det är en avdelning som erbjuder stor variation, goda utvecklingsmöjligheter och ständigt nya utmaningar. Här finns också en stöttande ledning som uppmuntrar sin personal till fortbildning och specialisering, säger Maria Klintberg.

Maria Klintberg och Maria Zackrisson, sjuksköterskor inom NU-sjukvården.

Foto: Elite Studio

Maria Zackrisson flikar in att MÅVA är en bra avdelning att starta en yrkesbana på.

– Hos oss får man prova på det mesta vilket gör att du kan hitta dina egna favoritområden och lägga grunden för en eventuell framtida inriktning eller specialisering. Det är också en avdelning med hög trivsel som jag varmt kan rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig till.

Förbättringsarbeten håller Anestesikliniken i toppform

Korta beslutsvägar, hög kompetens och en ständig strävan framåt är viktiga delar av Anestesiklinikens framgångsrecept. Att Capio S:t Görans sjukhus dessutom är ett litet men högteknologiskt sjukhus bidrar till en varm och familjär känsla.

På en stor skärm mitt i korridoren på Centraloperation sitter ett gäng digitala post-it-lappar. Så fort en medarbetare har ett förslag på en förändring skrivs en ny förbättringslapp. En gång i veck-

i

Anestesikliniken ansvarar för operationsverksamheten och intensivvården på Capio S:t Görans sjukhus. Kliniken består av Intensivvårdsavdelningen (IVA) och Centraloperation. Just nu pågår även det spännande arbetet med att bygga upp en helt ny förlossningsavdelning.

capiostgoran.se/jobba-med-oss/

an samlas medarbetarna på Anestesikliniken och förslagen går igenom.

– Det kan handla om allt från att en krok behövs på ett visst ställe till större förändringar, säger operationssjuksköterskan Elisabeth Berggren.

Arbetet på Capio S:t Görans kännetecknas sedan många år av kvalitetsutveckling enligt Lean-principer. Det systematiska förbättringsarbetet har bidragit till goda resultat inom både patient- och medarbetarnöjdhet. Förslagen på post-it-lapparna är en viktig del av det arbetet.

– Och det sker faktiskt något när det skrivs en lapp, säger intensivvårdssjuksköterskan Agata Wyszynska.

Korta beslutsvägar

Att förändringsbenägenheten såväl som sammanhållningen är stor på S:t Görans sjukhus blev tydligt under pandemin.

Anestesikliniken med sin intensivvård och operationsverksamhet fick en central roll i behandlingen av de svårast sjuka patienterna, och ställde snabbt om till den nya verkligheten.

– Vi som arbetar på operation fick helt nya roller och samarbetade med våra kollegor på IVA. Trots att det var en ny situation fungerade det samarbetet väldigt bra. Det är otroligt korta beslutsvägar här, säger anestesisjuksköterskan Helen Stark.

Situationen var otroligt påfrestande och personalen arbetade tolvtimmarspass.

– S:t Görans är mån om sina medarbetare och under hela den här perioden gjordes allt som kunde göras för att vi skulle ha det så bra som möjligt, säger Agata Wyszynska.

Spännande framtid

Nu ser de alla tre fram mot att få fortsätta på klinikens spännande resa framåt. Nya toppmoderna lokaler ska tas i bruk, en ny förlossningsklinik byggs upp från grunden och kompetensutveckling är återigen en viktig del av vardagen.

Helen Stark, Elisabeth Berggren och Agata Wyszynska är överens om att S:t Görans är ett spännande sjukhus med hög kompetens, lyhörda chefer och en fin sammanhållning.

Foto: Johan Marklund

Elisabeth Berggren och Helen Stark ska, i sina nya roller som flödesledare, bland annat vara med och skapa goda förutsättningar för det flödesarbete som ständigt pågår. Att hela tiden ligga steget före bidrar till både en ökad patientsäkerhet och en bättre hantering av tid och resurser.

Kliniker som vårdar både patienter och arbetsklimat

Kirurgklinikerna vid Mälarsjukhuset Eskilstuna och vid Nyköpings lasarett präglas av ett variationsrikt arbete där även arbetsklimatet vårdas i form av stor kollegial stöttning. –Jag kunde inte ha fått en bättre start på min yrkeskarriär, säger sjuksköterskan Anna-Karin Sundell.

Bra arbetsklimat, ständigt nya utmaningar, stöttande kollegor och en lyhörd ledning var det som fick Anna-Karin Sundell att välja Kirurg- och urologkliniken vid Nyköpings lasarett efter avslutad utbildning.

–Jag arbetade tidigare som undersköterska, hade provat på specialiteten och var inställd på att söka till kirurgen efter min examen. VFU:n som jag gjorde här i termin 4 stärkte det beslutet.

Efter snart två år i verksamheten vet hon att beslutet var helt rätt.

–Vi arbetar med kirurgisk omvårdnad av urologi- och kirurgpatienter, traumapatienter, men har även patienter som kommer för eftervård av avancerad kirurgi från Uppsala. Dessutom har våra patienter förutom kirurgiska åkommor även medicinska sjukdomar. Vi får se det mesta, man blir inte expert på allt men man lär sig om mycket, med spetskompetens inom kirurgin.

Olivia Schröder har liknande erfarenheter.

–Jag tog min sjuksköterskeexamen 2018. Efter att ha gjort VFU och sommarjobb på avdelningen kände att jag ville börja här, och på den vägen är det.

Precis som Anna-Karin lyfter Olivia fram det goda arbetsklimatet och det ständiga lärandet som stora fördelar i arbetet.

–Kirurgisk omvårdnad är en bred specialitet där man hela tiden utmanas och utvecklas i sin yrkesroll. Det goda teamarbetet har också stor betydelse för trivselen, det är alltid kul att komma till jobbet, säger Olivia.

Eskilstuna

Kollegorna på kirurgavdelningen i Eskilstuna håller med till fullo. Elin Cui sökte sig hit efter avslutad utbildning.

–Jag har alltid intresserat mig för kirurgi. Det är en jätteintressant specialitet och den breda patientgruppen gör att man hela tiden fortsätter att utveckla sin kompetens.

Som ny sjuksköterska gick Elin bredvid en erfaren kollega i fyra veckor innan hon började arbeta självständigt på avdelningen.

–Jag var också med i Region Sörmlands program för nya sjuksköterskor som bland annat innehöll seminariedagar där jag träffade andra nyutexaminerade kollegor att utbyta erfarenheter med.

Kristi Larsen Johansen valde noga innan hon bestämde var hon ville börja jobba efter sin sjuksköterskeexamen 2020.

–Jag gjorde min första VFU här på kirurgavdelningen, tyckte det var jättekul men ville inte läsa mig vid en spe-

Kristi Larsen Johansen och Elin Cui, sjuksköterskor på kirurgavdelningen i Eskilstuna.

Foto: Pierre Pocs

cifik avdelning direkt. Därför valde jag att gå regionens traineeprogram. Det innebar för min del att jag efter avslutad utbildning arbetade åtta månader på kirurgen och sedan växlade till medicinavdelningen där jag var ungefär lika länge. Därefter valde jag att söka mig tillbaka till kirurgen och börja på riktigt.

Hon påpekar att kirurgavdelningen i Eskilstuna är en bred avdelning med sex olika patientkategorier.

–Detta är också en avdelning med högt tempo. Här lär du dig snabbt att prioritera och fokusera på vad som ska göras först, säger Kristi.

Stora fördelar, menar både Kristi och Elin är att ledningen uppmuntrar till utveckling och utbildning.

–Vi har månader med fokus på olika områden, som till exempel trycksår, stomi eller urologi, då det löpande erbjuds kortare kurser och fortbildningar på det aktuella temat. Har man egna önskemål om att få gå någon fortbildning eller kurs så brukar det också gå att ordna.

Stormtrivs

På frågan om de kan rekommendera andra sjuksköterskor att börja på avdelningen blir svaret ett självklart ja!

–Om man gillar ett högt tempo och att ha många bollar i luften är det här man ska vara. Jag visste genom traineeprogrammet precis vad jag gav mig in

på och kan inte tänka mig en roligare arbetsplats, fastslår Kristi.

Även Anna-Karin och Olivia vill slå ett slag för sin arbetsplats på Nyköpings lasarett.

–Här lär du dig mycket om många olika sjukdomar och tillstånd, även om det är en kirurgisk omvårdnadsavdelning har vi i stort sett alla typer av patienter. Man blir också väldigt uppbackad och behöver inte vara orolig för att stå ensam i någon situation, det finns alltid kollegor runt omkring som kommer till hjälp. En trevlig arbetsplats som vi varmt kan rekommendera!

i

Kirurg- och urologkliniken på Mälarsjukhuset Eskilstuna (MSE) är länets största kirurgklinik. Här arbetar runt 150 medarbetare varav cirka 25 sjuksköterskor och undersköterskor med vår breda mottagningsverksamhet och dagvårdsavdelning. Kirurgiska avdelningen vid Nyköpings lasarett har huvudsaklig inriktning på kirurgiska sjukdomar inom mag- och tarmkanal samt urinvägar.

www.regionorsmland.se

REGION
SÖRMLAND

Anna-Karin Sundell och Olivia Schröder, sjuksköterskor på Kirurg- och urologkliniken vid Nyköpings lasarett.

Foto: Magnus Andersson

Stora möjligheter att utvecklas på ortopedien

Utmaning och utveckling är centralt inom ortopedin i Helsingborg och Ängelholm – här finns utrymme att bygga på sin kompetens och få ett ökat eget ansvar.

– Ortopedi är så brett, man förvånas över hur mycket det har att erbjuda, säger Erma Talic, sjuksköterska.

Verksamhetsområde ortopedi bedriver verksamhet både på Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus. Tyngdpunkten i Helsingborg är det akuta uppdraget medan Ängelholm är en elektiv enhet.

Erma Talic arbetar i Helsingborg och rekommenderar andra att söka sig dit.

– Avdelningen passar bra för dig som är nyfiken och driven och vill lära dig nytt. När du är nyexaminerad sjuksköterska krävs det att du hamnar på en arbetsplats som erbjuder det mesta som du får lära dig teoretiskt under din utbildning, säger hon.

För också en del annan vård utöver det rent ortopediska ingår i arbetet.

– Det kan vara infektioner, multisjuka personer, även individer som kommer in för olika typer av smärtbehandlingar i rörelseapparaten. Det ställs höga krav på att man ska hålla sig uppdaterad och vara mottaglig för att lära sig nytt hela tiden, säger Erma Talic.

Lyhörda chefer

För sjuksköterskor finns i nuläget ingen specialistutbildning inom ortopedi, och verksamhetsområdet i Helsingborg och Ängelholm satsar därför mycket på kompetensutveckling. Exempelvis har verksamhetsområdet tillsammans med läkare och sjuksköterskor tagit fram en egen fördjupningsutbildning i ortopedi som man får gå för att få en djupare

kunskap. Nyttillkommen personal får gå ett introduktionsprogram, och efterhand finns möjligheter till mer.

– Vi har lyhörda chefer som frågar och vill veta vad man har som mål för de kommande åren. Om det finns utbildningar eller dylikt som verkar bra så erbjuder de ofta det utan att man behöver fråga. Jag har även kunnat förkovra mig själv och fått en bättre grund för mitt arbete, säger Erma Talic.

Det finns också möjlighet att arbeta med olika uppdrag för exempelvis smärta, sårvård, vårdhygien, HLR och dokumentation. Dessa medarbetare har då ett ansvar att hålla sig uppdaterade för att kunna vägleda kollegor och se till att verksamheten arbetar evidensbaserat utifrån de olika uppdragen.

Olika ansvarsområden

Kollegan Kajsa Molin är till exempel sårvårdsombud.

– Vi ska vara de som man kan fråga och vi får åka på olika utbildningar och kurser för att hålla oss uppdaterade, säger hon.

Karriärmöjligheterna på ortopedien är många.

– Jag har till exempel börjat få arbeta med benskörhetsutredningar, där vi ser över risker hos alla patienter. Det är kul att prova på att vara frakturkoordinator och det finns olika vägar att gå. Dessutom är det väldigt högt i tak här

Annika Person och Emma Karlsson, sjuksköterskor Ängelholms sjukhus.
Foto: Mette Ottosson

och folk är på bra humör, det är en bra arbetsplats, säger Kajsa Molin.

Orems egenomvårdnadsteori

I Ängelholm har ortopedavdelningen hand om planerade operationer. Också här satsas det på kompetensutveckling, bland annat genom en utbildningsportal på nätet och möjligheter för medarbetare att testa på nya roller.

– Jag har jobbat som tillförordnad enhetschef en period och är också teamledare, så jag har fått gå en del ledarskapsutbildningar, säger Emma Karlsson, som är sjuksköterska på enheten sedan några år tillbaka.

Hon trivs med att få följa patienter genom vårdförloppet: innan de opereras, i samband med operation och efteråt, samt i vissa fall återbesök.

– Vi har ett gemensamt förhållningssätt, vi arbetar efter Orems egenvårds-teori. Vår främsta uppgift är att hjälpa patienterna att hjälpa sig själva och bli trygga i det, därför handlar det mycket om att coacha och motivera dem. Det är väldigt annorlunda mot en akut vårdavdelning och det är väldigt roligt. Här krävs ett samspel med patienterna på ett annat sätt, säger Emma Karlsson.

Stort kliv framåt

Utöver sjuksköterskor finns läkare, undersköterskor, medicinska sekreterare och fysioterapeuter som alla jobbar tillsammans i team kring patienterna.

– Det är en väldigt rolig del i det. Vi är dessutom en liten arbetsgrupp och alla jobbar med alla. Det är också en faktor som gör att det känns roligt att gå till jobbet, man får jobba med alla sina kollegor under veckan, säger Emma Karlsson.

Annika Person har varit sjuksköterska sedan 1980-talet och trivs inom ortopedin. Hon ser vilket stort kliv vården har tagit.

– När jag var nyutexaminerad var patienterna mycket sjukare, idag blöder man knappt efter en operation. De flesta är uppe direkt efter operationen och det är häftigt och givande att se patienters positiva upplevelse av att vara hos oss. Jag träffar många av dem vid deras återbesök och får veta att de är väldigt nöjda.

I ditt arbete med den ortopediska patienten kommer du som sjuksköterska att utmanas och ständigt utvecklas i din yrkesroll. Det är viktigt att du utgår från patientens unika behov och vill att du precis som vi värdesätter ett arbete som utmärks av det egna ansvaret, delaktighet och ett gott samarbete mellan kollegor och närmsta chef.

I Helsingborg arbetar vi med ett verksamhetsbaserat schema som man lägger själv på 10 veckor, där man arbetar två helger utav fem. I Ängelholm har vi veckovård och arbetar även där med verksamhetsbaserat schema.

Kontaktuppgifter till enhetscheferna:

Helsingborg: Cecilia Adamidou, 042-406 37 52, cecilia.adamidou@skane.se

Malin Lindell, 042-406 20 31, malin.lindell@skane.se

Ängelholm: Ann Melin, 0431-810 85, ann.am.melin@skane.se

skane.se

Erma Talic och Kajsa Molin, sjuksköterskor på Helsingborgs lasarett.
Foto: Lars Jansson

Spännande jobb i trygg miljö

Inom Hjärtsektionen på Akademiska sjukhuset i Uppsala jobbar teamen tätt tillsammans tvärs över professionsgränserna vilket skapar en trygg och kreativ miljö för utveckling. För att ytterligare stärka det sker nu en omorganisation som syftar till bättre flöden och större patientfokus.

Hjärtsektionen har tre specialistområden: arytmi, ischemi och hjärtsvikt, och utför både akutvård och planerad vård.

– Hittills har specialistområdena varit delvis uppdelade, men efter den pågående omorganisationen kommer avdelningarna istället att delas upp i akutvård respektive planerad vård, berättar Cecilia Jakobson, Avdelningschef för Hjärtsektionen på Akademiska sjukhuset.

Genom att föra samman alla tre specialistområden breddas också de utvecklingsmöjligheter som erbjuds inom sektionen.

Kompetensutveckling

Sara Fetterplace började 2017 som undersköterska och har sedan vidareutbildat sig till sjuksköterska. Hon trivs väldigt bra på avdelningen med kollegor och patientgruppen.

– Jag ville ta ett utbildningssteg till då jobbet här är så otroligt intressant så jag ville stanna kvar men ändå utvecklas vidare.

Hennes specialiteter är arytmi och hjärtsvikt, men i och med omorganisa-

Elena Sciaraffia, överläkare, Rola Abdallah, undersköterska, Sofia Kalin, sjuksköterska och Sara Fetterplace, sjuksköterska inom Hjärtsektionen på Akademiska sjukhuset.

Foto: Göran Ekberg

tion kommer hon även att få möjlighet att bredda sig inom ischemi.

– Omorganisationen har vi alla varit med och jobbat med, och den tydligare uppdelningen mellan akutvård och planerad vård kommer att ge både en bättre och mer fokuserad patientvård och en bättre arbetsmiljö.

Stor variation på vården

En som tagit även nästa steg på utvecklingstrappan är Sofia Kalin som jobbat på Hjärtsektionen som sjuksköterska inom arytmi och hjärtsvikt sedan 2018.

– Jag har de senaste åren gått en vidareutbildning till specialistsjuksköterska i hjärtsjukvård och blir klar till sommaren. Jag har pluggat på halvtid och fortsatt jobba som sjuksköterska på halvtid vilket har fungerat väldigt bra. Jag är verkligen tacksam för möjligheten att kunna ta det här steget på arbetstid, det visar hur mycket man satsar på sin personal här på sektionen, konstaterar hon.

Det hon uppskattar mest med sitt jobb är att det går att göra stor skillnad för patienter på relativt kort tid.

– Vi kan få in patienter med ett dramatiskt insjuknande som ofta efter en kortare tid hos oss kan gå hem i hyfsat

gott skick. Det är också en väldigt stor variation på patienterna, både i ålder då de kan vara från 20 till 100 år och i graden av allvarlig sjukdom, vilket gör att arbetet blir mycket varierat.

Följer patienterna under hela tiden

Rola Abdallah jobbar som undersköterska inom ischemi sedan 2015. En av de saker hon tycker känns väldigt bra är att de kan följa patienterna under både sjukhus tiden och eftervården.

– Inom Hjärtsektionen finns allt från akutvård till mottagningen. Till mottagningen kommer patienter för uppföljning och vi som jobbar här jobbar ofta på flera ställen inom sektionen.

Vi kan därför följa patienten från att de kommer in med ambulansen, via utredningar under akutvården och fram till deras besök på hjärtmottagningen efteråt. Det ger också en stor trygghet till patienterna att de känner igen oss i personalen under hela vårdtiden.

Hon konstaterar också att det nära samarbetet och varma stämningen som finns på avdelningarna gör att nyanställda snabbt kommer in och känner sig trygga, vare sig de jobbat med hjärtsjukvård tidigare eller inte.

Får svar på alla frågor

Elena Sciaraffia är överläkare inom arytmi och jobbar både på arytmi-labbet, med att exempelvis operera in pacemakers, och som läkare på avdelningen.

– Jag har jobbat här i femton år och under den tiden gått igenom flera olika vidareutbildningar, först specialisttjänstgöring och sedan disputation. Nu jobbar jag själv på vissa kurser inom vidareutbildningarna vilket är väldigt kul, berättar hon.

Till skillnad från på många andra vårdavdelningar och kliniker så finns läkarna på Hjärtsektionen på plats hela dagarna, vilket ökar möjligheterna till kompetensutveckling för alla.

– Att vi som undervisar även jobbar tillsammans med dem som vi undervisar möjliggör frågor och diskussion även under arbetstiden och skapar större närhet och tilltro i teamen, förklarar hon.

Man kan komma hit som nyutbildad allmän sjuksköterska och sedan utvecklas inom de många olika specialiteter som finns på sektionen, såsom avdelningsarbete, labb, mottagning och forskningsprojekt.

i

Inom hjärtsektionen vårdar vi patienter med hjärtsjukdom fördelat på två avdelningar och en dagvårdsenhet. På avdelningarna vårdas patienter med exempelvis hjärtinfarkt, kärlkramp, rytmrubbningar i hjärtat eller hjärtsvikt. En stor del av verksamheten är akut där vi tar emot patienter från akutmottagningen, andra sjukhus eller direkt från ambulansen. Den andra delen är en planerad verksamhet där patienter kommer för utredning och/eller behandling. Allt sker i nära samarbete inom hjärtsektionens olika delar.

akademiska.se

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

IMA-platser i Kungälv öppnar nya karriärvägar

I april öppnar Kungälv sjukhus en ny medicinavdelning där hälften av vårdplatserna är viktiga för intermediära patienter. Ann-Christine Andersson, som utsetts till vårdenhetschef för verksamheten, ser stora fördelar med nyordningen, både för patienter och personal.

– IMA-platserna kommer att avlasta både intensivvård och andra avdelningar samtidigt som de innebär spännande utvecklingsmöjligheter för både nya och mer erfarna sjuksköterskor, säger Ann-Christine Andersson.

Den nya avdelningen, Medicin/IMA avdelning 4, öppnar i april, då utan patienter. En arbetsgrupp bestående av re-

presentanter från flera yrkeskategorier och tre verksamhetsområden, Medicin, IVA, och Rehab, verkar nu för att bygga upp ett nära samarbete, gemensamma rutiner och annat som behövs för att avdelning 4 ska få en så bra start som möjligt.

– För medarbetarna blir det till en början bredvidgångar på andra medicinavdelningar och inom intensivvården. De kommer också att erbjudas ett introduktions- och utbildningsprogram. Eftersom verksamheten är helt ny kommer ju alla att vara nya på jobbet, oavsett bakgrund eller erfarenhet, vilket blir en rolig utmaning för oss allihop, säger Ann-Christine.

Hon får medhåll av Sandra Karlsson som tog sin sjuksköterskeexamen i januari i år. Sedan dess arbetar hon på

Ann-Christine Andersson, vårdenhetschef och Sandra Karlsson, sjuksköterska inom Verksamhetsområde Medicin på Kungälv sjukhus.

Foto: Lisa Jabor / Amalifoto

medicinavdelning 8. Efter att ha gjort VFU och även sommarjobb på avdelningen var det ett ganska självklart val.

– Som nytexaminerad vill jag lära mig så mycket som möjligt och få växa in i sjuksköterskerollen på ett tryggt sätt. De möjligheterna kände jag att avdelning 8 kunde ge mig.

Goda utvecklingsmöjligheter

Att sjukhuset nu öppnar en medicinavdelning med IMA-platser tycker hon är spännande. Den nya avdelningen kommer att ha sju IMA-platser och lika många renodlade medicinplatser.

– Medicinplatserna blir en bra inkörsport för nya sjuksköterskor. Hos oss kan de gradvis slussas in i verk-

samheten där yrkesmässiga utmaningar kommer att öka i takt med erfarenhet, säger Ann-Christine.

Utvecklingsmöjligheter kommer att finnas även för mer erfarna sjuksköterskor.

– Det finns en IMA-utbildning på Göteborgs universitet som utgör en utmärkt möjlighet till vidareutveckling för sjuksköterskor som arbetar på avdelningen.

Sandra flikar in att hon varmt vill rekommendera andra nytexaminerade sjuksköterskor att söka sig till Kungälv sjukhus i allmänhet och medicinklinikerna i synnerhet.

– Jag kunde inte ha fått en bättre start i yrket.

i

Verksamhetsområde Medicin på Kungälv sjukhus står inför öppnandet av en ny vårdavdelning med 14 vårdplatser varav hälften är intermediära. Restande vårdplatser är internmedicinska. På medicin arbetar vi i team bestående av läkare, sjuksköterska och undersköterska. Vi är alla delaktiga i den

personcentrerade vården – tillsammans skapar vi värde för våra patienter.

www.vgregion.se/jobba-i-vgr/

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
KUNGÄLV Sjukhus

Flexibilitet, frihet och trygghet på Dedicare!

Efter mer än 30 år som barnmorska inom offentlig och privat verksamhet tog Catharina Berglund steget till konsultsjuksköterska hos Dedicare.

– Det är det bästa jag gjort. Här har jag både trygghet och frihet och jag trivs enormt bra, säger hon.

Catharina hade länge funderat på att byta till en friare anställningsform, men tvekat eftersom hon hade fyra barn att försörja, hus och andra ekonomiska förpliktelser.

– Jag var helt enkelt rädd för att min inkomst skulle bli för ojämn. Men det var en helt onödig oro. Här på Dedicare har jag kunnat arbeta så mycket som jag vill och det är precis lika tryggt som mina tidigare jobb. Jag kan välja mina egna arbetstider och vilka uppdrag jag vill ta, berättar Catharina.

Hon har nu arbetat på Dedicare i snart två år. Det första uppdraget var som sjuksköterska på en covidavdelning, där alla sjuksköterskor kom från Dedicare.

– Det var otroligt intensivt, men en fantastisk start. Jag fick verkligen se professionalismen och sammanhåll-

Catharina Berglund konsultsjuksköterska hos Dedicare och Mia Berglund, affärsområdeschef sjuksköterska.

Foto: Gonzalo Irigoyen

ningen bland sjuksköterskorna. Det finns en väldigt fin stämning här och alla ställer upp och hjälper varandra, berättar Catharina, som sedan dess bland annat har arbetat på barnmorskemottagning och närakut.

Uppdrag i hela Sverige

Nu söker Dedicare nya, drivna och engagerade sjuksköterskor, barnmorskor, skolsköterskor och andra specialister som DSK och IVA. Du bör ha minst två års erfarenhet. Dedicare är ett auktoriserat bemanningsföretag, vilket innebär att du har full trygghet med bland annat kollektivavtal, försäkring och tjänste-

pension. Dedicare har avtal med 18 av 21 regioner i Sverige och med ett stort antal kommuner och privata vårdgivare.

– Som sjuksköterska hos oss har man alla möjligheter att få prova sina vingar på en mängd olika härliga arbetsplatser. För den som föredrar att vara på ett och samma ställe finns möjlighet till långa placeringar. Vi försöker att tillmötesgå varje konsultsjuksköterskas önskemål och skraddarsy lösningar, förklarar Mia Berglund, affärsområdeschef sjuksköterska.

Catharina instämmer:

– Man är väldigt väl omhändertagen här på Dedicare. Och trots att jag har

i

Dedicare AB är ett av Nordens största och äldsta bemanningsföretag i vårdbranschen och startade sin verksamhet redan 1996. Företaget hyr ut och rekryterar läkare, sjuksköterskor samt inom socialt arbete, socionomer och psykologer. Tjänsterna inkluderar allt från att förse privata och offentliga vårdgivare med enstaka vikarier över dagen till att bemanna hela avdelningar, enheter eller operationsteam. Dedicare erbjuder goda anställningsvillkor, stora möjligheter till kompetensutveckling och stor flexibilitet. Stort fokus ligger på en personlig kontakt mellan konsultchefer och sjuksköterskor. Idag bemannas vården i Sverige, Norge, Danmark och Finland av Dedicare.

Nyfiken? Läs mer på:
www.dedicare.se/nurse

DEDICARE
Nurse

arbetat så länge i yrket så har jag lärt mig mycket och utvecklats professionellt sedan jag kom hit. Jag är så glad att jag äntligen tog steget!

Kompetensstege blir tydlig språngbräda i karriären

–Kompetensstegen är bra att utgå ifrån i samband med utvecklingssamtal. Den tydliggör var man står och vad som krävs för att komma till nästa steg, både kompetens- och lönemässigt, säger Kristin Nordström, specialistsjuksköterska på AKM vid Karolinska Universitetssjukhuset.

Kristin Nordström som tog sin sjuksköterskeexamen 2016 kan se tillbaka på sex år med ständigt nya yrkesutmaningar.

–Jag började med geriatrik och bytte sedan till Huddinge Tema Cancer. Där var jag i nästan fyra år och hann även med att specialistutbilda mig inom onkologi innan jag började arbeta med akutsjukvård. Idag delar jag min tid mellan arbetet på akuten och en tillförordnad tjänst som biträdande universitetssjuksköterska på AKM i Huddinge.

AKM är en del av Karolinska Tema Akut & Reparativ Medicin där ledningen arbetar aktivt med Region Stockholms kompetensstege för sjuksköterskor. Kompetensstegen tydliggör möjligheter och krav för att uppfylla kompetenserna för varje steg. Som komplement till kompetensstegen finns karriärvägar där fördelen är att sjuksköterskor kan välja om de vill avancera kliniskt, akademiskt eller inom ledarskap.

–Det blir väldigt tydligt vad som krävs för att axla nya utmaningar och vilka vidareutbildningar som krävs för att ta sig mot nya yrkesmässiga mål, säger Kristin. Jag är nu tillförordnad på en steg 5-tjänst som jag sedan kan söka när jag uppfyller kompetenser och formella krav för steg 5.

Även Anna Widhagen Ahlin, sjuksköterska på MIMA/MAVA i Huddinge är på steg tre i kompetensstegen.

–Jag har arbetat som sjuksköterska på MAVA sedan 2006, varav nio år på MIMA. Jag tycker att intermediärvården är väldigt rolig och utvecklande, vilket är en av anledningarna till att jag varit här så länge. Vi erbjuds ständigt fortbildningar av olika slag, och själv planerar jag att i nästa steg gå en kurs om 7,5 poäng inriktad på intermediärvård.

Bra språngbräda

Rebecca Ingebrigtsen, sjuksköterska på IMA på Karolinska i Solna, har liknade erfarenheter av arbetet med intermediära patienter.

–Jag började på AVA som nyutexaminerad sjuksköterska för tre år sedan. Under pandemin blev jag förflyttad till IMA och valde att stanna kvar när vi återgick till normalläge, mycket beroende på den höga vårdnivån och det prestigelösa teamarbetet.

Hon beskriver IMA som en väldigt trevlig arbetsplats där lärandet är en självklar del av själva verksamheten.

–Vi har sköra patienter som kräver potenta läkemedel och avancerad teknisk utrustning. Att jag redan nått steg tre i kompetensstegen beror mycket på IMA:s höga vårdnivå. I samband med

Anna Widhagen Ahlin, sjuksköterska på MIMA/MAVA och Kristin Nordström, biträdande universitetssjuksköterska på AKM i Huddinge.
Foto: Gonzalo Irigoyen

att vi flyttades över till IMA fick vi lära oss många nya vård- och medicintekniska moment.

För Rebecca innebär det tredje steget att hon arbetar mycket självständigt, kan prioritera och göra egna insatser i en akut situation i samverkan med teamet. Hon handleder även studenter och skolar in nyanställda.

–Kompetensstegen är en bra språngbräda, inte minst blir medarbetarsamtalen väldigt konstruktiva eftersom man kan få ett så tydligt besked om vad som krävs för att nå nästa steg.

IAKM

Phirun Baolorphet, sjuksköterska på IAKM, hade arbetat ett par år på ett annat sjukhus innan hon för åtta år sedan kom till AVA på Karolinska i Solna. En omorganisation fick till följd att hon ganska snart hamnade på Intensivakuten.

–På den vägen är det. Jag känner mig hemma på akuten och har under min tid här även haft förmånen att studera till specialistsjuksköterska. Jag har inga planer på att byta jobb utan känner starkt att jag vill stanna och bidra med mina kunskaper till att utveckla verksamheten. Idag är jag på steg tre i kompetensstegen och siktar på att med tiden avancera till nästa nivå.

Tips till andra

Både Phirun och Rebecca rekommenderar gärna andra sjuksköterskor att börja på sina respektive avdelningar.

–Som grundutbildad sjuksköterska med erfarenhet är det svårt att hitta en arbetsplats med lika hög vårdnivå som

på IMA. Inlärningskurvan går snabbt uppåt eftersom vi har så breda patientgrupper och möter både akuta situationer och palliativ vård i vår vardag, säger Rebecca.

Phirun flikar in att även IAKM erbjuder stor variation i arbetet.

–Hos oss möter man allt från det snabba omhändertagandet till svårt sjuka cancerpatienter som befinner sig i palliativ fas. Det är en väldigt blandning av olika sjukdomar och tillstånd som ger både toppar och dalar i arbetstempot. Gillar man det så är det hit man ska söka sig. Jag har stortrivts från dag ett!

Karolinska universitetssjukhuset – Tema Akut och Reparativ Medicin

Syftet med kompetensstegen i klinisk vård är att attrahera, inspirera och behålla medarbetare. Det sker genom att skapa tydliga karriärvägar och förutsättningar för kompetensutveckling för sjuksköterskor. Kompetensutvecklingen utgår från verksamhetens och patienternas behov genom att integrera vårdutveckling och forskning i det kliniska arbetet.

Kompetensstegen består av sju steg som beskriver möjlig utveckling från sjuksköterska till specialisttjänst. Verksamheternas behov styr fördelningen av antal medarbetare per steg och tjänst.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Phirun Baolorphet, sjuksköterska på IAKM och Rebecca Ingebrigtsen, sjuksköterska på IMA på Karolinska i Solna.
Foto: Gonzalo Irigoyen

Nära relationer på hemodialysmottagningen

Spännande teknik och ett omväxlande arbetstempo är några av de saker som John och Erika uppskattar med sitt arbete. På hemodialysmottagningen finns det dessutom utrymme för både kompetensutveckling och relationsbyggande.

Ungefär 70 personer, som har ingen eller väldigt liten njurfunktion, får regelbundet hjälp av vårdpersonalen på hemodialysmottagningen vid Universitetssjukhuset Örebro. Vanligtvis kopplas patienterna upp till de avancerade dialysmaskinerna tre gånger i veckan. Själva behandlingen tar cirka fyra timmar.

– Så vi lär verkligen känna våra patienter, säger sjuksköterskan Erika

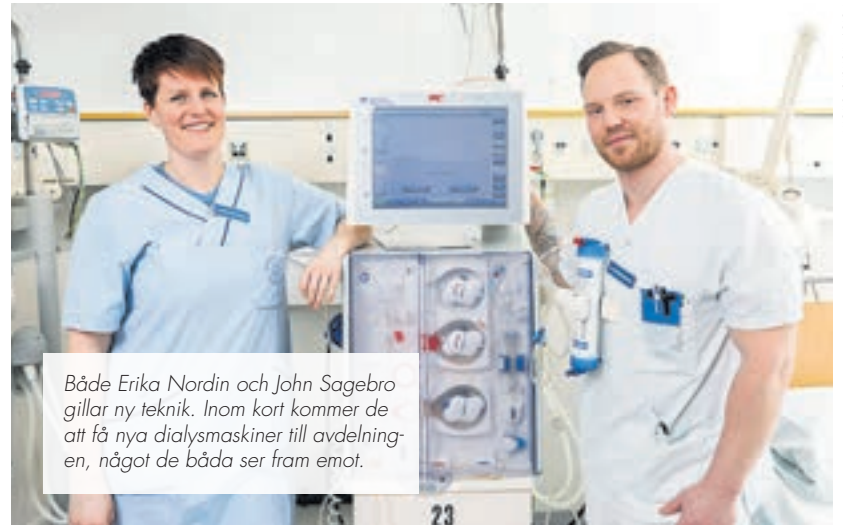
Nordin som har arbetat på avdelningen i fem år.

Ny teknik och kompetensutveckling
Tidigare arbetade hon på ett äldreboende, men eftersom hon ville utvecklas och dessutom har ett tekniskt intresse sökte hon sig till hemodialysmottagningen. Ett val som hon är mycket nöjd med.

– Jag har oerhört trevliga och kompetenta kollegor. Vi har en bra atmosfär och hjälper alltid varandra. Sedan gillar jag att det också finns möjlighet att grotta ner sig i saker. Både jag och John jobbar med accesserna och det är jätteroligt att på arbetstid kunna nördra in sig och verkligen lära sig, säger hon.

Sjuksköterskan John Sagebro har tidigare arbetat på bland annat akuten. Men han sökte sig till hemodialysmottagningen i samband med att han blev tvåbarnspappa.

– Jag ville få en annan arbetssituation än den jag hade på akuten, jag ville till en lugnare plats. Här fick jag ett varierat jobb med möjlighet till utbildning.

Både Erika Nordin och John Sagebro gillar ny teknik. Inom kort kommer de att få nya dialysmaskiner till avdelningen, något de båda ser fram emot.

Foto: Richard Ström

När jag har varit på jobbet är jag inte slutkörd utan jag har energi kvar när jag kommer hem, säger han.

Omväxlande arbete

Arbetstempot på avdelningen är omväxlande och kan ändras snabbt. Även arbetsuppgifterna är varierande. Förutom att sköta de högteknologiska maskinerna och ta hand om patienterna är bland annat kompetensutveckling och utredningar viktiga delar av arbetet.

John utreder bland annat patienternas möjlighet till transplantation. Men för många av patienterna är den regelbundna dialysen livslång. När sorgen slår till på avdelningen så finns kollegorna där för varandra. De många samtalen i personalrummet för dem samman och skapar en stark sammanhållning.

– Det ligger något i uttrycket ”En gång dialyssjuksköterska, alltid dialyssjuksköterska”. När gamla kollegor är här och hälsar på känns det som om de aldrig har varit borta, säger Erika.

i

Hemodialysmottagningen är en del av verksamhetsområdet medicin vid Universitetssjukhuset Örebro. Den högspecialiserade vården karaktäriseras av delaktighet och tillgänglighet. Det medicinska omhändertagandet ska svara mot hög internationell klass.

www.regionorebrolan.se/uso

Jag planerar arbetsdagarna fritt

Uppsala kommun söker dig som är legitimerad sjuksköterska. I vår nya samlade hälso- och sjukvårdsorganisation är kompetensutveckling en självklar del av arbetet. Bli en av oss, som sjuksköterskan Linnea Samuelsson.

Linnea Samuelsson trivs som sjuksköterska på Uppsala kommun. Hon tycker särskilt om att det är ett fritt jobb.

– Jag kan planera mina arbetsdagar själv, utifrån patienternas behov. Det är sällsynt som sjuksköterska.

Regelbundna arbetstider är också något som hon uppskattar.

– Och det är en stor fördel att bara arbeta var åttonde helg, som jag gör nu.

Som sjuksköterska på Uppsala kommun har Linnea Samuelsson ett helt annat ansvar än på till exempel en avdelning på ett sjukhus.

– Med det ansvaret följer en bra löneutveckling.

Stärker och hjälper varandra

När Linnea är ensam ute och träffar patienter ställs hon ibland inför svåra situationer. Det kan vara utmanande.

– Då växer jag i min yrkesroll. Jag får fundera på hur jag ska göra.

Samtidigt är det tryggt att veta att kollegorna finns bara ett samtal bort.

Som sjuksköterska arbetar hon i team med arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Teamen delar kontor.

– Vi har olika erfarenheter och kan ge mycket stöd till varandra. Chefen finns också där som stöd.

All vård och omsorg i Uppsala kommun är samlad i en organisation. Det gör att personalen kan stärka varandra över gränserna. Linnea och hennes kollegor sitter tillsammans med team som arbetar med hemsjukvård och personlig assistans.

– Vi har ett gott samarbete över teamgränserna, framför allt under helger och ledigheter.

Satsar på kompetensutveckling

Linnea arbetar på gruppboende för personer som är 17 år och äldre som har ett LSS-beslut. Vill hon fördjupa sig inom till exempel palliativ vård eller hygien finns det internutbildningar.

– Det finns möjlighet att utvecklas. Ser jag en intressant kurs tar jag upp det med chefen. Vi samtalar och kommer fram till om jag ska gå den eller inte för att få en specialistkompetens.

Om Linnea vill arbeta med något annat än det hon gör idag kan hon till exempel byta till ett äldreboende.

– Jag har stora möjligheter att få se något annat inom kommunen.

Bli en av oss! Som nyanställd får du en specifik introduktion för din yrkesroll och du går bredvid en kollega de första dagarna.

i

Uppsala kommuns vård och omsorg
Uppsala kommun samlar all legitimerad vård- och omsorgspersonal i en gemensam hälso- och sjukvårdsorganisation för att:

- öka samarbetet och det kollegiala stödet
- öka lärandet av varandra i teamen
- stärka rollerna i hälso- och sjukvårdsuppdraget.

Vi lär oss bäst genom praktiska erfarenheter. Därför sker lärandet enligt 70/20/10:

- 70 procent av utveckling i arbetet
- 20 procent av interaktion med andra
- 10 procent av kurser och fortbildningar.

[uppsala.se/blienavoss](http:// uppsala.se/blienavoss)

Linnea Samuelsson, sjuksköterska på Uppsala kommun.

Utmaningar och omväxling på akuten i Örebro

Ena dagen sitter du i luckan, nästa dag kanske du arbetar på barnakuten eller tillhör larmteamet. På Akutkliniken vid Örebro universitetssjukhus är ingen dag den andra lik. Dessutom är den toppmoderna kliniken först i landet med röntgen i traumarummen.

När specialistsjuksköterskan Annette Östlund tycker att något är lite läskigt ser hon till att anta utmaningen.

– Jag vill ofta vara där jag känner mig som osäkrast för att kunna bli bättre på det, säger hon.

Hennes önskan att ständigt utvecklas och förmåga att anta utmaningar har fört henne till Akutkliniken vid Örebro universitetssjukhus. På den dynamiska kliniken finns det gott om både utmaningar och helt fantastiska kollegor.

– Det jag gillar mest med mitt arbete är att det är så omväxlande. Här blir jag heller aldrig fullärd vilket är väldigt roligt. Dessutom har jag fantastiska kollegor. Vi är med om många ovanliga händelser tillsammans och lär verkligen känna varandra. Det blir nästan som en andra familj, säger Annette.

Att kliniken är varm, utmanande och omväxlande är något som även sjuksköterskan Sophia Snow kan skriva under på. Hon fastnade för kliniken under sin praktik.

i

Akutkliniken är en av Universitetssjukhuset Örebro största, med nära 250 anställda och omkring 65 000 patientbesök per år, med ett varierat patientflöde inklusive pediatrik. Det finns en aktiv grupp specialistsjuksköterskor i akutsjukvård och en plan om fortsatt utbildning av fler.

Arbetet på kliniken präglas av stort engagemang, högt tempo och ett tätt samarbete mellan olika personalkategorier. Som medarbetare är du ofta mitt i händelsernas centrum.

För oss är det viktigt med möjlighet till forskning och utbildning, men vi har även fokus på arbetsmiljö, delaktighet och samarbete.

www.regionorebrolan.se/uso

Annette Östlund axlar bland annat rollen som specialist, ledningssjuksköterska och fackligt förtroendevald på Akutkliniken i Örebro. Saknas på bild gör Sophia Snow. Foto: Kicki Nilsson

– Min slutpraktik som jag hade här var givande, utmanande och jätterolig, säger hon och berättar att även om det var lite läskigt att börja på akuten som ny sjuksköterska så visste hon att hon alltid skulle ha ett team med kompetenta kollegor runt sig.

Variation och kompetensutveckling

Det som både Sophia och Annette tycker är utmärkande för Akutkliniken i Örebro är bland annat den kunskap som kollegorna besitter.

– Under praktiken mötte jag så många otroligt kompetenta sjuksköterskor som inspirerade och fortfarande inspirerar. Redan då kände jag att dit vill jag också, säger Sophia.

Sjuksköterskorna på kliniken roterar vilket får följden att variationen är stor. Ena dagen kan de ta emot patienter i luckan för att nästa dag arbeta inne på barnakuten. Arbetet inne på akuten leds och fördelas av ledningssjuksköterskan.

Nya sjuksköterskor roterar främst mellan stationerna kirurg, medicin, infektion/neurolog, ortoped och barn för att få en bra grund. Så småningom ökas rotationen till att omfatta även larmteam och triage.

På kliniken finns det dessutom gott om utbildningsmöjligheter. Det nära samarbetet med universitetet gör sig ofta påmint. Akuten har två kvalitetsjuksköterskor som ansvarar för klinikens utbildningar. Utöver det håller bland annat specialistsjuksköterskorna i internutbildningar.

Får en ny roll

Rollen som specialistsjuksköterska har under flera år utvecklats på kliniken.

– Vi i Örebro har kommit ganska långt här. På många ställen går många tillbaka direkt till det de gjorde innan utbildningen. Det gör inte vi utan vi har tagit det ett steg längre, säger Annette och berättar att färdigutbildade specialistsjuksköterskor får en helt ny arbetsbeskrivning.

Klinikens specialistsjuksköterskor, som även har gått internutbildningar, skriver bland annat röntgenremisser, sätter infarter med ultraljud, får utökade läkemedelsdelegeringar och suturerar. Utöver de nya befogenheterna och det utökade ansvaret får specialisterna även ett lönepåslag.

– Den här rollen utvecklas hela tiden. Vi jobbar mycket tillsammans med

akutläkarna för att hela tiden hålla oss uppdaterade och utvecklas, säger Annette.

Att rollen som specialistsjuksköterska är så uttalad är något som Sophia tycker är positivt på flera sätt. Även om hon inte känner sig redo för att gå utbildningen ännu så vet hon att möjligheten finns där.

– Dessutom är det en trygghet att vi har specialistgruppen och att den inte bara finns inom läkarsidan. Våra specialister är otroligt duktiga, och att ha dem som kollegor på golvet är fantastiskt, säger hon.

Toppmoderna lokaler

Den senaste tiden har det hänt väldigt mycket på kliniken. Organisationen har ändrats och kliniken har dessutom flyttat in i nya toppmoderna lokaler. I maj öppnar även de nya akutrummen.

Akutkliniken i Örebro är först i landet med att få tillgång till CT-röntgen inne på själva traumarummen. Dessutom satsas det just nu stort på hela traumaorganisationen.

– För de som vill vara med och påverka framtidens akutsjukvård så finns det just nu världens chans, säger Annette.

Bli operationssjuksköterska på Danderyds sjukhus!

Efter mer än 40 år som operationssjuksköterska tycker Eva Jurell fortfarande att det är lika roligt att gå till arbetet.

– Om jag skulle börja om igen skulle jag välja samma yrke. Och här på Danderyds sjukhus är teamen så sammansvetsade. Man känner sig verkligen delaktig och uppskattad, säger hon.

Under sin långa karriär har Eva hunnit arbeta på en mängd olika arbetsplatser, både i offentlig och privat regi. Sedan åtta år tillbaka jobbar hon på Danderyds sjukhus Dagoperation, som består av två enheter: kirurgi/urologi och ortopedi.

– Det är ett otroligt utvecklande jobb, även för mig med så många år i yrket. Som operationssjuksköterska här har man en helt central roll och vi arbetar tätt tillsammans med de övriga professionerna och med narkospersonalen.

Vi har ett högt flöde, men det flyter mestadels väldigt bra eftersom vi har så bra rutiner och fungerar så bra ihop, berättar hon.

Platt och prestigelöst

Simon Nordin, operationssköterska på Danderyds sjukhus Centraloperation, håller med. Han blev färdig specialist-sjuksköterska för två år sedan och har varit på Centraloperation i 1,5 år.

– Teamen här är platta och prestigelösa och man är aldrig ensam, utan det

Simon Nordin, operationssköterska på centraloperation och Eva Jurell, operationssjuksköterska på dagoperation på Danderyds sjukhus.

Foto: Gonzalo Irigoyen

är ett utpräglat lagarbete. All planering sker gemensamt och alla ställer upp för varandra. Dessutom är det bra arbetstider och väldigt god stämning, säger han.

Simon stod och vägde mellan operation och anestesi när han skulle specialisera sig. Idag är han väldigt nöjd med sitt val. Han fick en medfinansierad utbildning och kunde läsa på helfart med bibehållen lön.

– Operation passar mig väldigt väl. Arbetet är omväxlande och stimulerande och jag upplever också att det är hållbart i längden. Här har vi fullt fokus på våra patienter och jag känner inte att

jag är otillräcklig, utan att jag har tid att göra ett bra jobb.

Utvecklas som sjuksköterska

Både Simon och Eva vill passa på att lyfta fram operationssköterska som specialitet. De menar att det är en brist att många sjuksköterskor idag inte får någon erfarenhet av operation under grundutbildningen.

– Det är en fantastiskt spännande specialitet som fler borde få upp ögonen för, säger de. Man vet aldrig vad som ska hända under en arbetsdag och som operationssjuksköterska utvecklas man genom hela sin karriär.

i

Operationsverksamheten på Danderyds sjukhus är indelad i Dagoperation och Centraloperation. Här genomförs dagligen ett brett utbud av såväl enklare ingrepp som avancerad kirurgi, med högt kvalificerade team. Danderyds sjukhus är ett universitetssjukhus, med ett brett utbud av kompetensutveckling och möjlighet att läsa till specialistsjuksköterska med bibehållen lön.

Låter det spännande? Läs mer på: ds.se/jobba-hos-oss

Med operationsteam som minskar köerna

Operationskonsulterna grundades 2014 av erfarna specialistsjuksköterskor och erbjuder bemanningstjänster som kompletterar regionernas egen kompetensförsörjning samt komplexa uppdrag med kompletta operationsteam och ett samlat ansvar för hela kedjan från pre-op till post-op.

Operationskonsulterna har expertisen att ta sig an komplexa operationsprojekt, genom helhetslösningar. Vi kan bidra med kompletta operationsteam med operationssjuksköterska, narkossjuksköterska, undersköterska, postopsjuksköterska och narkosläkare. Våra sjuksköterskor har i genomsnitt 17 års yrkeserfarenhet, vilket ger trygghet i alla led, säger Patrik von Zur-Mühlen, vice vd och operations- och anestesisjuksköterska på Operationskonsulterna.

Helhetsuppdrag med totalansvar
2018 tog Operationskonsulterna helhetsansvar för en operationsavdelning på Karolinska sjukhuset, och under projektets löptid på 1,5 år genomfördes cirka 4 000 operationer, främst avancerad

Jenny Jansson och Patrik von Zur-Mühlen på Operationskonsulterna.

cancerkirurgi. Ett motsvarande långsiktigt helhetsuppdrag genomförs nu på uppdrag av Region Västmanland, där Operationskonsulterna driver tre operationssalar samt uppvakningsavdelning.

– Modellen där vi tar hela ansvaret har visat sig vara ett vinnande koncept. Vi kan uppnå en mycket hög effektivitet genom att styra flödena optimalt med hög produktivitet och kraftigt kapade köer. Vi har kapacitet att ta oss an fler helhetsuppdrag runtom i landet och står redo att hjälpa regionerna att beta av operationsköerna som uppkommit under pandemin, exempelvis på sjukhus

med operationssalar som inte används, säger Jenny Jansson, verksamhetschef, rekryteringsansvarig och narkossjuksköterska på Operationskonsulterna.

Ledningen arbetar kliniskt

Projekt av det här slaget innebär att sjuksköterskorna på Operationskonsulterna har möjlighet att arbeta med kontinuitet, i fasta etablerade team, vilket många specialistsjuksköterskor uppskattar.

– Vi som grundat och leder Operationskonsulterna arbetar själva ute i den kliniska verksamheten. Det ger oss en god förståelse för specialistsjukskö-

i

Operationskonsulterna drivs av kliniskt verksamma specialistsjuksköterskor och erbjuder kompletta operationsteam som tar ett helhetsansvar för pre-op, op och post-op. Man erbjuder även traditionell bemanning med erfarna specialistsjuksköterskor inom operation, anestesi, förlossning, akut och IVA. Operationskonsulterna rankades som en av de bästa när det gäller att leverera tjänster med hög kvalitet i Framtidens Karriär – Sjuksköterskas stora undersökning.

Operationskonsulterna
08-580 803 00
post@operationskonsulterna.se
www.operationskonsulterna.se

terskornas och regionernas vardag och behov. Vi står för hög kvalitet, kompetens och lägger alltid lite extra tid på att säkerställa att matcha rätt specialistsjuksköterska med rätt uppdrag, säger Patrik von Zur-Mühlen,

Huddinge i startgroparna för levertransplantation genom DCD

PMI på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge har en central roll för behandlingen av patienter med svåra leversjukdomar. Med DCD kommer antalet levertransplantationer att kunna öka med ca tio procent per år. Här arbetar du som är sjuksköterska med den allra främsta expertisen, i tätt sammansvetsade team i en högspecialiserad miljö där du verkligen gör skillnad.

PMI, Perioperativ medicin och intensivvård, på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge, har en omfattande och väletablerad transplantationsverksamhet och är ett av endast två sjukhus i Sverige som utför levertransplantationer.

Nyligen blev det klart att sjukhuset tilldelas ytterligare tre tillstånd för nationell högspecialiserad vård. Det gäller bland annat för levertransplantationer genom DCD, det vill säga donation efter cirkulationsstopp. Tidigare har endast personer med total hjärninfarkt under pågående respiratorvård kunnat donera. DCD har varit en utmaning för just levertransplantationer, eftersom levern är mycket känslig för syrebrist. På Karolinska universitetssjukhuset Huddinge startar nu möjligheten att donera organ efter DCD, genom att man först behandlar levern med en perfusionsme-

tod som spolar rent och håller organets funktioner intakta.

–Det är fantastiskt roligt att vi nu kommer att kunna hjälpa fler patienter. Idag dör alltför många patienter i väntan på organ. Även fler personer kan få sin önskan uppfylld om att deras organ ska tillvaratas, och detta är ofta en mycket stor tröst för anhöriga, säger anestesijüksköterskan Anna Jacobson, som har arbetat på PMI Huddinge i 17 år.

Får helt nytt liv

Hon får medhåll av sina kolleger Anna Grass och Piritta Hermansson. De lyfter fram att just transplantationsmedicin är ett djupt tillfredsställande område att arbeta med.

–Vi ser hur patienter går från att vara dödssjuka till att få ett helt nytt liv. Det är stor, komplicerad kirurgi och verkligen ingen vardagsmat. Att arbeta som sjuksköterska här innebär ständiga utmaningar och att få vara en del i oerhört kompetenta, tvärprofessionella team, säger Piritta, som har 20 års erfarenhet som operationssköterska.

Anna, som är sjuksköterska på den postoperativa avdelningen, berättar att utvecklingen går snabbt:

–Det är extremt högspecialiserad och komplex vård, både vad gäller operation och den medicinska omvårdnaden. Här på Huddinge ligger vi väldigt långt fram, med mycket forskning och med patienter som är allt från några månader gamla till äldre personer. Det är enormt omväxlande, säger hon.

Mia Elliot, som är operations- och IVA-sjuksköterska, har arbetat med

Piritta Hermansson, operationssköterska, Anna Grass, sjuksköterska och Anna Jacobson, anestesijüksköterska på Funktion PMI på Karolinska Huddinge.

Foto: Gonzalo Irigoyen

levertransplantationer ända sedan den allra första transplantationen i Sverige, på Huddinge sjukhus 1984. Idag arbetar hon på IVA.

–Det finns nog ingen mer stimulerande miljö än här på PMI. Vi har den mest avancerade och tyngsta vården, med allt utom brännskador och hjärttransplantation. Som sjuksköterska måste man ha både djup och bred kunskap. Det är också fantastiskt roligt att ha så många studenter. Man stagnerar aldrig, det är en lärande arbetsplats där man håller sig på tårna.

Etik och respekt

Marie Sundin, som också är anestesioch IVA-sjuksköterska, har arbetat på Huddinge sedan 1991, med något avbrott. Hon var med på den första DCD-transplantationen på Huddinge universitetssjukhus, då njurar, lever och pankreas transplanterades.

–Det var en speciell känsla och det är ett stort steg framåt. Det är så många kriterier som ska uppfyllas för att en transplantation ska kunna genomföras och det är väldigt glädjande att vi nu kommer att kunna hjälpa betydligt fler patienter. En viktig och intressant aspekt av arbetet är de många etiska frågeställningar som vi arbetar med och att respektfullt bemöta anhöriga till möjliga donatorer, säger hon.

Nu söker PMI på Karolinska universitetssjukhuset nya, engagerade specialistsjuksköterskor inom anesthesi, operation och IVA. Här kan du utvecklas i professionen på ett av landets le-

dande sjukhus, i team som ligger i den absoluta frontlinjen.

Låter det intressant? Tveka inte att kontakta oss på PMI och lär dig mer om vad vi gör!

Funktion PMI – Karolinska Huddinge

Funktion Perioperativ medicin och intensivvård (PMI) förser Karolinska universitetssjukhuset med operations- och anestesipersonal, pre- och postoperativ vård, smärtvård samt all intensivvård för vuxna.

På Karolinska universitetssjukhuset Huddinge går man nu i bräsch för levertransplantation genom DCD, genom att först behandla levern med NRP, Normothermic Regional Perfusion, en ECMO-teknologi där blodet syresätts utanför kroppen, efter döden, med varmt (37 grader) syresatt blod under två timmar. NRP reverserar ischemiskada och förbättrar organ kvaliteten. Tekniken tillåter en utvärdering av organfunktionen peroperativt och leder till förbättrat utfall efter organtransplantation. Studier har visat att NRP vid DCD ger mindre komplikationer.

Som medarbetare inom vår funktion har du möjlighet att utveckla dig inom ett flertal roller. Hos oss arbetar bland andra undersköterskor och sjuksköterskor specialiserade inom anesthesi, operation och intensivvård.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Mia Elliot och Marie Sundin, anesthesi- och IVA-sjuksköterskor på Funktion PMI på Karolinska Huddinge.

Foto: Gonzalo Irigoyen

Anestesikliniken satsar på forskning och utveckling

För sjuksköterskor på anestesikliniken i Växjö finns det stora möjligheter att förverkliga sina karriärdrömmar. I rollen som klinisk lektor bygger Sofia Almerud Österberg broar mellan kliniken, lärosäten och forskning.

Arbetet på anestesikliniken är intensivt, spännande och lärorikt. Medarbetarna utför avancerad sjukvård och utvecklingstakten är hög. För att kompetenser ska fångas upp och ny kunskap ska få fäste har Region Kronoberg anställt en klinisk lektor med docentkompetens.

– Sjuksköterskor som söker sig till anestesikliniken ska känna att vi erbjuder någonting annat, någonting mer. Här får de stöttning och möjlighet att utvecklas som sjuksköterskor. Det ska även finnas möjlighet att utvecklas akademiskt. Alla nya specialistsjuksköterskor har en magisterexamen och den kompetensen måste vi ta vara på, säger Sofia Almerud Österberg som har arbetat i den nya rollen sedan 2019.

Som klinisk lektor fungerar Sofia som brobyggare och spindel i nätet. Tjänsten delas mellan anestesikliniken, forskningsenheten och Linnéuniversitetet. Efter 16 år i forskningsvärlden, där hon bland annat har disputerat, blivit docent och provat på att vara chef, ville hon komma närmre det kliniska arbetet.

– Jag har hela tiden strävat efter att min och andras forskning ska komma den kliniska verksamheten till gagn, säger hon.

Satsar på kompetensutveckling

Arbetet med att fånga upp medarbetarnas nyfikenhet på forskning och studier handlar om allt från att visa vilka

möjligheter det finns för sjuksköterskor som vill studera vidare till att handleda uppsatser och bana väg för fler specialistsjuksköterskor.

Det har även tagits fram en kompetensstege för IVA-sjuksköterskor. Målet är att samtliga sjuksköterskor på anestesikliniken ska ha en tydlig bild av de möjligheter som ligger framför dem.

Forskning en del av vardagen

Som en del av klinikens forskningssatsning har ett FoUU-nätverk startats upp. FoUU är ett nätverk för forskning, utbildning och utveckling och består bland annat av huvudhandledare, synergiansvariga, aktiva i klinisk forskning och andra forskningsintresserade på kliniken.

Förutom det övergripande målet att anestesikliniken ska vara en attraktiv arbetsplats är syftet med nätverket att tillvarata forskningskompetens, fånga upp den senaste forskningen, synliggöra och samordna projekt, och starta nya utvecklingsprojekt.

– Tillsammans ska vi integrera forskning och utveckling i vardagen. Idag blir det lätt att forskning och det kliniska arbetet ligger parallellt med varandra. Jag hoppas att det här arbetet kan få fler att känna att det faktiskt är naturligt att de hänger ihop, säger Sofia.

Evidensbaserad sjukvård

Anestesikliniken i Växjö, med sina 350 medarbetare, är en stor arbetsplats. För att inte samarbetsmöjligheter och synergieffekter ska missas arbetar FoUU-nätverket med att synliggöra och samordna de spännande projekt som redan bedrivs. Ytterligare en uppgift är att fånga upp medarbetarnas egna observationer och idéer samt de avvikelser som rapporteras in.

– Det är viktigt att vi lär oss av det som händer. Avvikelse kan leda till nya utvecklingsprojekt och förbättra vården för patienterna. På det sättet säkrar vi att vi arbetar evidensbaserat och blir en attraktiv arbetsgivare, säger Sofia.

Senaste forskningen

För att anestesikliniken ska ligga i framkant när det kommer till ny forskning är det viktigt att kunna navigera bland alla publikationer och studier. Som en del i det arbetet har en vetenskaplig ”bokcirkel”, journal club, startats. Under sina träffar läser och diskuterar deltagarna

När Sofia Almerud Österberg tog sin sjuksköterskeexamen för 30 år sedan var karriärmöjligheterna för sjuksköterskor begränsade. Idag finns det betydligt fler vägar att gå för de sjuksköterskor som vill utvecklas och utveckla. Ett av hennes uppdrag är att stötta de medarbetare som är nyfikna på forskning och vidareutbildning.

Foto: Martina Wärenfeldt

bland annat magisteruppsatser från de medarbetare på kliniken som nyligen har blivit färdiga med sina utbildningar, men också vetenskapliga artiklar.

Dessutom har två kliniska bibliotekarier knutits till forskningsnätverket. Deras roll är att bistå med omvärldsbevakning. Allt enligt devisen ”kunskap ska vara lätt att hitta”.

– Om vi har en organisation som hela tiden försöker nosa upp den senaste forskningen, de senaste rönen och nya arbetssätt kan vi ligga i framkant rent kvalitetsmässigt. Lärandet ska vara lustfyllt och enkelt. Vi gör roliga saker som stimulerar och bildar oss, med målet att få en bättre vård för våra patienter, säger Sofia.

i

Anestesikliniken i Region Kronoberg

Anestesikliniken är en läns gemensam klinik med verksamhet i både Växjö och Ljungby. Kliniken bedriver en bred och mångfacetterad verksamhet med hög personaltäthet i teknisk intensiv miljö, i nära samarbete med många andra specialiteter. Verksamhetens uppdrag är att tillhandahålla anestesi, operationsverksamhet, intensiv- och postoperativ vård samt en sterilteknisk enhet. I länet finns totalt 19 operationssalar, 8 IVA-platser och 37 uppvakningsplatser.

regionkronoberg.se

Nytt arbetssätt på akut- och traumasektionen

I slutet av april öppnar Östersunds nya KAVA, kirurgisk akutvårdsavdelning, med ett helt nytt koncept. Fokus ligger på att arbetet ska vara teambaserat och styras av patienternas behov. Nu söker avdelningen sjuksköterskor med erfarenhet av trauma och akutkirurgisk vård, men även nyutbildade som vill utvecklas.

Östersunds sjukhus är Region Jämtland Härjedalens enda sjukhus, vilket innebär att man tar emot akut- och traumapatienter med mycket varierande diagnoser och skador.

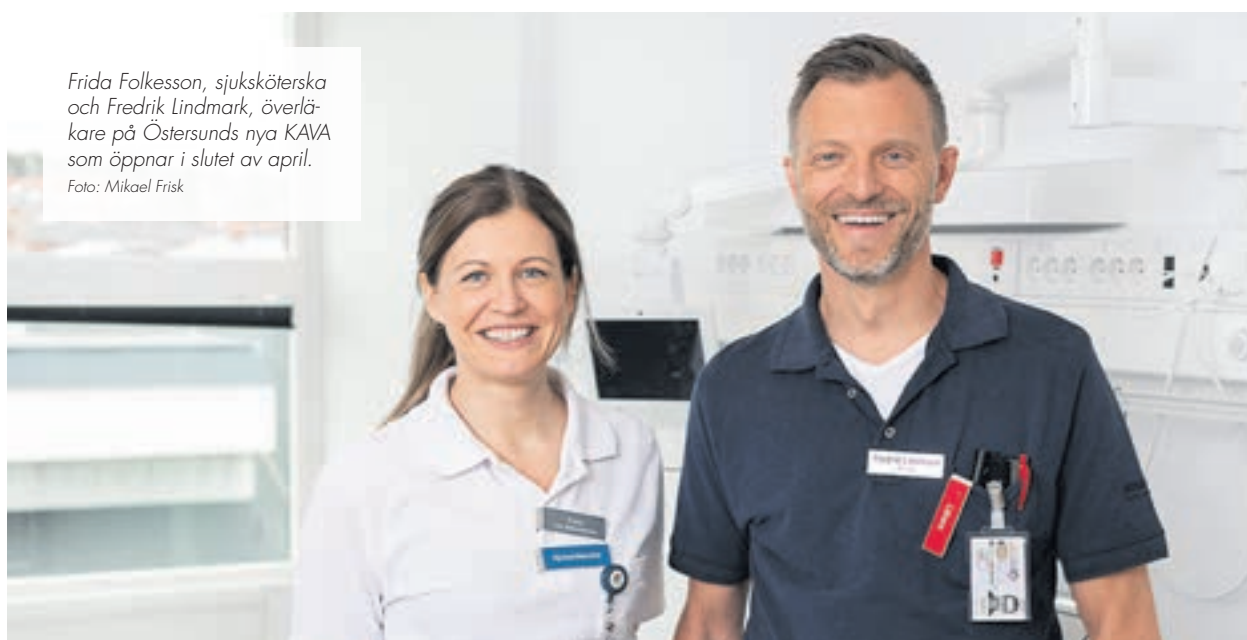
– Det är ett otroligt roligt arbete och man lär sig mycket hela tiden, säger sjuksköterskan Frida Folkesson som kommer att vara enhetschef på den nya avdelningen.

Det var i höstas som Östersunds sjukhus såg över struktur och rutiner för omhändertagandet av akuta kirurgiska patienter. Både Frida Folkesson och överläkaren Fredrik Lindmark ingick i den projektgrupp som tagit fram förslaget på hur en ny KAVA ska drivas.

– En stor skillnad är att det nu kommer att finnas en läkare hela tiden på avdelningen. Det gör att vi kan fatta beslut och sätta in åtgärder snabbare vilket ökar patientsäkerheten, säger Fredrik, som kommer att bli tillförordnad sektionschef.

Att det alltid finns en läkare på avdelningen tror båda kommer att minska framförallt sjuksköterskornas stress. Nu slipper de söka läkaren och vänta på att hen kan komma ifrån operation eller mottagningsarbete.

Frida Folkesson, sjuksköterska och Fredrik Lindmark, överläkare på Östersunds nya KAVA som öppnar i slutet av april.
Foto: Mikael Frisk

– Det gynnar ju även patienterna. I dag kan det till exempel hända att undersökningar får dröja till morgondagen för att läkaren inte hunnit komma förrän på eftermiddagen, säger Frida.

Behov styr rondan

En annan stor förändring är man också avskaffat de så kallade "sittronderna" där alla patienter ska avhandlas. Nu ska ronderna ske vid sängen och då bara i de fall patienten har behov av det.

– Vi kommer att prioritera de svårast sjuka men även de som är färdiga att skrivas ut. På så sätt ska vi optimera vården för de sjukaste, men också snabbare frigöra sängplatser för akuta patienter, säger Fredrik.

Förutom förbättrat patientflöde leder det nya arbetssättet förhoppningsvis till ett förbättrat samarbete mellan olika personalkategorier. Man kommer att arbeta i vårdteam bestående av sekreterare, undersköterska, sjuksköterska och läkare och teamet kommer att få stöd från flera olika funktioner. Bland annat

av fysioterapeuter och arbetsterapeuter, och av en ledningssjuksköterska som kommer att leda och prioritera arbetet efter vårdtyngd ute på avdelningen.

– Jag kommer att vara enhetschef på avdelningen med ansvar för patientsäkerhet, arbetsmiljö och ekonomi men ska jobba ombytt och också vara beredd att hoppa in där det behövs, säger Frida.

Välkomnar nya

Nya KAVA kommer att öppna med 12 vårdplatser i slutet av april. På sikt, när alla sjuksköterskor är på plats, ska det bli 18 platser. I jobbannonsen, som nu ligger ute, står att det är "meriterande med vidareutbildning inom kirurgisk omvårdnad" men de båda menar att KAVA är en perfekt arbetsplats för såväl erfarna som oerfarna sjuksköterskor. Detta tack vare den stora blandningen av patienter. Som ny får man en väldigt bredd och som erfaren ställs man hela tiden inför nya utmaningar. Det blir aldrig tråkigt, menar de.

– De sjuksköterskor som har valt att följa med till nya KAVA är dessutom erfarna och skickliga vilket gör att avdelningen har möjlighet att ta emot nyutbildade sjuksköterskor eller sådana som saknar erfarenhet av kirurgisk akutvård, säger Fredrik.

– Dessutom finns det möjligheter att läsa vidare till specialistsjuksköterska inom både akut och kirurgisk vård. Regionen har ett antal betalda utbildningsplatser på halvfart varje år, säger Frida.

Ett led i omstruktureringen av den nya avdelningen är att satsa mer på korta och effektiva utbildningstillfällen.

– När läkarna är mer engagerade i avdelningsarbetet kan vi fånga upp men också följa upp situationer och prata om vad som hänt, så det kommer att

bli mycket lärande i arbetet också, säger Frida.

Och när man inte arbetar har Östersund mycket att erbjuda.

– Jag kan skriva under på Regionens approach att vi har ett bra friluftsliv. Vi har fantastiskt fina årstider och nära till fjällen. Själv gillar jag att åka längdskidor, det är mitt sätt att varva ner, säger Frida.

– Om man har ett friluftsintrasse finns det otroligt mycket man kan göra. Jag paddlar på sommaren och seglar i Storsjön. På vintern åker jag både utför och längd. Hade jag inte haft det hade jag inte orkat med jobbet lika bra, säger Fredrik.

Region Jämtland Härjedalen är en av länets största arbetsgivare med cirka 4 200 medarbetare. Vi arbetar för att erbjuda alla boende och besökare en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, samt för utveckling och tillväxt i länet. Att Östersunds sjukhus är länets enda sjukhus ställer höga krav på kompetens och resurser men ger också stora möjligheter för dig som anställd att få en bredd i ditt yrke.

regionjh.se

Scanna QR-koden för att se våra lediga tjänster

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Om man har ett friluftsintrasse finns det otroligt mycket man kan göra i Östersund.
Foto: Göran Strand

Många möjligheter på Kardiologen

På Kardiologiska kliniken i Linköping får sjuksköterskorna möjlighet att jobba med många olika delar av den spännande hjärtsjukvården. Tack vare det stärks både organisationen och medarbetarna.

Ibland händer det att sjuksköterskan Victor Nordström får följa en hjärtinfarktspatients alla steg inne på Kardiologen. Victor har nämligen en delad tjänst och arbetar på både PCI-labbet, där själva ballongvidgningen görs och Kardiologmottagningen som bland annat följer upp hjärtinfarktspatienter. Vissa helger arbetar han dessutom på HIA, den hjärtmedicinska intensivvårdsavdelningen som tar emot patienterna i det första akuta skedet.

–Det har hänt att jag har träffat en och samma patient på alla tre ställena, säger han och berättar att reaktionerna från patienterna när de inser det alltid är väldigt positiva.

För egen del sätter han stort värde på att just få rotera mellan de olika verksamheterna.

–Jag tycker att det är väldigt intressant att få följa hela förloppet. Det finns stora möjligheter till att både fördjupa och bredda sin kunskap, säger han.

Även om han inte själv har varit med vid själva ingreppet så är han, tack vare rotationen, väl insatt i processen och kan svara på patienternas många frågor när de kommer på återbesök.

Utbildning och akutvård

Även sjuksköterskan Sara Bergman gillar sin omväxlande arbetsvecka. Hon delar sin tid mellan PCI-labbet och rollen som utbildningssamordnare. Det var PCI-labbet som lockade henne till Kardiologen från allra första början.

–Jag tycker att det akuta omhändertagandet är tillfredsställande, att få se att patienterna ofta mår bättre redan när vi avslutar vår behandling, säger Sara.

Tack vare möjligheten att rotera kombinerar hon idag den akuta vården med sitt intresse för utbildning. Hennes bana inom utbildning började med att

Tack vare rotationen får sjuksköterskorna på kardiologen ett helikopterperspektiv. Något som gör arbetet både spännande och utvecklande enligt Victor Nordström, Marie Kennemyr Ekström, Louise Wretemark och Sara Bergman.

Foto: Peter Holgersson

hon blev HLR-instruktör, och fick sedan möjlighet att fortsätta på det spåret.

–Vi är en klinik som satsar mycket på utbildning både internt och externt. Att få hjälpa mina kollegor att hitta rätt med både teori och praktik är väldigt roligt, säger hon.

Förutom regelbundna HLR-kurser och introduktionskurser så anordnas det varje vecka en utbildningstimme med bland annat föreläsningar för medarbetarna. Dessutom håller Kardiologen i utbildningar inom kardiologi och EKG-tolkning som vänder sig till hela sydöstra sjukvårdsregionen.

Planerad vård med puls

Sjuksköterskan Louise Wretemark har valt att kombinera olika delar av Kardiologens elektiva vård. Halva veckan är hon på avdelning 8, som är en hjärtme-

dicinsk elektivvårdsavdelning. Andra halvan är hon på Öva där hon möter patienterna innan och efter de har opererats. Utöver detta jobbar hon helg på den hjärtmedicinska akutvårdsavdelningen.

Kombinationen av planerad och akut vård passar Louise perfekt.

–Ingen dag är den andra lik. Hade jag bara arbetat med elektiv vård hade jag nog tappat den akuta kompetensen. Nu håller jag istället i gång den samtidigt som jag är en del av den högspecialiserade vården på Öva och den elektiva avdelningen, säger hon.

Stor klinik med god stämning

Alla tre är överens om att fördelarna med att ha rotation är många. Förutom variationen skapar rotationen även en god och positiv stämning på kliniken.

–På det här sättet ökar förståelsen för varandras arbete och vi lär känna varandra trots att vi arbetar på en stor klinik. Det är en väldigt god stämning här, säger Sara.

Ytterligare en fördel är att kollegorna ständigt kan lära sig av varandra. Medarbetarnas breda kompetens är något som inte minst nya sjuksköterskor har stor nytta av.

–Eftersom det här är en stor klinik börjar det många nya här. Att det är högt i tak kanske är ett slitet uttryck men det är verkligen så här. Du måste kunna ställa samma fråga tio gånger och få ett lika trevligt bemötande den tionde gången. Det tror jag att våra nya medarbetare verkligen känner, säger Marie Kennemyr Ekström som är vårdenhetschef på HIA.

Klinikens nya sjuksköterskor börjar nästan alltid sin anställning på den hjärtmedicinska akutvårdsavdelningen. När de känner sig trygga i sina nya roller och har fått en gedigen grund att stå på är de redo för nästa steg. Det är då de kan börja fundera på vilka fler verksamheter de är intresserade av.

–Då har de även hunnit få en inblick i vad Kardiologens grenar innebär och kan lättare välja inriktning. En del vill ha det elektiva, en del det akuta och en del en mix, säger Marie.

Kardiologiska kliniken i Linköping är en av Sveriges främsta kliniker inom hjärtsjukvård. Vi utreder alla typer av hjärtsjukdomar där de största grupperna är ischemisk hjärtsjukdom (kärkramp/hjärtinfarkt), hjärtsvikt, klaffel och rytmrubbningar. Klinikens verksamhet är specialiserad på ett antal enheter och har sammanlagt 275 medarbetare.

Utöver det länsövergripande ansvaret för hjärtsjukvård bedriver vi även högspecialiserad hjärtsjukvård och en så kallad riksspecialitet. I samverkan med medicinska fakulteten driver vi forskning och utveckling av internationell klass. Vi är också ett utbildnings- och kompetenscentrum för hela sydöstra sjukvårdsregionen. regionostergotland.se/Jobb-och-studier

Livskvalitet och lugn i Lappland

Nära till jobbet och naturen, bra schema och tid till familjen och att ta hand om sin hälsa.

I södra Lappland är medarbetarnas livskvalitet en viktig prioritering.

–Man behöver inte ta semester för att göra roliga saker, eller trycka in dem på en stressig helg. Här får vi tid till återhämtning, säger sjuksköterskan Julia Wetterlind.

I södra Lappland finns ett akutsjukhus, två hälsocentraler och sex sjukstugor inom Närsjukvården. Julia Wetterlind är från Lidköping men pluggade i Umeå och valde att flytta till Lappland kort efter sin sjuksköterskeexamen. Nu jobbar hon på Tärnaby sjukstuga, som är en blandning av en vanlig hälsocentral med en akutmottagning, och med vårdplatser som drivs med kommunal samverkan. Sjukstugan är bemannad dygnet runt där man på jourtid kan skapa trygga och säkra vårdkontakter med hjälp av digitala lösningar.

–Här får man verkligen göra precis allt, särskilt i jämförelse med hälsocentraler i tätbebyggt område. Här kan allt hända, säger Julia Wetterlind.

Bra schema

Hon lovordar schemat, som består av fem veckor som hela tiden rullar på: en vecka dag, en vecka kväll, två veckor natt – och sedan en vecka ledigt.

–Så det blir i praktiken att vi jobbar 80 procent. Den lediga veckan, och framförhållningen med schemat, gör verkligen att man får livskvalitet. Vi är dessutom på en fantastisk plats med möjlighet att bland annat åka skidor och vandra iväg på tälttur. Man behöver inte ta semester för att göra roliga saker, eller trycka in dem på en stressig

helg. Här får vi tid till återhämtning, säger Julia Wetterlind.

Kollegan Amanda Eriksson räknar också upp aktiviteter som sjuksköterskorna kan njuta av: vandring, fiske, skidåkning, skoterturer och naturupplevelser.

–Närmaste stad är 12 mil bort och i Norge, och så är de 25 mil till Lycksele där närmsta sjukhus i Sverige finns. Distansen skrämmer många, att flytta till en by där det inte finns så mycket. Men på fritiden finns mycket att göra, och gällande jobbet så har vi också många patienter från Norge i och med gränshandeln och att många har fritidshus här.

Kan gå ner på deltid

Det luftiga schemat underlättar Amanda Erikssons liv som småbarnsmamma.

–Vi har precis fått en pojke som fyller ett, och min sambo jobbar i Norge med oregelbundna tider. Här finns förskola med helgverksamhet vilket underlättar vid helgjobb och vårt schema är bra att kombinera med privatlivet, säger hon.

De nätter som sjuksköterskorna arbetar på sjukstugan har de sovande beredskap.

–Har man tur får man sova hela nätterna och behöver inte ligga och sova bort dagen sedan. En gång hade jag en

Amanda Eriksson och Julia Wetterlind, sjuksköterskor på Tärnaby sjukstuga.

Foto: Marianne Lindgren

helt "ledig" påskvecka tack vare det då jag fick sova hela nätterna. Man får mycket ledig tid fastän man jobbar, säger Amanda Eriksson.

Ingela Edskär arbetar vid Stenbergsska hälsocentral i Lycksele och har varit inom landstinget sedan 2006.

–Det ger så mycket att bo ute på landsbygden. Det är helt underbart att vara så nära naturen, vi har rådjur i trädgården och ser fantastiska norrsken till exempel, säger hon.

Livskvalitet får hon bland annat genom att arbeta 80 procent.

–Jag slutar halv fyra varje dag och kan flexa. Det finns bra möjligheter till att gå ner på deltid om man vill det, säger Ingela Edskär.

Hinner vara ledig

Layal Safa är uppvuxen i Lappland och har valt att stanna kvar. Hon jobbar nu vid Stenbergsska hälsocentral och blev distriktssjuksköterska förra året.

–Jag bor fem minuter med bil från centrum. Man sparar så mycket tid i jämförelse med till exempel Stockholm. I stället för att åka buss eller tunnelbana långt till jobbet varje dag får du tid att städa och göra allt som behövs hemma, plus ha egna fritidssysselsättningar och ta hand om din hälsa. Vi har flera gym och många olika aktiviteter, både för vuxna och barn, allt från skidor till fotboll och gym, säger hon.

Arbetet är mer anpassningsbart än på annat håll, tack vare flexitid.

–Man kan gå ifrån och göra bankärenden till exempel. Det gör att man kan vara hemma med familjen på kvällar och helger då man är ledig och känner att man hinner med mycket annat än att bara jobba, säger Layal Safa.

Att det rör sig om små hälsocentraler har också sina fördelar för både personal och patienter.

–Alla känner alla, så det finns ett bra samarbete med socialtjänsten, hemsjukvården, biståndshandläggare och liknande. Här finns alla till hands för patienten.

I södra Lappland finns det två hälsocentraler i Lycksele och sju sjukstugor placerade i Dorotea, Malå, Sorsele, Storuman, Tärnaby, Vilhelmina och Åsele.

I södra Lappland kan man satsa på livskvalitet som bland annat innebär att man kan spara både tid och pengar på resa och boende. I stället får man tid och utrymme för mer värdeskapande aktiviteter!

Kontakt:
carolina.nykvis@regionvasterbotten.se

För mer information:
www.regionvasterbotten.se

Layal Safa, distriktssjuksköterska och Ingela Edskär, sjuksköterska, på Stenbergsska hälsocentral i Lycksele.

Foto: Marcus Bäckström

Spännande att arbeta med avancerad vård

Thoraxoperation och thoraxintensiven vid Karolinska Universitetssjukhuset bedriver hög-specialiserad vård, därför finns de roligaste jobben här enligt specialistsjuksköterskorna Thomas Brodersen och Mathias Lins.

Båda beskriver sina jobb med stort engagemang. Intresset för kroppens vitalaste organ, hjärta och lungor, är en gemensam nämnare, samt att få jobba med en utmanande patientgrupp i en högteknologisk vårdmiljö.

Thomas Brodersen kom till thoraxoperation som allmänsjuksköterska för tre år sedan och tog då möjligheten att, med bibehållen lön, vidareutbilda sig till operationssjuksköterska.

– Mitt jobb är spännande och stundom ganska adrenalinkrävande vilket bara gör det intressant. Jag gillar att vara en del av ett team som fokuserar på en patient i taget, säger han.

Thomas Brodersen beskriver sitt jobb som varierat med en bredd av patienter. Han uppskattar också att det är så "hands on" på operation.

– Jag ansvarar för alla operationsinstrument vilket medför att jag har nära kontakt med både sterilcentralen och

Mathias Lins, IVA-sjuksköterska och Thomas Brodersen, operationssjuksköterska på thorax vid Karolinska universitetssjukhuset.

Foto: Johan Marklund

företagen som tillhandahåller instrumenten. Kirurgerna och jag planerar tillsammans vilka instrument som behövs, säger Thomas Brodersen.

Fullt fokus på thoraxintensiven

När patienterna är färdigopererade flyttas de över till thoraxintensiven, THIVA. Här jobbar intensivvårdssjuksköterskan Mathias Lins sedan åtta år.

– THIVA:s charm är att du har stenkoll på en, eller två, patienter som du verkligen djupdyker i. Det känns också tillfredsställande att vi har så mycket

att erbjuda i form av mekaniska assister som ECMO och andra hjärtpumpar, säger Mathias Lins.

Han är även biträdande universitetssjuksköterska, en roll på sjukhusets akademiska karriärstege som bland annat innebär att hålla i utbildningar och driva kvalitetsprojekt.

Forskning uppmuntras

När det gäller klinikens karriärmöjligheter menar båda att personligt driv uppmuntras från ledningen, framförallt när det gäller forskning och omvårdnadsut-

i

Karolinska Universitetssjukhuset är ett av åtta sjukhus i landet som utför thoraxkirurgi. Här behandlas och opereras patienter med hjärt- och lungsjukdomar. De vanligaste diagnoserna är medfödda eller förvärvade klaffsjukdomar, förträngningar i hjärtats kranskärl, grav hjärtsvikt samt lungtumörer och andra lungsjukdomar. Som universitetssjukhus bedriver vi även omfattande forskning, utveckling och utbildning i samarbete med Karolinska Institutet.

karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

veckling, men också ledarskap och pedagogik. I höst startar landets första utbildning i "Thoraxkirurgisk vård och omvårdnad" vid Karolinska Institutet. Utbildningen har varit efterlängtat.

– Som specialistsjuksköterska inom thorax arbetar du ofta självständigt och du har mycket frihet under ansvar. Samtidigt är alla som jobbar här så kompetenta att man känner sig trygg, säger Mathias Lins.

Ny satsning lyfter sjuksköterskorna

VO Vård på Södertälje sjukhus drar i gång ett omfattande förbättringsarbete. Som ett av fyra sjukhus i Sverige deltar de i det internationella samarbetsprojektet Magnet4Europe.

– Vi vill behålla våra sjuksköterskor under en lång tid, säger Lena Swedberg, omvårdnadschef och studiens projektledare på Södertälje sjukhus.

När de blev erbjudna att gå med i den europeiska studien Magnet4Europe kändes valet därför enkelt. I studien, som även är ett forskningsprojekt med syftet att förbättra mental hälsa och välbefinnande bland medarbetare i vården, får sjukhus i Europa stöd av amerikanska kollegor.

I USA finns det sedan lång tid tillbaka en certifiering av sjukhus enligt magnetmodellen. Modellen består av fjorton framgångsfaktorer som inte bara har visat sig fungera för att behålla och rekrytera personal utan även höjer vårdkvaliteten.

Karriärmöjligheter

– Liksom andra sjukhus har vi en omsättning på sjuksköterskor på ungefär 20 procent. Det vill vi ändra på. I det

arbetet ingår bland annat att skapa karriärvägar och en god bemanning samt ett starkt ledarskap som stöder omvårdnadsprofessionen och förbättringsarbeten, säger verksamhetschef Lena Kruse på VO Vård.

Att VO Vård redan idag har sjuksköterskor på ledande positioner är något som hon tror kommer att gynna dem i arbetet med magnetprojektet. Ett magnetteam bestående av tio sjuksköterskor från den övre stegen av regionens kompetensmodell samt chefer har inlett arbetet med studiens första del – en omfattande kartläggning för att undersöka sjuksköterskornas arbetsmiljö och arbetssituation på VO Vård.

Som stöd har magnetteamet sitt amerikanska tvillingssjukhus i Ohio. De regelbundna träffarna med kollegorna i USA sker digitalt. Men under studien, som pågår till 2023, finns även inplanerade fysiska träffar med mentorer och övriga europeiska deltagare.

Samtliga sjuksköterskor deltar

Magnetprojektet involverar samtliga sjuksköterskor på VO Vård, och redan i höst startar arbetet med att implementera förbättringsåtgärderna. Många processer är redan i gång. Just nu ses

Lena Swedberg och Lena Kruse med magnetteamet på VO Vård på Södertälje sjukhus.

Foto: Gonzalo Higoyen

i

Inom verksamhetsområde Vård arbetar cirka 330 sjuksköterskor och undersköterskor. De 9 avdelningarna är inom akutsomatisk, geriatrisk och palliativ vård. Bemanningsresurser har 10 kompetenta sjuksköterskor som arbetar inom hela verksamhetsområdet.

Södertälje Sjukhus

sodertaljesjukhus.se

antalet sjuksköterskor per patient över. Även nya sjuksköterskors arbetssituation är under lupp. Målet är att det alltid ska finnas en erfaren kollega att rådfråga.

– Sjuksköterskorna behöver få förutsättningar att leda omvårdnaden och få känna att de bidrar till en god kvalitet och hög patientsäkerhet, säger Lena Kruse.

Ljus framtid på kirurgen i Västerås

Kirurgkliniken i Västerås går mot strömmen. Andelen inhyrd personal har minskat drastiskt. En stärkt sjuksköterskeroll, stora möjligheter till kompetensutveckling och goda karriärmöjligheter är några av skälen till att medarbetarna väljer att stanna kvar på kliniken.

– Vi har jobbat hårt och mycket och engagerat oss för att försöka vända det här tillsammans. Visst är det fortfarande tufft att arbeta på kliniken men arbetsmiljön har förbättrats avsevärt, säger Tina Gustafsson, specialistsjuksköterska och enhetschef på avdelning 8.

För knappt fem år sedan fanns det sex ordinarie medarbetare på Tinas avdelning. Idag finns det 24 och avdelningen är inte längre beroende av hyrd personal. Siffrorna på kirurgkliniken andra enheter ser liknande ut.

– Det här innebär att vi idag kan satsa på utbildningar, förbättringsarbete och ökade ansvarsområden, något som var svårt tidigare då vi jobbade mycket med att enbart släcka bränder, säger Tina Gustafsson.

Sjuksköterskan Caroline Andersson har gått från att ha varit inhyrd på kliniken till en anställning. Idag utbildar hon sig till specialistsjuksköterska. Anledningarna till att hon sökte sig till en fast tjänst på kliniken är flera.

– Jag trivdes väldigt bra här både med patienterna och personalgruppen, säger hon och berättar att tryggheten,

Kirurgkliniken i Västerås har genomgått flera stora förändringar. Målet är att sjuksköterskorna ska känna sig både trygga och värdefulla. Sofia Andersson, Johanna Henriksdotter, Tina Gustafsson, Caroline Andersson, Hanna Hassel och Lovisa Gissler trivs på sin arbetsplats.

Foto: Anders Forngren

delaktigheten och utvecklingsmöjligheterna var andra saker som lockade.

Tydlig information och stärkta roller

Det stora förbättringsarbete som har genomförts de senaste åren tog sitt avstamp i en arbetsmiljöworkshop där samtliga medarbetare på kirurgkliniken var delaktiga. De områden som medarbetarna upplevde som problematiska har gått igenom grundligt.

Förbättringsarbetet har bland annat resulterat i tydliga och effektiva möten och en stärkt sjuksköterskeroll. Det har även satsats stora resurser på information till nyanställda.

– Att jobba på kirurgen innebär att du har många bollar i luften samtidigt. De flesta som vi har anställt de senaste åren är nyutbildade sjuksköterskor och det är viktigt att vi inte förlorar dem. Därför satsar vi på en lång och bred inskolning, säger Sofia Andersson som är enhetschef för avdelning 6, kirurgkliniken andra slutenvårdsavdelning.

Anestesisjuksköterskan och enhetschefen Lovisa Gissler har tidigare arbetat som bland annat ambulanssjuksköterska, men på kirurgkliniken är hon relativt ny.

– Jag jobbar på kirurgisk observationsplats som är en nystartad enhet. Vi har hand om patienter som behöver observeras, och har ett nära samarbete med både akuten och de kirurgiska vårdavdelningarna. Det kan till exempel handla om skallskador eller oklara buksmärter i väntan på kirurgi. Arbetet är omväxlande och spännande. Trots att jag har varit här i ett år nu finns det mycket kvar att lära vilket känns väldigt roligt, säger hon.

Att erbjuda kirurgkliniken medarbetare kompetensutveckling och karriärmöjligheter är ytterligare områden som det har satsats på de senaste åren.

– Tidigare hade vi inte så många specialistsjuksköterskor, men den rollen har vi verkligen lyft fram, säger Hanna Hassel, biträdande enhetschef på avdelning 8, som själv är utbildad specialistsjuksköterska.

Tydliga karriärmöjligheter

Utbildningen till specialistsjuksköterska kan göras på betald arbetstid. Numer finns det även ytterligare ett steg att gå efter den utbildningen. På kirurgkliniken arbetar idag tre avancerade specialistsjuksköterskor, NP. Detta innebär att

hela tio procent av Sveriges totala NP-kår arbetar på kirurgen i Västerås.

– De har verkligen gjort stor skillnad för kliniken och är otroligt kompetenta. Arbetet flyter på på ett helt annat sätt nu. Det är även en stor trygghet att de finns som backup eftersom kirurgerna ibland är borta från avdelningen, säger Tina Gustafsson.

En av klinikens tre avancerade specialistsjuksköterskor är Johanna Henriksdotter. Hon tillträdde sin nya tjänst i juni förra året.

– Det här känns jättespännande och utvecklande. På det här sättet kan jag fortsätta att jobba på kirurgen men ändå utvecklas. Genom att den här möjligheten finns kan kliniken behålla kompetens, säger hon.

Att de många förbättringsåtgärderna har gett resultat är samtliga överens om. Att känna sig trygg och värdefull på samma gång är en vinnande kombination.

– Dessutom är vårt arbete väldigt varierat. Det är utmanande att möta svårt sjuka patienter men samtidigt blir det väldigt tydligt att vi gör skillnad. Många är väldigt sjuka när de kommer till oss men när de går härifrån mår de mycket bättre, säger Sofia Andersson.

i

Kirurgkliniken i Västerås är i stark utveckling, med stort fokus på sjuksköterskans roll. På klinikens enheter finns en blandning av akuta och elektiva patienter: avdelning 6 för bland annat kolorektala och akuta buksjukdomar, avdelning 8 för övre gastro + bröst-enokrin-plastik samt den öppna akutvårdsavdelningen kirurgisk observationsplats. Samtliga avdelningar arbetar aktivt med kompetensutveckling och erbjuder många stimulerande och utvecklande karriärmöjligheter.

www.regionvastmanland.se

Samarbete och bredd på AVA och akuten i Växjö

På akutkliniken i Växjö finns en stor medicinsk bredd och många karriärmöjligheter. – Bredden här är otroligt rolig, och efter elva år är jag allt annat än fullärd. Det finns hela tiden nya utvecklingsmöjligheter, och fastän jag jobbat länge dyker det upp nya situationer som jag inte varit med om innan, säger Mikael Thorén.

Emma Törnqvist började på akutmottagningen i Växjö för flera år sedan, då som undersköterska. Här väcktes lusten att bli sjuksköterska, och det var också hit hon sökte sig efter sjuksköterskeexamen.

– Det beror dels på att jag fick ett så bra bemötande av alla kolleger, jag trivdes jättebra i arbetsgruppen från starten. Sedan tycker jag att det är så roligt att själv få göra bedömningar på våra patienter och hur snabbt de behöver träffa läkare. Man får verkligen använda hela sin kompetens och träffar många olika patienter och i olika åldrar, de kan vara allt från 2 till 102 år gamla, säger hon.

Förstärker samarbete

Kollegan Hanna Pettersson jobbar som sektionsledare på AVA. Hon började sin bana som sjuksköterska på akutvårdsavdelningen i Växjö.

– Jag kände direkt att det skulle vara kul att få bredden som du får här, i och med alla kliniker vi jobbar med, det kan vara allt från kirurgi och infektion till medicin och ortopedi, säger hon.

På AVA har vi vanliga vårdplatser men också något som kallas observationsplatser. Huvudsyftet med observationsplatserna är att snabbt kunna märka en försämring av redan svårt sjuka patienter. Det är ett mellanläge mellan vårdavdelning och IVA som bemannas av sjuksköterskor som jobbat

Mikael Thorén, specialistsjuksköterska inom akutsjukvård, Josefina Ågren, avdelningschef på AVA, Hanna Pettersson, sektionsledare på AVA och Emma Törnqvist, sjuksköterska på akutmottagningen.
Foto: Martina Wärenfeldt

en längre tid på AVA, och är en möjlighet att ytterligare utvecklas i sin sjuksköterskeroll.

– Sedan länge finns ett gott samarbete mellan AVA och akutmottagningen och vi kommer nu att förstärka det ytterligare. Inom kort kommer vi att minska med några vårdplatser på AVA och i stället utöka på akuten. Det kommer att vara personal från båda personalgrupperna, så gränserna däremellan suddas ut mer och mer i och med att vi delar mer på uppdragen som helhet, säger Josefina Ågren, avdelningschef på AVA sedan förra året.

Stor kunskapsutveckling

För den som vill prova på olika karriärvägar är akutkliniken i Växjö ett bra val. Mikael Thorén började här för elva år sedan, under en introduktion efter

sin sjuksköterskeexamen. Sedan dess har han haft olika positioner och gått olika utbildningar.

– Jag är på AVA ibland och akuten ibland, och har olika roller som till exempel ledningsansvarig sjuksköterska. Man är en slags platschef under arbetspasset och ska fördela hur arbetet ska göras för att flyta på. Händer något större får man en väldigt central roll, säger Mikael Thorén.

Det finns bland annat kurser i akut medicinskt omhändertagande och en traumautbildning som sjuksköterskor får ta del av.

– Jag har läst vidare specialistutbildning inom akutsjukvård och breddat min kunskap så mycket det bara går, i och med att vi har så många olika sorters patienter här, säger Mikael Thorén.

Mycket av kunskapsutvecklingen sker också i det dagliga arbetet.

– Man stöter på nya saker hela tiden, man behöver gå igenom det när de händer. Så det gäller att vara nyfiken och fråga och ta hjälp. Läkarna finns alltid tillgängliga, liksom andra kollegor; man lär sig i det dagliga arbetet, säger Mikael Thorén.

Förutom att vara intresserad av att lära nytt är det bra att den som ska jobba vid akutkliniken i Växjö klarar snabba förändringar.

– Man måste trivas i en händelserik miljö, en arbetssituation som är rörlig. Vi har en varierad belastning utifrån att det är akuta situationer, så saker kan ändras väldigt snabbt, vilket också gör att det aldrig blir tråkigt säger Hanna Pettersson.

Akutmottagningen i Växjö

Akutmottagningen i Växjö behandlar akut sjuka inom specialiteterna medicin, infektion, kirurgi och ortopedi. På kvällar, nätter och helger tar vi även emot de som söker till ögonkliniken och öron-näsa-halskliniken.

AVA

AVA har 24 vårdplatser varav 4 observationsplatser. Här tar vi emot patienter med

väldigt olika vårdbehov, och med olika sjukdomar och bakgrunder. Det gör vår avdelning speciell och du som sjuksköterska får en bred kunskap inom olika specialiteter. Våra patienter vårdas en kortare tid hos oss innan vårdplanen kring patienten har klarnat, och patienten går sedan vidare till annan vårdavdelning eller får åka hem igen.

Kontakt:

Verksamhetschef:

Clas Hjertqvist, tel: 0470-58 77 86
E-post: clas.hjertqvist@kronoberg.se

Avdelningschefer:

Akutmottagningen: Lotta Sjölin, tel: 0470-58 86 32
AVA: Josefina Ågren, tel: 0470-58 26 26

regionkronoberg.se

REGION
KRONOBERG

Nybyggt och modernt på operation i Sundsvall

Med en av Sveriges modernaste operationssalar ligger Sundsvall i framkant när det kommer till ny teknik och innovation. Dessutom kan den som jobbar här få sin specialistutbildning betald.

– Du väljer att arbeta på en operationsavdelning för utvecklingen både gällande medicinteknik och operationsmetoder, som ständigt förändras och förbättras, säger enhetschef Linda Smedman.

Länssjukvården i Region Västernorrland har cirka 2 400 anställda. Vid ett av de tre sjukhusen, i Sundsvall, finns operationscentrum med över 100 medarbetare. En hybridsal gör det möjligt att kombinera avancerad röntgenteknik med kirurgi, urologi, ortopedi eller trauma.

– Det är väldigt högteknologiskt; vi har mycket medicinteknik även i övriga salar men den här är verkligen high tech. Den medicintekniska apparaturen,

Linda Smedman, enhetschef, Magnus Claesson, anestesistjuksköterska och Kerstin Brodin, operationssjuksköterska på operationscentrum i Sundsvall.
Foto: Anna-Clara Eriksson

i

Länssjukvårdsverksamheterna i Region Västernorrland bedrivs vid tre sjukhus: Sundsvall, Sollefteå och Örnsköldsvik. Det finns också ett antal mottagningar förlagda till andra orter i länet.

Operationsavdelningen i Sundsvall har nyligen genomgått en ombyggnation och har numera en av Sveriges modernaste operationsavdelningar med 15 välutrustade operationssalar. Vi har en hybridsal där man kombinerar avancerad röntgenteknik med kirurgi.

Vi är över 100 personer som arbetar på avdelningen: anestesistjuksköterskor, operationssjuksköterskor, anestesiläkare och undersköterskor. Vi utför alla typer av operationer inom de specialiteter som finns på sjukhuset och arbetar i tvärprofessionella team.

Vi har ett gott arbetsklimat och ett varierat arbete som gör arbetet roligt och lärorikt. Vi erbjuder nio utbildningsdagar per år för fortbildning för all personal. Vi har en trivsamt atmosfär med gott samarbete som vi värnar om.

Kontakt:

Linda Smedman, enhetschef
Operation, tel: 060-14 51 90,
e-post: linda.smedman@rvn.se
rvn.se

materialen och instrumenten är annorlunda mot vad vi tidigare var vana vid, och det är de senaste två åren som vi till fullo förstått potentialen och vinsterna för patienten.

Vården här går att utföra minimalt invasivt.

– Vi kan till exempel gå in genom blodkärlen i stället för genom buken. De perkutana metoderna är visserligen inte unika för oss, men flera andra sjukhus har den här typen av sal på röntgenavdelningen. Här kan vi göra även andra moment som måste göras öppet, och inom bland annat traumakirurgin är det viktigt att kunna göra både och, så det är det bästa av två världar och det gynnar både personal och patienter, säger Magnus Claesson, anestesistjuksköterska.

Mest basala behov

Han har en sektionsledartjänst på anesthesi och varierar dagarna med både kliniskt och administrativt arbete.

– Den fysiska arbetsmiljön är väldigt trevlig, i hur salarna är utformade, med fönster och bra ljusinsläpp, allt är väldigt genomtänkt. Det är ett jättelyft.

Magnus Claesson beskriver det som att man på operation jobbar med den mest ”koncentrerade” formen av omvårdnad.

– Du ska träffa patienten och under en mycket kort tid inge ett förtroende så att situationen känns trygg. Vi måste tillgodose patientens mest basala behov under operationen, som att se till att någon ligger bra eller håller värmen. Det är väldigt viktiga saker, säger Magnus Claesson.

Får utbildning betald

Han är en av de som gått sin specialistutbildning – och samtidigt fått betalt.

– Operation är en sluten miljö och arbetet skiljer sig från traditionell sjukvård. Många som aldrig befunnit sig på en operationsavdelning har svårt att förstå vad arbetet faktiskt innebär. Därför har vi ett aspirantprogram för att skapa en inblick i anesthesi- och operationssjuksköterskornas arbete. Den som har en anställning som sjuksköterska inom Region Västernorrland kan erbjudas bibehållen grundlön under sin vidareutbildning till specialistsjuksköterska, vilket är en fantastisk möjlighet, säger enhetschefen Linda Smedman.

På operation satsar man också mycket på kompetensutveckling. Det finns både externa och interna kurser som personalen får gå.

– Vi har till exempel inplanerade utbildningsdagar och många tillfällen då vi övar på traumascenarion, och får åka på kurser och konferenser. Under alla år

har jag aldrig känt mig hindrad från att gå en fortbildning eller ta poäng på universitet, säger Magnus Claesson.

Tydligt och strukturerat

Kollegan och operationssjuksköterskan Kerstin Brodin, som arbetar kliniskt 50 procent och som doktorand på Mittuniversitetet 50 procent, beskriver det som en ”ja-kultur” och rekommenderar varmt operation i Sundsvall till andra.

– Du får komma till en väldigt specialiserad och utvecklande arbetsplats med mycket bra arbetsklimat, goda arbetskamrater och en bra ledning. Det vi jobbar med innehåller ett stort ansvar, men vi har också en väldigt god sammanhållning och förståelse för varandra, säger hon.

Kerstin Brodin uppskattar tydligheten som finns på operation.

– Det är väldigt strukturerat, man har till exempel ett operationsprogram som man ska följa. En fördel är också att vi har en patient i taget och för den ger vi allt – vi har möjlighet att fokusera på den patienten och se till att allt blir så bra som möjligt. Det är skönt att kunna lägga all kraft och allt fokus på en patient, man behöver inte känna sig splittrad. Och det är häftigt att se vad vi åstadkommer genom att arbeta mot ett och samma mål.

Utvecklas på egna villkor på psykiatriska kliniken i Norrköping

Psykiatriska kliniken i Norrköping är en del av Region Östergötland och erbjuder specialistpsykiatrisk diagnostik, specialiserad beroendevård och rehabilitering. Här bedrivs såväl öppen- som slutenvård, alltid med ett holistiskt perspektiv på patienten i fokus. Psykiatriska kliniken karakteriseras av en fin kollegial sammanhållning, goda utvecklingsmöjligheter och en möjlighet att göra verklig skillnad i människors liv.

– Jag fick upp ögonen för psykiatri när jag praktiserade inom rättspsykiatri i samband med sjuksköterskeutbildningen. Jag hade många förutfattade meningar om psykiatri, men praktiken gav mig en helt annan bild av vad psykiatrisk omvårdnad innebär. För mig kändes det självklart att börja jobba på psykiatriska kliniken i Norrköping efter examen 2014, säger Emmelie Jakobsson, som är specialistsjuksköterska i psykiatri och arbetar med heldygnsvård på avdelning 25.

Hon möter patienter med många olika typer av psykisk ohälsa och psykiatriska sjukdomar. Emmelie Jakobsson uppskattar möjligheten att se till hela människans livssituation och hälsotillstånd. Arbetet som psykiatrisjuksköterska inkluderar många omvärldskontakter med socialtjänst, öppenvård och patienters anhöriga och familj. I helhetsperspektivet på patienten inkluderas även somatiska tillstånd.

– Här finns det verkligen tid att sitta ner och prata med och få en djupare kontakt med patienterna, vilket jag upplever saknas på många somatiska kliniker. Vi har ett bra kollegialt stöd i arbetsgruppen och även om

Åsa Klarin, vårdenhetschef, Susanna Ek, psykiatrisjuksköterska, Emmelie Jakobsson, specialistsjuksköterska i psykiatri och Daniel Nahlbom, verksamhetschef för psykiatriska kliniken i Norrköping.

Foto: Martin Roth

jag möter många patienter med tunga livsöden så har vi en bra stödstruktur och goda möjligheter att tillsammans med kollegorna bearbeta det vi upplever under en arbetsdag, säger Emmelie Jakobsson.

Teambaserat arbete

Susanna Ek, som är psykiatrisjuksköterska på kliniken psykiatriska akutenhet, har arbetat på psykiatriska kliniken i Norrköping sedan 2010. Ett par gånger har hon bytt arbetsplats och i stället börjat arbeta i den somatiska vården, men alltid sökt sig tillbaka till psykiatri eftersom hon trivs så bra

med arbetsuppgifterna, den kollegiala sammanhållningen och patienterna.

– Jag trivs jättebra med variationen; på akutenheten är ingen arbetsdag lik den andra. Jag möter patienter som råkat ut för kriser, drabbats av psykiatriska sjukdomar eller har någon annan form av akut psykisk ohälsa. Arbetet är omväxlande och givande, det känns bra att kunna hjälpa och stötta våra patienter när behovet är som allra störst. Jag uppskattar verkligen att vara en del av ett sammansvetsat team med läkare, kurator, psykolog, sjuksköterskor och skötare. Det känns också bra att vi har byggt upp en prestigelös arbetsplatskultur där vår gemensamma insats för patienten är viktigare än formella titlar, säger Susanna Ek.

Sjuksköterska till vårdenhetschef

– När jag gick sjuksköterskeutbildningen hade jag ingen tydlig bild av vad det innebär att arbeta i psykiatri. Sista terminen praktiserade jag här på kliniken och kände då direkt att jag ville jobba inom psykiatri efter examen. Som psykiatrisjuksköterska använder man sig

själv som person och sin egen kompetens som sitt främsta arbetsverktyg, vilket passar mig bra. Jag har fått prova på många olika roller och har bland annat arbetat som vårdenhetschef och verksamhetsutvecklare, säger Åsa Klarin, vårdenhetschef på beroendemottagningen på psykiatriska kliniken i Norrköping.

Stor klinik med småskalig kultur

Hon beskriver Psykiatriska kliniken i Norrköping som en stor verksamhet med stark kollegial sammanhållning. Här erbjuds många utvecklingsmöjligheter, olika karriärvägar och betald specialistsjuksköterskeutbildning.

– Även om vi är en stor klinik så upplevs vi som småskaliga och personliga med korta beslutsvägar, en platt organisation och en bra gemenskap. Hos oss erbjuds sjuksköterskor kontinuerlig kompetensutveckling och möjlighet att delta i verksamhetsutvecklings- och forskningsprojekt. Vi har bland annat bedrivit ett projekt kring självvald inläggning som engagerade flera sjuksköterskor, säger Åsa Klarin.

Psykiatriska kliniken i Norrköping är en del av Region Östergötland och erbjuder specialistpsykiatrisk diagnostik, specialiserad beroendevård och rehabilitering. Kliniken har fyra öppenvårdsmottagningar samt en akutenhet för akuta vårdinsatser med mobilt team. Det finns också fyra slutenvårdsavdelningar.

www.regionostergotland.se

Spännande jobb på växande avdelning

Ortopeden på Östersunds sjukhus är en arbetsplats där man tillåts vara ny och där det bedrivs ett tvärprofessionellt arbete för att tillgodose en god vård för patienterna och en god arbetsmiljö, helt enkelt en arbetsplats där det är väldigt lätt att trivas.

Enhetschefen på ortopedavdelningen i Östersund, Lorena Holst, har själv gått hela vägen från vårdbiträde via sjuksköterska och ledningssköterska till enhetschef under sina 15 år på avdelningen.

– Jag har under mina år på avdelningen sett den stora betydelsen en god introduktion har. Därför fokuserar jag som chef mycket på att den

första tiden hos oss ska kännas rolig och trygg.

Bra inskolningsperiod

Tea Gärdlund är nyutexaminerad sjuksköterska och hon lyfter fram den goda stämningen bland personalen som en av orsakerna till att hon valt att börja på Ortopeden efter sin examen.

– Jag gjorde min sista praktik här under utbildningen och trivdes så otroligt bra att jag blivit kvar, något jag inte ångrar.

Som ny är det en väldigt välkommande miljö med ett bra introduktionsprogram som pågår under 4 till 6 veckor. Som ny tillåts du vara just ny och det är ett öppet klimat där frågor alltid välkomnas och uppmuntras, vilket ger den nya personalen en ökad trygghet.

– En av de saker jag uppskattar mest är att jag efter inskolningen inte blivit lämnad vind för våg som en av alla andra i arbetsgruppen, utan Lorena har kontinuerliga samtal med mig och avsatt tid där vi följer upp hur jag upp-

Tea Gärdlund, sjuksköterska och Lorena Holst, enhetschef på Ortopeden på Östersunds sjukhus.

lever arbetet och vilket stöd jag kan behöva.

Nytt teambaserat arbetssätt

Just nu sker en nystart på ortopedavdelningen i Östersund. Ett nytt teambaserat arbetssätt sjösätts under mars och april där sjuksköterskor, undersköterskor, läkare, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och farmaceuter arbetar tillsammans med tydligt fokus på den individuella patientens behov.

– Vi vill att varje patient ska få rätt resurser utifrån just den personens behov. Med hög läkarnärvaro på avdelningen,

hög kompetens i alla yrkesgrupper och en tydlig styrning utifrån dagens vårdintensitet ska vi ge ortopedisk vård av högsta klass men också öka känslan av kontroll och trygghet för all personal, säger Lorena Holst.

Det nya arbetssättet införs stegvis under våren och kommer att leda till en större känsla av sammanhang för alla som är inblandade i vården på avdelningen.

– Vill du vara en del av ett team och ta del av ett riktigt bra introduktionsprogram så är ortopedavdelningen i Östersund arbetsplatsen för dig.

i

På ortopedavdelningen i Östersund vårdar vi patienter med alla typer av ortopediska åkommor. Vi har akuta, geriatriska och elektiva vårdplatser och ansvarar för alla ortopediska vårdplatser i Region Jämtland Härjedalen.

regionjh.se

Utbildningstjänst som ger fördelar

Att vidareutbilda sig på betald arbetstid är uppskattat. – Man kommer inte ifrån yrket och arbetskamraterna. Samtidigt får man fördjupad kunskap och en större förståelse för patienten. Det är guld värt.

För fyra år sedan var Malin Krona, 27, och Katarina Palmqvist, 36, färdigutbildade sjuksköterskor. Sedan dess jobbar båda på Kirurgkliniken på Blekingesjukhuset Karlskrona där de stortrivs. Nu vidareutbildar de sig parallellt med jobbet.

Och de ser bara fördelar med upplägget. – För mig som gillar utveckling och fördjupad kunskap så var det självklart att läsa till specialistsjuksköterska. Utbildningen kan också generera nya arbetsuppgifter, säger Malin som kombinerar halvtidsstudier med halvtidsjobb som teamsjuksköterska i kolorektalteamet på avdelning 48.

– Chefen anpassar schemat efter mina föreläsningar och tentor. Hon är stöttande och mån om att studierna ska fungera.

Samtidigt höjs avdelningens personalkompetens när Malin Krona och en kollega blir specialistsjuksköterskor i juni 2023.

Att kunna vidareutbilda sig på betald arbetstid är en förmån, tycker sjuksköterskorna Katarina Palmqvist och Malin Krona, på Kirurgkliniken, Blekingesjukhuset Karlskrona.

– Det finns ett behov av den kunskapen och jag märker redan att det jag lär mig går att implementera direkt i jobbet. Fördjupad kunskap ger en större förståelse för patienterna. Det känns bra.

Nya möjligheter

Katarina Palmqvist, 36, jobbar i urologteamet på avdelning 49 och läser en kurs i urologisk omvårdnad.

– Jag studerar en dag i veckan, oftast onsdagar. Det fungerar bra och ger om-

växling. Jag försöker att vara effektiv och behöver sällan plugga på fritiden.

I och med att studier och arbete sker parallellt får Katarina en bättre helhetsbild.

– Ibland när jag studerar så kan jag se patienterna framför mig. Och jag läser journaler med helt andra ögon nu. Jag har fått en större kunskap om vad som sker på mottagningen vilket vi inte alltid ser uppe på avdelningen. Tack vare utbildningen kommer jag också

i

Kirurgkliniken – Blekingesjukhuset
Kirurgkliniken är en central funktion på Blekingesjukhuset. I Karlshamn finns elektiv kirurgi och poliklinik, medan akut och avancerad kirurgi är koncentrerad till Karlskrona. I Karlskrona finns även kliniken två slutenvårdsavdelningar. Kliniken har cirka 200 anställda och erbjuder en genomtänkt introduktion med erfarna kollegor och internutbildning på arbetstid.

regionblekinge.se

att börja jobba på inskrivningsmottagningen.

Katarina och Malin menar att utbildningstjänsterna kan leda till att man stannar kvar längre på sin arbetsplats.

– Dessutom kommer vi att kunna handla nya sjuksköterskor på ett bättre sätt. Alla våra kollegor peppar oss. Förhoppningsvis inspirerar vi dem att våga studera. Det är ju både roligt och givande. Att vi kan göra det utan att ta studielån är guld värt.

Inspiration och nysatsningar inom psykiatrin

Vid psykiatrin i Region Västernorrland händer mycket spännande framöver.

– Här kommer du till en spännande och varm arbetsplats, med engagerade medarbetare som vill patientens bästa. Och just nu har vi mycket nytt på gång, säger Mats Gidlund, verksamhetschef på BUP.

Den som arbetar inom psykiatrin i Region Västernorrland, för både vuxna och barn, har stora möjligheter att vara med i ett innovativt utvecklingsarbete.

– Anledningen till att man ska jobba hos oss är att man som medarbetare kan få vara med om hur vi utifrån den enskildas behov anpassar verksamheter och försöker att bygga en ny framtid. Vi har allt från hembesök till slutenvård, det är en otrolig bredd, där man har en stor möjlighet att vara med och påverka den nya psykiatrin, säger Mats Gidlund, verksamhetschef på BUP.

Visionen är en sömlös vård som ska verkställas på kort tid. Just nu håller

man på att utforma framtidens BUP i Sundsvall.

Spännande resa

– Vi försöker att specialisera oss ytterligare och bli bättre på att ta emot de barn som är allra sjukast och har de största behoven, och vi vill bland annat utveckla högspecialiserad vård för ätstörningar. Vi håller också på att utveckla en egen slutenvårdsavdelning och försöker att hitta nya samarbetsformer med skola och första linjen. Det blir en spännande resa framöver i hur vi bäst utvecklar BUP, säger Mats Gidlund.

Anna-Karin Drewsen är verksamhetsutvecklare för vårdområde psykiatri habilitering i Region Västernorrland. Hon är sjuksköterska i botten har jobbat inom psykiatrin sedan 1987.

– Det som är roligt med psykiatrin här är att man hela tiden utvecklar vården och inför nya saker. Som SPOT till exempel, där hembesök blir som en brygga mellan heldygnsvård och öppenvård, och kan förhindra inläggningar. Det har visat sig att SPOT ersatt något som inte fanns och att det är en vårdform som det finns behov av, säger hon.

Vårdtiden förkortas

SPOT, specialistpsykiatriskt omvårdnads-

team, är den nya resursen i vuxenpsykiatrin i Region Västernorrland. I Sundsvall har man också infört BI, brukarstyrd inläggning, och påbörjat ett arbete med beroendeverksamhet. Sammantaget satsar man på mycket nytt, och på att överbrygga öppenvård och heldygnsvård.

– Glappet som kan uppstå är inte bra och kan innebära lång väntan. Hos oss kan hjälpen ganska snabbt finnas till hands och gör att tiden inom slutenvården kan förkortas. Man behöver inte ligga på sjukhus så länge, vilket är i linje med den nya Nära vårdreformen där man i större utsträckning ska vårdas nära hemmet, säger Anna-Karin Drewsen.

Johanna Blomqvist är enhetschef för mellanvården och slutenvården på BUP.

– Samhället förändras och det behöver vi också göra. Det är många delar som är på gång, och vi försöker att utveckla en slutenvård som används kortvarigt för stabilisering, och där man sedan kan skrivas ut med hjälp av en mellanvård innan man går över till öppenvård. Det är spännande att jobba hos oss just nu för man får vara med och implementera vård och insatspro-

gram som innebär att vi behöver strukturera oss på ett annat sätt, säger hon.

Drivna sjuksköterskor

Förändringsprocessen som startats upp är spännande att följa.

– Vi satsar hårt när det gäller att få till en vårdkedja som möter patientens alla behov. Alla medarbetare är med på den resan, och vi har en engagerad skara.

Många känner att de får bidra till utvecklingen och vara med och skapa något hållbart. Att möta människor i kris och arbeta fram förbättring är oerhört givande och meningsfullt, säger Johanna Blomqvist.

Sjuksköterskorna som arbetar inom psykiatrin i Region Västernorrland beskrivs som lugna, stabila och drivna. Marie Palm, sjuksköterska

som arbetar med vuxna, är en av dem.

– Det händer mycket spännande hos oss och det är väldigt fint och givande att se människor gå från att må väldigt dåligt till att må bra. Det finns också allt större möjligheter att jobba med friskfaktorer vilket jag tycker är kul. Hela psykiatrin och alla kolleger har en fin sammanhållning och känner mycket glädje kring utvecklingen, säger hon.

Mats Gidlund, verksamhetschef på BUP.

Johanna Blomqvist, Marie Palm och Anna-Karin Drewsen vid psykiatrin i Region Västernorrland.

Foto: Anna-Clara Eriksson

i

Psykiatrin i Region Västernorrland

Länssjukvård psykiatri och habilitering samordnar länssjukvården för vuxenpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri samt habilitering i Region Västernorrland. Länssjukvårdsverksamheterna bedrivs vid tre sjukhus: Sundsvall, Sollefteå och Örnsköldsvik, och vid ett antal mottagningar som är förlagda till flera orter i länet. Området har cirka 700 anställda.

Länssjukvård psykiatri har för sin verksamhet ett upptagningsområde som omfattar Västernorrlands län med sju kommuner. Öppenvårdsmottagningar finns på fem orter: Sundsvall, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik. Heldygnsvård finns i Sundsvall. Därtill finns SPOT i Sollefteå och i Örnsköldsvik som erbjuder psykiatrisk sjukvård i hemmet. BUP finns i Sundsvall.

Kontakt:

Anna-Karin Drewsen
Verksamhetsutvecklare psykiatri
habilitering
Tel: 060-181 748
E-post: anna-karin.drewsen@rvn.se

www.rvn.se

Rotationstjänst för sjuksköterskor

Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus har inrättat en specialdesignad tjänst för nyligen examinerade sjuksköterskor. Under två år ges möjlighet att arbeta inom fyra olika block parallellt med utbildning och reflektion.

Många nyutbildade sjuksköterskor provar att jobba på olika ställen för att bredda sin kompetens, men också för att komma fram till inom vilken specialitet de vill jobba. Detta är något som automatiskt organiseras för nya läkare genom den så kallade bastjänstgöringen.

–Det finns ingen logik i att tycka att nya läkare behöver testa att jobba inom olika verksamheter men inte sjuksköterskor. Därför satsar vi på en ny sorts anställning för nyutexaminerade sjuksköterskor som har ett liknande upplägg, säger Caroline Mellberg, specialistläkare i allmänmedicin och verksamhetschef på Helsingborgs lasarett.

Fyra block

Anställningen är indelad i blocken: medicin, kirurgi, akutmottagning och barn. Sjuksköterskorna börjar alltid på blocket medicin, därefter kan man påverka sina placeringar genom en individuell utvecklingsplan.

–Det finns ju många valmöjligheter inom varje block. Medicin kan ju till exempel vara allt från hjärta och neurologi till hematologi och barnmedicin. Man kan också påverka vilket sjukhus man vill vara på. Det mindre i Ängelholm eller det stora i Helsingborg, säger Caroline Mellberg.

Samhörighet är viktigt

Totalt ska 21 sjuksköterskor anställas och alla kommer att börja samtidigt i september 2022. Tanken är att de ska följas åt under de två åren och ingå i en gemenskap redan från första dagen.

–Att skapa en stor grupp har ett värde. Precis som AT-läkarna, som börjar samtidigt och följs åt i början av yrkeskarriären, kommer sjuksköterskorna

Pernilla Areskoug, klinisk lärare, Annika Jolfson, studierektor för specialistsjuksköterskorna, Carina Nordström, klinisk lärare och Benita Björk, klinisk lärare.
Foto: Mikael Carlsson

att få en speciell gemenskap, säger Caroline Mellberg.

Innan sjuksköterskorna kommer ut på sina olika arbetsplatser kommer de att gå en två veckor lång introduktionsutbildning.

–Vi följer AT-läkarnas intag och introduktionen går parallellt med deras. Flera moment såsom proACT och HLR kommer att ske interprofessionellt, säger Carina Nordström, som är en av de kliniska lärare som håller i utbildningarna.

Ett mål med de gemensamma utbildningsinsatserna är att stärka det dagliga samarbetet på arbetsplatsen och skapa en känsla av samhörighet mellan de två yrkesgrupperna.

–Varför träna HLR var och en för sig? När vi läkare gör det får någon

spela sjuksköterska och någon undersköterska. I verkligheten, när något väl händer, ska ju alla jobba tillsammans, säger Caroline Mellberg som även arbetar kliniskt som läkare på Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus.

Lagom med utbildning

Ungefär en gång i månaden kommer det att hållas schemalagda utbildnings- och reflektionstillfällen för alla som gått introduktionen. Annika Jolfson, studierektor för specialistsjuksköterskorna, menar att det är viktigt att inte hacka upp med för mycket undervisning.

–Tolv utbildningstillfällen per år tror vi är lagom så att man hinner jobba och komma in i arbetslaget. Fokus ligger på det kliniska arbetet, inte på utbildning, säger Annika Jolfson.

För att skapa så bra förutsättningar som möjligt för varje individs utveckling har man en chef under hela tvåårsperioden.

–Jag kommer att vara allas chef och min roll är bland annat att göra den individuella utvecklingsplanen och hålla kontinuerliga uppföljningar, säger Annika Jolfson.

Flera sökande

Tillsammans med den kliniska läraren Carina Nordström har hon börjat rekryteringsprocessen. Intresset har varit stort. Redan i mitten på mars hade 16 personer sökt.

–Det finns en stor nyfikenhet och de vi har träffat tycks ha gått och väntat på denna typ av tjänst. Några har till och med uttryckt att ”Detta har jag längtat efter”, säger Annika Jolfson.

Rekryteringen pågår löpande med sista ansökningsdag 17 april.

–Vi kommer att göra intag två gånger om året. De vi anställer nu kommer att börja i september och sedan blir det ett nytt gäng som börjar i februari 2023.

Efter de två åren får de en placering på något av sjukhusen.

–Exakt var kommer att styras både av den anställdas önskemål och vilka personalbehov som finns, säger Annika Jolfson.

i

Förvaltning Skånes sjukhus nordväst

Förvaltning Skånes sjukhus nordväst är en av Region Skånes sex hälso- och sjukvårdsförvaltningar och består av Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus. Verksamheten omfattar hälso- och sjukvård, forskning och utbildning. På Helsingborgs lasarett bedrivs akutmottagning dygnet runt. Där genomförs både akuta och planerade operationer. På lasarettet finns

även förlossning och neonatalvård och de flesta internmedicinska specialiteterna är representerade. I Ängelholm bedrivs närsjukvård, rehabilitering och specialiserad vård. Där genomförs planerade operationer inom bland annat ortopedi. Akutmottagningen på Ängelholms sjukhus är öppen på vardagar mellan klockan 08.00 och 20.00

skane.se

Nytänkande på infektionskliniken

På infektionskliniken på Akademiska i Uppsala händer alltid något nytt som gör att personalen ständigt utvecklas. Teamarbetet är sammansvetsat och verksamheten är förändringsbenägen. Nu håller man till exempel på att införa en helt ny roll – kliniskt omvårdnadsledande sjuksköterska. – Tanken är att man ska fungera som ett stöd till teamen i den specifika omvårdnaden, säger kvalitetssamordnaren Amalia Andersson.

Kliniken i Uppsala består av både vårdavdelning och mottagning som jobbar såväl akut som polikliniskt. Amalia Andersson är specialistsjuksköterska och kvalitetssamordnare och har jobbat här i drygt tio år.

– Från första gången jag satte min fot på avdelningen har det känts rätt och som hemma. Jag gillar att man lär sig något nytt varje dag, oavsett vilken roll man har, säger hon.

De tillstånd som vårdas är bland annat pneumonier, hudinfektioner, malaria, TBC – området är väldigt brett och patienter drabbas inte sällan av flera infektionssjukdomar samtidigt. Och insatserna som görs på kliniken är livsavgörande.

– Det är givande och man känner att man gör en skillnad när man till exempel har en patient med svår sepsis som är väldigt påverkad både kroppsligt och

mentalt, sedan hjälper vi dem och några dagar senare sitter de uppe i en fätölj och äter frukost. Med små medel och på kort tid får man sina patienter på fötter. Man vet aldrig vad som händer under ett pass, så det är stimulerande och roligt och blir aldrig långtråkigt, säger Amalia Andersson.

Ett detektivarbete

Vårdtiden kan variera mellan allt från några dagar till flera månader.

– Ibland vet vi inte vad vi behandlar när patienterna kommer in. Vi arbetar symptomatiskt samtidigt som vi utreder, vilket är spännande. Det sätter press på oss som är nära patienterna att vara observanta på förändringar, säger Andreas Eriksson, sjuksköterska på infektionsavdelningen.

Det kan ibland röra sig om ett slags detektivarbete.

– Det är mycket undersökning och provtagning, vi odlar och följer prover och väntar in svar. Alla organsystem kan

drabbas av infektion. Vi har en del återkommande patienter som är transplanterade till exempel, så det är en fin aspekt i jobbet, att det är en del patienter som man verkligen får följa över tid, säger Katarina Öberg, som varit i yrket i 35 år.

Kollegan Kristina Boström, sjuksköterska på infektionsmottagningen, håller med.

– Man lär sig något nytt hela tiden, och kan alltid nischa sig i någon riktning för det ryms så mycket inom hela området. Jag jobbar en del med immunbristpatienter och där handlar det mer om att skydda patienten från infektioner.

Teamarbetet på infektionskliniken är något som hyllas unisont.

– Det finns ett starkt ”vi” över hela kliniken och över professionsgränserna. Det är högt i tak och vi kommunicerar bra. Man behöver inte bevisa sig själv på något sätt, utan vi tar vara på varandras erfarenhet och kunskap, säger Amalia Andersson.

Får önska schema

Varje dag diskuterar alla tillsammans på rondan, som lagts på eftermiddagen så att alla i teamet runt patienten kan vara med. Schemat på infektionskliniken är väl genomtänkt och under våren görs ytterligare en översyn för att öka mängden återhämtning mellan kvällspass och dagspass.

– När vi lägger schema får vi önska och beskriva hur vi vill jobba för att må bra, och så läggs schemat utefter det, säger Amalia Andersson.

Andreas Eriksson tycker om flexibiliteten.

– En del vill inte jobba flera nattpass på raken till exempel, medan andra vill köra fem dagar i sträck, och det är jättebra att det går att anpassa, säger han.

Personalen får också utbildningstid kontinuerligt, en timme varje pass.

– Vissa är till exempel med i ämnesområdesgrupp som man ansvarar för, och då måste man vara kontinuerligt uppdaterad. Man ska också ha möjlighet läsa in sig på saker som har med det direkta patientarbetet att göra, säger Amalia Andersson.

En ny roll

Det ges också en intern infektionskurs och senare erbjuds specialistsjuksköterskeutbildning, som personalen har möjlighet att gå och som bekostas av arbetsgivaren. På infektionskliniken på Akademiska sjukhuset håller man också på att ta fram en ny roll, en så kallad kliniskt omvårdnadsledande sjuksköterska. Tanken är att man ska vara ett stöd för teamen i den specifika omvårdnaden och ha en diskussionspartnersroll.

– Det ska finnas någon att diskutera och bolla idéer med vid mer komplexa fall. Läkarna har en organisation med en överläkare, och detta är en liknande funktion. Kliniskt omvårdnadsledande sjuksköterska ska kunna ordinera omvårdnadsåtgärder, vilket är en spännande utveckling för att lyfta den specifika omvårdnadens betydelse, säger Amalia Andersson.

På infektionskliniken på Akademiska sjukhuset i Uppsala finns både vårdavdelning och mottagning som jobbar såväl akut som polikliniskt. Tillstånd som vårdas kan vara exempelvis hepatit, TBC, HIV, MRSA, UVI, endokardit och meningit. Verksamhetsområde infektionssjukdomar har ett regions- och länsövergripande ansvar för specialiserad infektionssjukvård med öppen- och slutenvård. Kliniken har också en viktig uppgift inom den högspecialiserade intensivvården och transplantationsverksamheten. En grundläggande del av den slutna verksamheten är vård och isolering av patienter med dropp- och luftburen smitta som influensa och vattkoppor, isolering av patienter med mag-tarminfektioner samt epidemiologisk övervakning och isolering av patienter med antibiotikaresistenta bakterier.

Kontakt:

Infektionsavdelningen:
AC Ellen Gessbo Tiusanen,
tel: 018-611 43 15

Infektionsmottagningen:
AC Anette Nilsson,
tel: 018-611 35 70

akademiska.se/infektion

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Katarina Öberg, specialistsjuksköterska, Andreas Eriksson, sjuksköterska och Amalia Andersson, specialistsjuksköterska och kvalitetssamordnare på infektionskliniken på Akademiska sjukhuset.

Foto: Göran Ekeberg

Avancerad sjukvård i utvecklande miljö

Hematologen och Onkologen på Skånes universitetssjukhus i Lund erbjuder många spännande arbetsuppgifter i en miljö som präglas av nära samarbete och stark framåtanda. Genom deltagande i forskningsprojekt ligger verksamheterna alltid i framkant av utvecklingen.

Anna Nordström kom till Hematologen för två år sedan som enhetschef, men hade inte tidigare jobbat inom området.

– Jag hade hört så mycket bra om enheten, att det är en positiv arbetsplats där det sker mycket utveckling både för de som jobbar där och med de behandlingar som erbjuds. Så jag kände att där ville jag jobba, berättar hon med ett leende.

Då man bedriver avancerad vård inom båda verksamheterna men samtidigt gärna välkomnar nya medarbetare utan erfarenhet från den specifika vården finns både välutvecklade introduktionsprogram, mentorskap och mycket intern kompetensutveckling.

– Vi har bland annat schemalagd internutbildning för alla så att vi hela tiden är väl insatta i allt. Som ny är man också alltid omringad av erfarna och kompetenta kollegor som gärna svarar på alla frågor. Vi har även tagit fram mycket detaljerade instruktioner om olika arbetsmoment så det ska vara lätt att göra rätt, förklarar Anna Nordström.

Spännande traineeprogram

Sedan ett år tillbaka är Tim Olsson enhetschef på Onkologiavdelning 87 och eftersom han själv kom dit utan tidigare erfarenheter från onkologi har han god insikt i vad sjuksköterskor har för behov som nya.

– Vi vet att onkologi inte är ett stort kapitel på sjuksköterskeutbildningar och därför har vi på Onkologen förlängt introduktionen från 6 till 8 veckor och arbetat fram ett utförligt introduktionsprogram med mentorskap, teori och praktisk träning, och vi har flera stödfunktioner för nya sjuksköterskor på avdelningen.

De har också utvecklat ett nytt gemensamt traineeprogram för Hematologen och Onkologen som de hoppas mycket på.

– Det är ett mycket brett program där traineerna får följa patienter genom hela vårdprocessen, som inkluderar vård på både Hematologen och Onkologen, på både slutenvårdsavdelning och i öppenvården, vilket gör att de lär sig mycket om många olika diagnoser och behandlingar, förklarar Tim Olsson.

En familjär stämning

På Hematologen behandlar de patienter med blodsjukdomar, inklusive stamcellstransplantation. Merima Mujacic jobbar som sjuksköterska där sedan ett par år tillbaka och är en återvändare.

– Jag jobbade här tidigare men bytte arbetsplats av olika skäl under en tid. Att jag sökte mig tillbaka hit är för att jag vet vilken bra arbetsplats det är och hur bra jag trivs här. En av de saker jag uppskattar mest är det nära samarbetet vi har mellan olika yrkeskategorier, att det är en så familjär känsla på avdelningen, förklarar hon.

Hon har nu avancerat och blivit operativt ansvarig på enheten, vilket innebär att ha den övergripande kollen på vad som händer både kortsiktigt och långsiktigt och planera för det. Hon fungerar även som kunskapsstöd till kollegor och stöttar vid tuffa behandlingar.

– Arbetet här är också mycket brett då vi har både slutenvård och öppenvård, något som ger oss möjligheter att följa patienterna genom hela deras vårdförlopp som ofta kan vara rätt långt. Att få den nära kontakten med

patienterna är en av de saker jag verkligen uppskattar här.

Många möjligheter

På Onkologen bedriver man både kurativ och palliativ vård och det är många olika diagnoser som behandlas. På Onkologiavdelning 87 jobbar de med slutenvård för lymfom, sarkom och uro. Kristina Duvander har jobbat där som sjuksköterska i 23 år och trivs fortfarande fantastiskt bra.

– Det är ett utvecklande ställe att vara på, både för mig som person och för att många framsteg görs hela tiden inom den vård och de behandlingar som patienterna får. Vi får också nära kontakt med de enskilda patienterna under hela deras vårdcykel vilket skapar en stor trygghet för dem. Och även om det är allvarliga sjukdomar så är prognoserna ofta positiva så vi känner verkligen att vi kan göra stor skillnad för patienterna.

På både Hematologen och Onkologen har de ofta färre patienter per sjuksköterska än inom andra vårdgrenar då behandlingarna är så pass krävande.

– Då vi har en egen forskningsavdelning på Onkologen testar vi nya behandlingar tidigt vilket är spännande att få vara en del av. Till exempel var vi nyligen först i Sverige att behandla med en ny bispecifik antikropp.

Tim Olsson enhetschef på Onkologiavdelning 87, Anna Nordström, enhetschef på Hematologiavdelning 4, Merima Mujacic, sjuksköterska på Hematologen och Kristina Duvander, sjuksköterska på Onkologen.

Foto: Jens C Hilner

Verksamhetsområde (VO) hematologi, onkologi och strålningsfysik svarar för merparten icke-kirurgisk cancer-sjukvård och forskningsbaserad utveckling i södra sjukvårdsregionen. Vi har ett lärande arbetsklimat där kompetensutveckling är en central punkt både genom externa och interna utbildningssatsningar.

För mer information:
www.skane.se

Följ oss på Instagram:
[onkologen_sus](https://www.instagram.com/onkologen_sus)
[hematologen3och4](https://www.instagram.com/hematologen3och4)

Tid för både introduktion och reflektion

En gedigen introduktion har länge varit praxis på den medicinska akutvårdsavdelningen vid Linköpings universitetssjukhus. Nu höjs nivån ytterligare. Förutom en lång introduktion och ett uppskattat mentorprogram får nya medarbetare även tid för reflektion och studier.

I januari blev Evelina Åsvärd färdig sjuksköterska. Ögonblicket när hon gick in på MAVA, den medicinska akutvårdsavdelningen, för sitt allra första arbetspass som sjuksköterska kommer hon att minnas länge.

– Det var både skrämmande och otroligt roligt. Jag skulle jobba kväll. Först fick jag introduktionspärmen och sedan min nya skylt som det står sjuksköterska på. Jag kunde inte sluta le för det kändes så häftigt, säger hon.

Satsar på introduktionen

Sjuksköterskorna på MAVA möter många olika typer av patienter och ingen dag är den andra lik. Tack vare avdelningens stora bredd söker sig många nyutexaminerade sjuksköterskor hit. Men arbetet är inte bara spännande, det är även intensivt och krävande. Därför är det viktigt att de nya medarbetarna får en grundlig introduktion.

En fyra veckor lång introduktion har varit självklar sedan lång tid tillbaka. Dessutom finns det sedan tidigare ett uppskattat mentorprogram som tar vid när introduktionen är över. I mentorprogrammet får de stora personliga frågorna ta plats.

Evelina Åsvärd, Amelie Svejdur och Dennis Muslijevic är alla överens om att en grundlig introduktion är viktig för att få en bra start på sin karriär. På medicinska och geriatriska akutkliniken träffar de många olika typer av patienter och de lär sig ständigt nya saker.

Foto: Lasse Hejdenberg

– Allt det här fungerar väldigt bra men det kändes som om vi behövde göra ännu mer. Vi har därför förlängt introduktionen med ytterligare några dagar och vi har även infört administrativa pass, säger Sigbritt Willers, vårdenhetschef på avdelningen MAVA/MIMA vid medicinska och geriatriska akutkliniken.

Tid för reflektion och studier

De administrativa passen ligger utspridda med cirka tre veckors mellanrum det första halvåret. Under de här dagarna kommer sjuksköterskorna till avdelningen i sina civila kläder och ägnar sig helt åt studier och egen reflektion.

– Det har varit väldigt skönt att ha de här passen. Jag har fått en paus från de vanliga arbetsdagarna och har läst på om saker jag inte har stött på tidigare och övat på saker som jag känner mig osäker på, säger Evelina som tidigare har arbetat som undersköterska på avdelningen.

Hon får medhåll av Dennis Muslijevic, som även han blev färdig sjuksköterska tidigare i år.

– Som sjuksköterska har du ett helt vårdlag för dig själv och allt rullar bara på. Det blir lätt väldigt mycket, men så kommer de här administrativa passen och du får tid att stanna upp. Under de här dagarna har jag fått tillfälle att landa, säger han.

Förutom att öva på svåra moment och komma ikapp rent mentalt finns det möj-

lighet för sjuksköterskorna att lägga tid på digitala utbildningar. En del övningar är obligatoriska för att få behörighet till vissa av apparaterna på avdelningen. Både Dennis och Evelina uppskattar att de slipper jobba över för att få tid till att plugga in allt nytt som de ska lära sig.

Erfarna kollegor på avdelningen

Sjuksköterskan Amelie Svejdur leder nya medarbetare och även sjuksköterskor som ska börja arbeta på intermediärvårdsavdelningen, MIMA. Arbetet med att handleda medarbetare är något som hon uppskattar och själv får ut mycket av.

Amelie har arbetat på MAVA sedan 2008. Under de här åren har hon bland annat hunnit gå en betald specialistutbildning i medicinsk vård samt blivit involverad både i verksamhetsutveckling och fått rollen som koordinator. Numera tillbringar hon mycket tid på MIMA. Här hamnar kritiskt sjuka patienter som behöver extra övervakning.

– Varje dag är unik och jag vet aldrig vad jag har framför mig. Jag lär mig ständigt nya saker, inte minst när jag är på MIMA. Utvecklingen där går jättesnabbt och arbetet är roligt och kompetensutvecklande, säger hon.

Sjuksköterskorna på MIMA har ett par år på MAVA i bagaget. Tack vare att de aktivt söker sig ut till MAVA har nya sjuksköterskor alltid möjlighet att rådfråga en mer erfaren kollega.

Några månader in i sina nya roller som sjuksköterskor är Dennis och Evelina möra men glada. Även om de har intensiva veckor bakom sig så är de båda väldigt nöjda med sina introduktionsveckor och valet att söka sig till MAVA.

– Introduktionen var väldigt rolig. Jag skrattade väldigt mycket och lärde mig jättemycket. Jag valde MAVA framför allt för att det finns en sådan bredd här och jag har alltid varit intresserad av det medicinska. Det här känns väldigt bra, säger Dennis.

Inom Medicinska och geriatriska akutkliniken vid Universitetssjukhuset i Linköping, finns två sektioner: Medicinsk akutvårdsavdelning, MAVA, med inriktning bred akut internmedicin inklusive intermediärvårdsenheten MIMA som vårdar svårt medicinskt sjuka patienter med ökat övervakningsbehov, och Geriatrisk akutvårdsavdelning, GAVA, där även den kliniska undervisningsavdelningen KUA och kognitionsenhet ingår.

[regionostergotland.se/
Jobb-och-studier](http://regionostergotland.se/Jobb-och-studier)

Sigbritt Willers, vårdenhetschef på avdelningen MAVA/MIMA.

Foto: Lasse Hejdenberg

Utvecklingsmöjligheter i familjär miljö

På Kirurgkliniken på Sundsvalls sjukhus bedrivs en mycket bred verksamhet som ger stora utvecklingsmöjligheter och en bred kunskapsuppbyggnad samtidigt som det mindre sjukhusets fördelar innebär ett nära samarbete mellan olika sektioner.

Mikaela Edlund är sjuksköterska på avdelning 15, där fokus ligger på kirurgi i övre och nedre buk, urologi samt kärll och öron, och trivs väldigt bra på jobbet.

– Jag har jobbat här sedan 2003 och tycker fortfarande det är lika kul och utvecklande att gå till jobbet varje dag. Det känns aldrig motigt utan det är en ynnest att få ha ett så här roligt och givande arbete, förklarar hon.

I den breda verksamheten ryms både planerade och akuta inläggningar, förberedelser inför operation, postoperativ vård, traumavård och till viss del palliativ vård.

– Det gör att ingen dag är den andra lik, det är alltid väldigt omväxlande och jag lär mig fortfarande nya saker varje dag. Jag uppskattar också möjligheten att följa patienterna under hela vårdkedjan, man märker då vilken positiv skillnad vi gör med vårt jobb här, fortsätter hon.

Nära samarbeten

Sonthaya Fahlgren är däremot en helt nyutexaminerad sjuksköterska som sökt sig till Kirurgkliniken direkt efter sin examen.

– Jag gjorde praktik här och jobbade som undersköterska under utbildningen

till sjuksköterska, och då jag trivdes så oerhört bra med både kollegor och arbetsuppgifter så valde jag att söka mig hit när jag blev klar, berättar hon.

Som ny uppskattar hon mycket den kontinuerliga kompetensutveckling som erbjuds.

– Vi har internutbildningar varannan vecka och kan även vidareutbilda oss inom olika områden, exempelvis till specialistsjuksköterska, på betald arbetstid. Att vi har så nära samarbeten över professionerna gör också att man lär sig under de vardagliga arbetsuppgifterna i dialog med andra.

Önskeschema

Båda två uppskattar också att Kirurgkliniken jobbar med "önskescheman", vilket innebär att alla får lägga in sina önskemål om när de vill jobba under den nästkommande tioveckorsperioden.

– Sedan justeras det lite, men oftast möts ens önskemål vilket ger en mycket stor frihet. Man kan välja att jobba intensivt under en period för att kunna lägga in mer fridagar en annan, avslutar Mikaela Edlund.

De har även en utskrivningssjuksköterska som hjälper till i utskrivningsprocessen.

Sonthaya Fahlgren och Mikaela Edlund, sjuksköterskor på Kirurgkliniken på Sundsvalls sjukhus.

i

Arbetsgruppen på Kirurgkliniken består av ca 60 medarbetare. Arbetsplatsen har 24 vårdplatser där varje sjuksköterska och undersköterska har ansvar för 6 patienter, med helgtjänstgöring 2 av 5 helger. Vi har även en koordinator som ansvarar för fördelning av vårdplatser.

Region
Västernorrland

rvn.se

Patientsäkerhet inom Aleris geriatrisk

För Handengeriatrikens medarbetare står patientsäkerheten i centrum. NIV-behandling och TUB-utbildning är exempel på hur säkerheten upprätthålls.

Inom Aleris Närsjukvård finns två geriatrika kliniker, på Handens och Dalens sjukhus, som drivs på uppdrag av Region Stockholm.

På Handengeriatriken tas patienter emot dygnet runt. En tredjedel av patienterna kommer via direktintag med ambulans. Övriga kommer från akut-sjukhusen och andra vårdgivare.

– Många patienter kan därmed undvika långa väntetider på akuten och komma direkt till oss istället, säger Emma Krylborn, sjuksköterska på Handengeriatriken.

Patienterna är ofta multisjuka och några av de vanligaste diagnoserna är hjärtsvikt och KOL.

Emma Krylborn är instruktör och organisatör för TUB (Tidig Upptäckt och Behandling), en utbildning som utformats av Akademiska sjukhuset i Uppsala. Den syftar till tidig upptäckt och behandling vilket omfattar 4 delar:

- ABCDE – en systematisk undersökningsmetod utifrån vitala kroppsfunktioner.

Marie Brandt och Erika Asplund.

- NEWS2 – ett poängbedömnings-system som värderar patientens sjukdomstillstånd.

- CRM (Crew Resource Management) – ett strukturerat arbetssätt för att förbättra teamarbetet.

- SBAR – ett kommunikationsredskap. – Det här gör att man tidigt kan fånga upp avvikande värden, säkerställa kommunikationen och undvika missförstånd, vilket bidrar till hög patientsäkerhet. Personalen ska gå utbildningen varje år för att bibehålla kompetensen, säger Emma Krylborn.

Hjälpa på plats

Som enda geriatrika klinik i Stockholm arbetar Handengeriatriken med NIV (non-invasive ventilation). NIV används för patienter med respirato-

risk insufficiens, exempelvis för KOL-patienter med koldioxidretention.

– Tidigare behövde patienterna flyttas till en högre vårdnivå, men nu kan vi hjälpa dem på plats, säger Marie Brandt, kvalitetsjuksköterska.

Sjuksköterskor kan få delegering för att ta arteriell blodgas. Tillsammans med monitorering av patientens vitalparametrar säkerställer det att patienten får rätt behandling i rätt tid.

– Vi är unika på det sättet att vi kan ha kvar patienterna hos oss trots att de försämras, säger Marie Brandt.

På både Handen och Dalen finns stora möjligheter för sjuksköterskor att utvecklas. Vi har en stor bredd av patientkategorier med helhetssyn på patienten och bedriver multiprofessionellt teamarbete.

i

Aleris Närsjukvård erbjuder ett unikt vårdkoncept med helhetssyn på patienten genom hela vårdkedjan. Verksamheten finns både söder och norr om Stockholm och omfattar bland annat geriatrik, ASIH, primärvård, basal sjukvård i hemmet och palliativ vård. Vården präglas av tillgänglighet, respekt, ansvar, kompetens och omtanke. Vårt medarbetarskap bygger på varje medarbetares energi, värme och vilja att påverka.

Vill du vara med och utveckla verksamheten? Läs mer på:
www.alerisnarsjukvard.se

– Om du kommer hit som nyutexaminerad får du en väldigt bred start på yrkeslivet och det är väldigt roligt, säger Emma Krylborn.

Kollegan Marie Brandt håller med, och tycker att geriatriken passar även för de som jobbat länge.

– Jag har jobbat här i många år och lär mig fortfarande nya saker, säger hon.

Ambulansen i Skåne – drömjobb både idag och i morgon

Ambulanssjukvården i Skåne siktar på att rätt kompetens ska möta rätt patient.

– För att lyckas måste vi rekrytera rätt sjuksköterskor och erbjuda goda karriärmöjligheter. Det är här vår kompetensmodell kommer in i bilden, säger Anders Svensson, utbildningsansvarig, VO Ambulans.

Att jobba inom ambulanssjukvården är ett drömjobb för många sjuksköterskor. Historiskt sett har det varit jämförelsevis ganska lätt att rekrytera nya medarbetare; utmaningen har bestått i att få dem att stanna länge.

– Hos oss ska det vara lika roligt att jobba efter 20 år som när man var ny i yrket, säger Anders Svensson.

Mot den bakgrunden har han under de senaste två åren, i samarbete med både interna och externa krafter, drivit ett kvalitets- och utvecklingsarbete som omfattat allt från introduktionen av nya medarbetare, handledning och mentorship till en kompetenstrappa med differentierade utbildningar i både tekniska färdigheter och mer mjuka värden.

i

Region Skånes ambulanssjukvård är indelad i fyra distrikt. Två distrikt drivs i egen regi: VO Ambulans. I två distrikt drivs verksamheten genom entreprenad. Verksamhetsområdet ambulans ansvarar för ambulansverksamheten i nordvästra och sydvästra Skåne. Arbetet sker i team, och som ambulanssjukvårdare åker du alltid tillsammans med en annan sjuksköterska eller specialistutbildad sjuksköterska. Ni bedömer och behandlar patienter i hemmet, på skadeplats och under transport till vårdinrättning. Fokus ligger på god omvårdnad och medmänsklighet i patientmötet.

skane.se

Emil Nilsson, specialistsjuksköterska, Evelina Nordberg, specialist-sjuksköterska, Anders Svensson, utbildningsansvarig och Jeanette Confrey, specialistsjuksköterska på VO Ambulans i Region Skåne.

Foto: Johan Bävman

Här har man redan kommit en bra bit på väg.

– Vi har implementerat en kompetenstrappa i verksamheten och styr våra utbildningar efter den. Vi har även initierat projekt med differentierade uppdrag uppdelade på single responder, psykiatriambulans, akutambulans och transportambulans. I praktiken innebär det att vi ska styra uppdragen så att rätt kompetens sitter på rätt fordon och möter rätt patient, förklarar Anders.

Drömjobb

Sjuksköterskan Emil Nilsson som började på ambulansen för två år sedan tycker att introduktionen gav en trygg start i yrket.

– Introduktionsprogrammet löper över sju veckor och innehåller både utbildningar som är specifika för ambulanssjukvården, och praktik ute i bilen tillsammans med sin handledare.

– Jag tyckte det var en bra introduktion, med extra plus för att handledarna fanns tillgängliga för uppföljning och samtal tre och sex månader efter introduktionstidens slut. Jag hade även en mentor under hela första anställningsåret. Dessutom ingick uppföljningsamtal med verksamhetens ansvarige läkare.

Emil började på steg ett i kompetenstrappan men har redan hunnit avancera till steg två.

– Jag har haft förmånen att få läsa vidare på betald arbetstid. Sedan januari är jag specialistsjuksköterska på ambulansen – ett drömjobb om du frågar mig!

Kompetenstrappan

Jeanette Confrey har arbetat som specialistsjuksköterska på ambulansen i sex år. Kompetenstrappan beskriver hon som en möjlighet till utveckling på skilda nivåer i många olika riktningar.

– Vi kan klättra på stegen och utveckla oss via högskola och universitet, men också genom arbetsplatsen i form av interna och externa fortbildningar samt genom den kliniska erfarenheten som också ska hänga med.

Just nu läser Jeanette en masterutbildning på universitetet i Borås.

– Tanken är att jag ska omsätta mina nya kunskaper i verksamheten, driva utvecklings- och kvalitetsarbeten samt ingå ett instruktörskap och vara med och utbilda personalen.

Teamutbildning

Även Evelina Nordberg har lång erfarenhet av arbete som specialistsjuksköterska inom ambulansen i Region

Skåne. Numera är hon instruktör i både sjukvårdsledning och ambulans-teamutbildning, en utbildning som hon har varit med och utvecklat och som handlar mycket om icke-tekniska färdigheter.

– Fokus ligger på hur vi kommunicerar med varandra, på våra attityder samt på ledarskap och följarskap. Utbildningen belyser i korthet vad som påverkar oss när vi fattar beslut och vilka faktorer som påverkar oss när vi arbetar. Genom att utbilda oss i detta kan vi lyfta både oss själva och hela verksamheten. För vi har bra utrustning, bra ambulanser, bra utbildningar och hög kompetens inom ambulanssjukvården. Utmaningen är att få dessa bitar att flätas samman och bli till en helhet som gynnar både medarbetare och patienter.

Anledningen till att hon stannat i så många år på samma arbetsplats är det ständiga lärandet.

– Jag har haft möjlighet att utvecklas och känt att ledningen sett mig och mina ambitioner. Det är fantastiskt roligt och jag kan verkligen rekommendera andra sjuksköterskor att börja hos oss. Alla ska känna sig välkomna hos oss. Vi är här tillsammans och vi hjälps åt, både i och utanför bilen.

VI BEHÖVER DIG SOM KAN FÅ ANDRA ATT FÖRÄNDRA SITT LIV

Är du legitimerad sjuksköterska som kan arbeta självständigt och trivs med en varierad vardag? Vi behöver dig!

Som sjuksköterska, hos oss, jobbar du på sjukvårdsmottagningen vid någon av landets anstalter och häkten där våra intagna kan söka vård. Här har du en egen mottagning för bedömning av lättare åkommor, men du bedömer även vilka sökande som ska träffa läkare. Det innebär att du arbetar både med somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård, assisterar vid läkarmottagning och hanterar läkemedel.

Hos oss får du ett omväxlande jobb, vanligtvis måndag till fredag, tillsammans med trevliga arbetskamrater. Är du nyfiken och vill veta mer?

Läs mer, se filmer med våra medarbetare och sök jobb på kriminalvarden.se

VI BRYTER DEN ONDA CIRKELN

KRIM: VÅRD

Kriminalvården